ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Učíme se pro život

1 Identifikační údaje ... 4
1.1 Název ŠVP ... 4
1.2 Údaje o škole ... 4
1.3 Zřizovatel ... 4
1.4 Platnost dokumentu ... 4
2 Charakteristika školy ... 5
2.1 Úplnost a velikost školy ... 5
2.2 Charakteristika žáků ... 5
2.3 Podmínky školy ... 5
2.4 Charakteristika pedagogického sboru ... 5
2.5 Dlouhodobé projekty ... 6
3 Charakteristika ŠVP ... 6
3.1 Zaměření školy ... 6
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie ... 7
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 8
3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných ... 8
3.5 Začlenění průřezových témat ... 9
4 Učební plán ... 13
4.1 Celkové dotace - přehled ... 13
4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu ... 15
5 Učební osnovy ... 16
5.1 Český jazyk a literatura ... 16
5.2 Literární výchova a čtení ... 50
5.3 Jazyková cvičení ... 56
5.4 Anglický jazyk ... 70
5.5 Další cizí jazyk ... 103
5.5.1 Ruský jazyk ... 103
5.5.2 Německý jazyk ... 112
5.6 Matematika ... 126
5.7 Matematika Plus ... 164
5.8 Matematická cvičení ... 186
5.9 Informatika ... 191
5.10 Prvouka ... 204
5.11 Přírodověda ... 216
5.12 Vlastivěda ... 225
5.13 Výchova k občanství ... 232
5.14 Dějepis ... 250
5.15 Fyzika ... 276
5.16 Chemie ... 287
5.17 Zeměpis ... 302

5.18 Přírodopis ... 316
5.19 Výtvarná výchova ... 340
5.20 Hudební výchova ... 373
5.21 Tělesná výchova ... 396
5.22 Výchova ke zdraví ... 422
5.23 Pracovní činnosti ... 435
5.24 Zdravotní tělesná výchova ... 462
5.25 Fiktivní firmy ... 465
5.26 Přírodovědná praktika ... 465
5.27 Fyzikální pokusy ... 472
5.28 Chemické pokusy ... 480
5.29 Konverzace AJ ... 486
6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 494
6.1 Způsoby hodnocení ... 494
6.2 Kritéria hodnocení ... 494

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Učíme se pro život

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola Ostrava - Mariánské Hory, Gen. Janka 1208, příspěvková organizace
ADRESA ŠKOLY: Gen. Janka 1208, Ostrava - Mariánské Hory, 70900
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Bc. Martin Kolář
KONTAKT: e-mail: reditelnaZS@zsgenjanka.cz, web: www.zsgenjanka.cz
IČ: 70984158
RED-IZO: 600145301

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Ostrava, Městský obvod Mariánské Hory a Hulváky
ADRESA ZŘIZOVATELE: Přemyslovců 63, 70936 Ostrava - Mariánské Hory

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 22. 6. 2023
DATUM PROJEDNÁNÍ VE ŠKOLSKÉ RADĚ: 22. 6. 2023
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 20. 6. 2023

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Základní škola Ostrava - Mariánské Hory, Gen. Janka 1208, příspěvková organizace je úplnou základní školou s prvním a druhým stupněm. Poskytuje základní vzdělání od 1. do 9. ročníku. Při každém ročníku jsou otevřeny 2–3 paralelní třídy. Škola využívá hlavní budovu na ulici Gen. Janka v klidné lokalitě uprostřed sídliště a detašované pracoviště na ulici Klicperova.

2.2 Charakteristika žáků

Převážná většina žáků jsou děti bydlící ve spádové oblasti školy, kterou tvoří celé území městského obvodu Mariánské Hory a Hulváky. V menší míře do školy docházejí také obyvatelé městských obvodů Moravská Ostrava a Přívoz, Nová Ves nebo Slezská Ostrava. Z cizinců převládají žáci ukrajinské, slovenské a vietnamské národnosti.

2.3 Podmínky školy

Uspořádání školy je pavilónové. Žáci mají k dispozici odborné učebny cizích jazyků, informatiky, fyziky, chemie, dílny, tělocvičnu a posilovnu, sportovní a dopravní hřiště, které může v odpoledních hodinách využívat i veřejnost. Stravovací zařízení s vlastní školní kuchyní je součástí hlavní budovy. Škola kromě hlavní pavilónové budovy využívá také detašované pracoviště v historické budově na ulici Klicperova. Žáci zde studující se stravují v menší školní jídelně, obědy jsou sem dováženy z hlavní budovy.

Vyučování probíhá v českém jazyce. Pro trávení volného času je určeno sportovního a dopravního hřiště, družina užívá i menší dětské hřiště v areálu školy. Všechny kmenové a odborné učebny jsou vybaveny výpočetní technikou s dataprojektory a připojením k internetu, odborné učebny dále pomůckami dle zaměření. Škola neustále své vybavení obměňuje a doplňuje podle potřeb. Síť na budově Klicperova splňuje standardy konektivity MŠMT, na hlavní budově je realizace těchto úprav v plánu. Pro vedení matriky, třídních knih, klasifikaci a komunikaci s rodiči využívá škola systém Bakaláři.

2.4 Charakteristika pedagogického sboru

Vedení školy tvoří ředitel školy, zástupkyně ředitele školy – zástupkyně statutárního orgánu a zástupkyně ředitele školy. Na škole vyučuje celkem 38 učitelů. Pedagogický sbor je stabilizovaný,

plně kvalifikovaný, několik učitelů dokončuje studium pro dosažení požadované kvalifikace. Všichni učitelé ovládají alespoň základy práce s počítačem a při práci využívají audiovizuální techniku.

Výuka cizích jazyků na obou stupních je zajištěna kvalifikovanými pedagogy pro 1. i 2. stupeň. Výuka informatiky, robotiky a základů programování je zajištěna kvalifikovaným pedagogem a vyučujícími prvního stupně. Na škole působí školní poradenské pracoviště ve složení výchovný a kariérový poradce, metodik prevence, školní speciální pedagog, školní psycholog, sociální pedagog, kteří se podílejí na podpoře žáků s výukovými a výchovnými problémy, úzce spolupracují s třídními učiteli a vedením školy na řešení krizových situací a projevů nežádoucího chování. S výukou žáků pomáhají také asistenti pedagoga, ukrajinští asistenti a asistent pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Vedením školní družiny je pověřena vedoucí vychovatelka, provoz školní družiny zajišťuje celkem 7 vychovatelek. Vedoucí školní jídelny je pověřena vedením týmu kuchařek a pomocného personálu. Školníci zajišťují provoz obou budov. K řádnému provozu přispívají také plně kvalifikované osoby na pozicích ekonomky a referentky školy.

2.5 Dlouhodobé projekty

Škola je zapojena do následujících projektů a aktivit:

- OP JAK
- Podpora žáků se sociálním znevýhodněním na ZŠ Gen. Janka (NPO)
- Prevence předčasných odchodů ze vzdělávání ve městě Ostrava
- Kariérové poradenství ve městě Ostrava
- Projekt ITI

Škola rovněž spolupracuje s řadou organizací v rámci města Ostravy a městského obvodu i neziskovými organizacemi:

- Mateřské školy v MO Mariánské Hory a Hulváky
- Středisko volného času Korunka
- Základní umělecká škola Eduarda Marhuly
- Women for Women
- Centrum pro integraci cizinců

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Výuka probíhá podle ŠVP Učíme se pro život, který vychází z RVP ZV s revizí Nová informatika. Zařazujeme výuku anglického jazyka již od prvního ročníku, protože znalost cizích jazyků

považujeme za základní předpoklad úspěšného života. V souladu s historickým směřováním školy posilujeme výuku matematiky a přírodních věd. Výuka informatiky a informačních technologií je realizována od 4. ročníku. Na 2. stupni klademe důraz také na podporu technického vzdělávání žáků prostřednictvím pracovních činností.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
Kompetence k učení	**Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení** Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem dáváme žákům šanci prožít úspěch. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.
Kompetence k řešení problémů	**Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů** Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Scio, matematický Klokan, Pythagoriáda apod.). Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Podle svých schopností dovedností se žáci zapojují do soutěží.
Kompetence komunikativní	**Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci** Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.
Kompetence sociální a personální	**R ozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých** Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, na LVK, matematickém soustředění, adaptačním a ozdravném pobytu). Usilujeme o to, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.
Kompetence občanské	**Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti** Ve třídních kolektivech diskutujeme o pravidlech chování, na která navazuje školní řád. Klademe důraz na environmentální výchovu,žáky vedeme k třídění odpadů. Dlouhodobě se zapojujeme do projektů – Papírová škola, RADAMOK, Děti lesa.

Výchovné a vzdělávací strategie	
	Při pobytech mimo školu (mat. soustředění, LVK, plavecký výcvik, školní výlety, exkurze) vedeme žáky k zodpovědnému chování.
Kompetence pracovní	**Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci** Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze, spolupracujeme s Úřadem práce v Ostravě.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo k užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Těmto žákům poskytujeme na základě strategie proti školní neúspěšnosti plán pedagogické podpory (PLPP) či individuální vzdělávání plán (IVP).

Naplňování plánů vyhodnocují pracovníci školního poradenského pracoviště a třídní učitelé, kteří aktivně komunikují se zákonnými zástupci žáků a školskými poradenskými zařízeními. Na základě zpráv ze ŠPZ využíváme podpůrných opatření, včetně asistentů pedagoga, kteří jsou systematicky vedeni ke zdokonalování svých kompetencí a poskytování účinné podpory žákům. Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem je zajištěno intenzivní komunikací se zákonnými zástupci žáka a individualizací výuky těchto žáků.

Vzdělávání žáků s úpravami očekávaných výstupů je zajištěno úzkou spoluprací se speciálním pedagogem a asistentem pedagoga. Žák se vzdělává dle IVP zpracovaného podle doporučení ŠPZ.

3.4 Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při zabezpečení výuky nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází škola z vlastní strategie podpory pro tyto žáky. Třídní učitelé intenzivně komunikují se zákonnými zástupci těchto žáků a vytvářejí prostředí pro jejich systematický rozvoj. Pro žáky nadané, kteří jsou vybaveni potřebným posudkem ŠPZ je vypracování individuální vzdělávací plán na základě potřeb žáka, jeho zákonných zástupců a doporučení. Škola s IVP seznámí všechny vyučující a další osoby podílející se na výchově a vzdělávání nadaného žáka.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Rozvoj schopností poznávání	Pč , M , Prv , M+ , AJ , KAJ	Pč , Hv , M , Prv , LvČ , M+ , AJ , KAJ	Pč , M , Prv , LvČ	Pč , Inf , M , M+	Pč , ČJ , M , M+	Tv , Vz , Vv , ČJ , Hv , M , M+ , Př , PřP	Tv , Vz , Vv , Hv , M , Z , M+	Tv , VO , Vv , ČJ , Hv , M , M+ , Cv ČJ	Pč , Tv , ČJ , M , Cv ČJ, MCv , Př
Sebepoznání a sebepojetí	Pč , Vv , Hv , Prv	Prv , LvČ	Pč , Prv , LvČ		PŘV	Pč , Tv , VO , Vz , Vv , Př , PřP	Tv , Vz , Vv , ČJ	Tv , VO , Vv , ČJ , Cv ČJ	Pč , Tv , Vz , Vv , ČJ , Cv ČJ
Seberegulace a sebeorganizace	Pč , Tv , Hv , Prv	Tv , Prv	Pč , Tv , Prv	Pč , Tv	Pč , Tv	Pč , Vz , Př , PřP	Pč , Př	Ch , Pč , VO , ChP	Ch , Pč , Vz , ČJ , Cv ČJ
Psychohygiena	Vv	Tv , Vv , LvČ	Pč , Vv , LvČ		PŘV	Pč , ČJ , Př , PřP	Pč , ČJ	Pč	Pč , Vz , ČJ , Cv ČJ
Kreativita	Pč , Vv , Hv , M , M+	Pč , Vv , M , LvČ , M+	Pč , Vv , M , LvČ , M+	Pč , Inf , M , M+	Pč , Tv , M , M+	Vv , ČJ , Hv , M , M+ , D , Př , PřP	Vv , M , M+	VO , ČJ , M , M+ , Cv ČJ	Pč , VO , ČJ , M , Cv ČJ, MCv
Poznávání lidí		Tv , LvČ	LvČ , M+	Hv , AJ	AJ	Tv , VO , ČJ , Z , AJ	Tv , Vz , Vv , ČJ , AJ	Tv , VO , ČJ , Cv ČJ, AJ , RJ	Tv , Vz , ČJ , Cv ČJ, AJ , RJ , NJ_
Mezilidské vztahy	Tv , Vv , Prv	Tv , Prv , LvČ	Tv , Hv , Prv , LvČ	Tv	Tv , PŘV , VL	Tv , VO , Vz , ČJ , Hv , Z , AJ , D	Tv , Hv , Př	Ch , Tv , VO , ČJ , Hv , Cv ČJ, AJ , Př , NJ_ , ChP	Tv , VO , Vz , ČJ , Cv ČJ, AJ , Př , RJ
Komunikace	Tv , M , Prv	Pč , Tv , Hv , M , Prv , LvČ , M+ , AJ , KAJ	Pč , Tv , ČJ , M , Prv , LvČ , M+	Pč , Tv , Inf , M , M+	Pč , Tv , ČJ , M , M+ , VL	Vz , Vv , ČJ , Hv , M , Z , M+ , AJ , D , Př , PřP	Vz , ČJ , Hv , M , Z , M+ , AJ , Př	VO , ČJ , Hv , M , M+ , Cv ČJ, Př , RJ , NJ_	Vz , Vv , ČJ , M , Cv ČJ, MCv , AJ , Př , RJ , NJ_
Kooperace a kompetice	M , M+	Pč , M , LvČ , M+	Pč , M , LvČ , M+	Pč , M , M+	Pč , ČJ , Hv , M , M+	Hv , M , M+	M , M+ , Př	VO , Vv , M , M+	ČJ , M , Cv ČJ, MCv
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Pč , Tv , M , Prv , M+	Pč , Tv , M , Prv , LvČ , M+	Tv , M , Prv , LvČ , M+	Pč , Tv , Inf , M , M+	Pč , Tv , M , M+	Vz , M , Z , Př , PřP	M , Z , M+	Ch , VO , Vv , ČJ , M , Z , Cv ČJ, ChP	Ch , Vz , M , MCv

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Hodnoty, postoje, praktická etika			Tv	Pč , Hv	Pč	M , M+	Vz , ČJ , M , M+ , Př	Ch , VO , ČJ , M , M+ , Cv ČJ, Př , ChP	Ch , Vz , Vv , ČJ , M , Z , Cv ČJ, MCv
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Občanská společnost a škola	Vv , Prv	Vv , Hv , M , Prv , M+	Prv			Hv , AJ	Hv , AJ	Pč , VO , AJ , NJ_	Pč , Vz , ČJ , Cv ČJ, AJ , NJ_
Občan, občanská společnost a stát		Prv	Hv , Prv	Inf , VL	PŘV	Pč , Tv , Z , D	Tv , VO , AJ , D	Tv , D , Př	Tv , VO , Vz , ČJ , Z , Cv ČJ, D , Př
Formy participace občanů v politickém životě				VL	Hv	D	VO , D	D	ČJ , Cv ČJ, D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL	PŘV	Vv , Z , D	Z	VO , D	Ch , ČJ , Cv ČJ, D
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
Evropa a svět nás zajímá	ČJ	ČJ	Vv , Hv , M , M+ , AJ		Vv , VL	Pč , Tv , VO , ČJ , Hv , Z , AJ , Př , PřP	Pč , Tv , Vv , ČJ , Hv , AJ , D , Př	Fy , Ch , Tv , Vv , Hv , M , M+ , D , Př	Fy , Ch , Pč , Tv , VO , D , Př , RJ
Objevujeme Evropu a svět		Hv		Hv , Inf , AJ	Hv , AJ , VL	Pč , Hv	Fy , VO , Hv , M , Z , M+ , D , FyP	Fy , Hv , M , M+ , AJ , Př , RJ , NJ_	Fy , VO , Vz , AJ , NJ_
Jsme Evropané				AJ	AJ , VL	Vv , Hv , D	Vv , D	Ch , Vv , ČJ , Hv , M , Z , M+ , Cv ČJ, D , RJ	Ch , VO , Vv , Z , AJ , D , NJ_
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Kulturní diference	Hv , AJ , KAJ	AJ , KAJ	ČJ	Vv , ČJ , Inf	Vv , ČJ , AJ , VL	Tv , VO , Vz , ČJ , Z , AJ , D	Tv , VO , Vz , Z , AJ , D	Tv , D , RJ , NJ_	Tv , ČJ , Cv ČJ, D , RJ
Lidské vztahy	Tv	Tv , ČJ , Hv , Prv , LvČ , AJ , KAJ	Tv , ČJ , Prv , LvČ	Tv , Vv , ČJ , Inf , AJ , VL	Tv , Vv , ČJ , PŘV , AJ , VL , ZdTv	Tv , VO , Vz , Hv , Z	Pč , Tv , Vz , ČJ , Hv , AJ , D	Tv , VO , Vv , ČJ , Hv , Cv ČJ, Př	Tv , VO , Vz , ČJ , Cv ČJ, AJ , D , NJ_

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Etnický původ				Vv , ČJ , Hv	Vv , PŘV , VL	Vz	VO	ČJ , Hv , Z , Cv ČJ, AJ , D , Př	Z , D , NJ_
Multikulturalita	Tv	Tv	Tv , Hv , AJ	Tv	Tv , ČJ , Hv , ZdTv	D	VO , Vv , ČJ , Hv	Hv , AJ , NJ_	VO , ČJ , Cv ČJ, NJ_
Princip sociálního smíru a solidarity					PŘV , VL	ČJ		VO , Př	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Ekosystémy		Prv	Prv	Hv , PŘV	Vv , PŘV	Vv , Př , PřP	Z , Př	Pč	Vv , Př
Základní podmínky života		Hv , Prv	Prv	Vv , PŘV	Vv	Pč , Z , Př , PřP	Fy , Př , FyP	Ch , Př , ChP	Fy , Ch , Př
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ			Vv , PŘV	Vv , M , PŘV , M+ , ZdTv	Pč , Vv , ČJ , D , Př , PřP	Fy , Pč , Vv , M , Z , M+ , AJ , D , Př , FyP	Ch , Pč , Vv , ČJ , M , Z , M+ , Cv ČJ, AJ , Př , NJ_ , ChP	Fy , Ch , Pč , VO , Vz , M , Z , MCv , Př
Vztah člověka k prostředí	Tv	Tv	Tv	Tv , Vv , M , PŘV , M+ , AJ	Pč , Tv , Vv , M , PŘV , M+ , AJ , ZdTv	Fy , Pč , Tv , Vz , Hv , D , Př , PřP	Pč , Tv , VO , Vz , Vv , ČJ , Hv , M , M+ , D , Př , FyP	Ch , Pč , Tv , Vv , Hv , M , M+ , D , Př , ChP	Ch , Pč , Tv , VO , Vz , Vv , ČJ , Cv ČJ, AJ , D , Př , NJ_
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		ČJ , Hv	ČJ , LvČ	Tv , ČJ , Hv , Inf		Z , Př , PřP	VO , Vz , Z , Př	Ch , Př , ChP	Ch , Vz , ČJ , Cv ČJ, Př
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ		LvČ			Tv , Př , PřP	Pč , Tv , Př	Ch , Tv , Př , ChP	Ch , Pč , Tv , Vz , ČJ , Cv ČJ, Př
Stavba mediálních sdělení				Vv , Hv	Vv				ČJ , Cv ČJ
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv	ČJ , LvČ	LvČ	Hv				ČJ , Z , Cv ČJ	ČJ , Cv ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti					ČJ , ZdTv	Vv , Př , PřP	VO , Vz , ČJ	Ch , Vv , ČJ , Cv ČJ, D	Ch , VO , Vz , ČJ , Cv ČJ, D , Př
Tvorba mediálního sdělení	AJ , KAJ				ČJ , Hv , AJ	Vv , ČJ , AJ	Vv , AJ	NJ_	VO , ČJ , Z , Cv ČJ, AJ , NJ_

Průřezové téma/Tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Práce v realizačním týmu			Hv		ČJ	VO	Tv , VO	Tv , AJ , Př , NJ_	Tv , Vv , ČJ , Cv ČJ, AJ , NJ_

3.5.1.1 Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
AJ	Anglický jazyk
Ch	Chemie
ChP	Chemické pokusy
ČJ	Český jazyk a literatura
Cv ČJ	Jazyková cvičení
D	Dějepis
Fy	Fyzika
FyP	Fyzikální pokusy
Hv	Hudební výchova
Inf	Informatika
KAJ	Konverzace AJ
LvČ	Literární výchova a čtení
M	Matematika
M+	Matematika Plus
MCv	Matematická cvičení
NJ_	Německý jazyk
Pč	Pracovní činnosti
Př	Přírodopis
PřP	Přírodovědná praktika
Prv	Prvouka
PŘV	Přírodověda
RJ	Ruský jazyk
Tv	Tělesná výchova
VL	Vlastivěda
VO	Výchova k občanství
Vv	Výtvarná výchova
Vz	Výchova ke zdraví
Z	Zeměpis
ZdTv	Zdravotní tělesná výchova

4 Učební plán

4.1 Celkové dotace - přehled

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	7+2	7+1	7+1	6+1	6+1	**33+6**	4+1	4+1	4	3+1	**15+3**
	Literární výchova a čtení		0+1	0+1			**0+2**					
	Jazyková cvičení									0+1	0+1	**0+2**
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	**9+2**	3	3	3	3	**12**
	Další cizí jazyk • Ruský jazyk • Německý jazyk									3	3	**6**
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4	4	**20**	4	4	4	3+1	**15+1**
	Matematika Plus	0+1	0+1	0+1	0+1	0+1	**0+5**	0+1	0+1	0+1		**0+3**
	Matematická cvičení										0+1	**0+1**
Informatika	Informatika				1	1	**2**	1	1	1	1	**4**
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2			**5**					
	Přírodověda				1	1+1	**2+1**					
	Vlastivěda				2	2	**4**					
Člověk a společnost	Výchova k občanství							1	1	1	1	**4**
	Dějepis							2	2	1	1+1	**6+1**

Vzdělávací oblast	Předmět	1. stupeň					Dotace 1. stupeň	2. stupeň				Dotace 2. stupeň
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Člověk a příroda	Fyzika							2	1+1	1	1+1	**5+2**
	Chemie									2	1+1	**3+1**
	Zeměpis							2	2	2	0+1	**6+1**
	Přírodopis							2	2	2	0+1	**6+1**
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	2	2	1	1	**6**
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	1	1	1		**3**
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	2	2	2	2	**8**
	Výchova ke zdraví							1	1		0+1	**2+1**
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**	1	1	1	0+1	**3+1**
Nepovinné předměty	Zdravotní tělesná výchova					1						
	Fiktivní firmy									1		
	Přírodovědná praktika							1				
	Fyzikální pokusy								1			
	Chemické pokusy									1		
	Konverzace AJ	1	1									
Celkem hodin		**21**	**22**	**24**	**25**	**26**	**102+16**	**30**	**30**	**31**	**31**	**104+18**

4.1.1 Poznámky k učebnímu plánu

Výchova ke zdraví
Výuka předmětu Výchova ke zdraví směřuje k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí - využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i poznávání využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví - propojování činností a jednání souvisejících se zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd. - vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají - utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti.

Zeměpis
Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: • chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosfér, stavba Země, složení zemských sfér... • fyzika: Sluneční soustava, vesmír, záření... • přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, chráněná území, horniny, stavba Země - litosféra, endogenní pochody, lidské rasy...

Jazyková cvičení
Předmět slouží k prohlubování poznatků získaných v hodinách Českého jazyka, žáci zde řeší i nestandardní aplikační úlohy a problémy.

5 Učební osnovy

5.1 Český jazyk a literatura

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
9	8	8	7	7	5	5	4	4	57
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Český jazyk a literatura
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu **Český jazyk a literatura**: - směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě - vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a dovedností - postupně zdokonaluje techniku psaní, estetickou a bezchybnou úroveň písemného projevu - vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internetu - pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vzdělávání a sebevzdělávání - rozvíjí kultivovaný ústní i písemný projev - vede žáky k vyjadřování svých pocitů a reakcí, k pochopení rolí v různých komunikačních situacích, k porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměrů autora a hlavní myšlenky literárního díla - podporuje vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků - pomáhá ke zdokonalování techniky čtení s porozuměním Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat– OSV, MKV, EV, MV, EGS, VDO.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: 1.ročník – 7 + 2 hodin 2.ročník – 7 + 2 hodin

Název předmětu	Český jazyk a literatura
	3.ročník – 7 + 1 hodin 4.ročník – 6 + 1 hodin 5.ročník – 6 + 1 hodin 6.ročník - 4 + 1 hodin 7.ročník - 4 + 1 hodin 8.ročník - 4 hodiny 9.ročník - 3 + 1 hodin Jeho součástí jsou: mluvnice, sloh, čtení a literární výchova, psaní.
Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků • osvojují si základní jazykové a literární pojmy • kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich • využívají prostředků výpočetní techniky
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • vyhledávají informace vhodné k řešení problému • využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení • samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení • uvážlivě rozhodují
	Kompetence komunikativní: Žáci • formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně • naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují • účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory • rozumí různým typům textů a záznamů • využívají informačních a komunikačních prostředků

Název předmětu	Český jazyk a literatura
	Kompetence sociální a personální: Žáci • účinně spolupracují ve skupině • podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu • věcně argumentují • respektují se navzájem • pomáhají slabším • dodržují pravidla slušného chování • posilují svou vlastní sebedůvěru
	Kompetence občanské: Žáci • respektují přesvědčení druhých lidí • poznávají a chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví • aktivně se zapojují do kulturního dění • mají pozitivní postoj k uměleckým dílům
	Kompetence pracovní: Žáci • dodržují hygienu práce • dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou • využívají svých znalostí v běžné praxi
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Český jazyk a literatura	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
základní hygienické návyky - psaní,čtení		umí skládat slabiky, slova
		hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací
		umí sedět při psaní
		dokáže básničku recitovat
		zvládá základní hygienické návyky
písmena a hlásky		zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká
		umí jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat
		umí napsat psací písmena velké a malé abecedy
		umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty
slabikování, tvoření slov,čtení		umí skládat slabiky, slova
		čte slabiky, slova
		rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat
psaní - abeceda		rozlišuje psací a tiskací písmena
		umí napsat psací písmena velké a malé abecedy
		umí napsat slabiky, jednoduchá slova a věty
		dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby
		dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět
vyjadřovací schopnosti		tvoří jednoduché věty
		umí tvořit smysluplné věty
		dokáže dramatizovat jednoduchý text
		dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy
		naučí se zpaměti básničku (min. 4 verše)

Český jazyk a literatura	1. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
• různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Český jazyk a literatura	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
hlásky		rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky
		zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek
		pozná párové souhlásky - spodobu na konci slov

Český jazyk a literatura	2. ročník	
slabiky		umí rozdělit slova na slabiky
		umí rozdělit slovo na konci řádku
		rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
slova		umí ze slov tvořit smysluplné věty
		umí určit podstatná jména, slovesa, předložky, spojky
		rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
		rozlišuje vlastní a místní jména
věta		pozná konec věty a začátek věty následující
		věty začínají velkým písmenem
		rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací
		zná a správně používá interpunkční znaménka
		umí seřadit věty v textu
		rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
abeceda		umí abecedu a řadit slova dle abecedy
vyjadřovací schopnosti		umí určit podstatná jména, slovesa, předložky, spojky
		umí se spisovně vyjadřovat ve větách
		je schopen vyjádřit svůj názor, pocity
		podle obrázkové osnovy vypráví děj
		umí naslouchat přednesu
		dokáže přečtený text vyprávět
čtení		umí naslouchat druhému
		čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu
		dbá na správnou intonaci
		umí naslouchat přednesu
		rozlišuje poezii a prózu
psaní		zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		

Český jazyk a literatura	2. ročník	
• rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
• identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		

Český jazyk a literatura	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
čtení		zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení
		umí číst potichu i předčítat nahlas
		orientuje se v textu
		využívá četbu jako zdroj poznatků
		umí reprodukovat text

Český jazyk a literatura	3. ročník	
		čte s porozuměním
vyjmenovaná slova		zná obojetné souhlásky
		zná vyjmenovaná slova a jejich pravopis
		rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova
souhlásky		osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek
podstatná jména		pozná podstatné jméno
		umí určit rod, číslo, pád podstatných jmen
		rozlišuje velká písmena na začátku vlastních a místních jmen
slovesa		pozná sloveso
		umí určit osobu, číslo a čas sloves
ostatní slovní druhy		určí slovní druhy – předložky,spojky,zájmena pozná předložky a umí je napsat s podstatným jménem
		spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
		osvojuje si třídění zájmen – zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací
slovní význam		zná příklady slov souznačných a protikladných a umí je použít ve větě
vyjadřovací schopnosti		orientuje se v textu slyšeném i čteném
		je schopen vypravovat podle osnovy
		umí věrohodně popsat předmět
		umí telefonovat
psaní		umí napsat adresu, přání, pozdrav na pohlednici
		dbá na úpravu v sešitě
		kontroluje vlastní písemný projev
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		

Český jazyk a literatura	3. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Český jazyk a literatura	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
mateřský jazyk		seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace
věta, souvětí		rozliší větu jednoduchou a souvětí
		určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché
		seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem
		z vět jednoduchých vytvoří souvětí

Český jazyk a literatura	4. ročník	
slovo		rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená
		umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená
stavba slova		rozlišuje předpony a předložky a správně je píše
		určí slovní základ (předpona, kořen, přípona)
podstatná jména		rozlišuje slova ohebná a neohebná
		zná vzory podstatných jmen
		umí určit rod, číslo, pád a vzor
		umí skloňovat podstatných jmen podle vzorů
		píše správně zeměpisné názvy
slovesa		pozná zvratná slovesa, neurčitek
		umí určit osobu, číslo, čas
		umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím
abeceda		umí vyhledávat v abecedním seznamu
skupiny hlásek		správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně umí uvést příklady užití ve větách
		zná obojetné souhlásky a psaní i/y
vyjadřovací schopnosti		umí vypravovat podle osnovy
		umí popsat jednoduchou věc
		při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená
		kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu
		umí se vyjádřit v běžných situacích
		odliší podstatné a okrajové informace
čtení		čte nahlas i potichu
		rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat
		odliší podstatné a okrajové informace
		dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku
autoři dětských knih		seznámí se s autory dětských knih
psaní		zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Český jazyk a literatura	4. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
• pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		

Český jazyk a literatura	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
stavba slova		rozliší kořen, předponu, příponu a pozná slova příbuzná

Český jazyk a literatura	5. ročník	
význam slov		rozliší slova jednoznačná, mnohoznačná, souznačná, protikladná, nadřazená, souřadná, s citovým zabarvením
slovní druhy-ohebné		umí určit všechny slovní druhy
		určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen podstatná jména skloňuje podle vzorů
		určí druhy přídavných jmen
		zná gramatiku přídavných jmen
		skloňuje měkká, tvrdá a přivlastňovací přídavná jména
		pozná základní druhy zájmen
		skloňuje zájmena osobní, ukazovací a přivlastňovací
		pozná základní druhy číslovek
		skloňuje číslovky
		časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu
		pozná všechny slovesné způsoby
		rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary
		zná příčestí minulé a umí ho vytvořit
slovní druhy-neohebné¨		pozná neohebné slovní druhy a jejich význam
skladba		pozná základní skladební dvojici, podmět a přísudek
		rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný a nevyjádřený
		užívá shodu přísudku s podmětem
		rozlišuje přísudek holý, rozvitý, několikanásobný a jmenný
		pozná rozvíjející větný člen - přívlastek
souvětí		určí větu řídící a závislou
		určí větu hlavní a vedlejší
		pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí
přímá řeč		rozpozná přímou řeč a větu uvozovací
		umí užít přímou řeč ve vypravování
vyjadřovací schopnosti		volně reprodukuje text
		dokáže zdramatizovat vhodný text
čtení		čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu

Český jazyk a literatura	5. ročník	
		recituje básně (přiměřené věku)
základní literární žánry		sestaví osnovu k textu (popis,vyprávění)
		podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje
		zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu
		rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics
		zná pojmy rým, verš, sloka
		vyhledává informace v naučné literatuře
psaní		napíše telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení
		umí vhodně využívat zájmena Ty, Vy, Váš, Tvůj v dopisech
		vyplňuje tiskopisy
		vytváří zkrácený zápis textu
		správně píše vlastní jména a názvy
		správně píše názvy uměleckých děl, tisku
		zdokonaluje si technické a kulturní písemné projevy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
• multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
• cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Český jazyk a literatura	5. ročník	
• jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
• rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
• organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
• redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
• uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Český jazyk a literatura	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Český jazyk a literatura	6. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
obecné poučení o jazyce		dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami
jazykové příručky		dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami
zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost		odliší spisovný a nespisovný jazykový projev
slovní zásoba a tvoření slov, způsoby tvoření a obohacování slovní zásoby		rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov
pravopis lexikální a morfologický		ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické
ohebné slovní druhy		dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy
základní větné členy		uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy
shoda přísudku s podmětem		ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické
		uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy
oslovení		rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace
korespondence, vzkaz, pohled, dopis, e-mail		osvojuje si základní normy písemného vyjadřování
		zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu
vypravování		dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč
		tvoří vlastní literární text na dané téma
popis		dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity
		tvoří vlastní literární text na dané téma
charakteristika		dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč
		tvoří vlastní literární text na dané téma
dialog a monolog v životě		komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích
		zvládá dramatizaci jednoduchého textu
lidová slovesnost		volně reprodukuje text
pohádky		volně reprodukuje text
poezie a proza		rozlišuje vyjadřování v proze a ve verších

Český jazyk a literatura	6. ročník	
		přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku
řecké eosy, báje a pověsti, římské báje		volně reprodukuje text
příběhy odvahy a dobrodružství		volně reprodukuje text
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu Vztah Osobnostní a sociální výchovy ke vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je založen na samotném faktu komunikační podstaty jazyka s tím, že se zaměřuje na každodenní verbální komunikaci jako klíčový nástroj jednání v různých životních situacích. Prohlubuje vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace a rozšiřuje specifické aplikace jazyka o sociální dovednosti Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		

Český jazyk a literatura	6. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty Princip sociálního smíru a solidarity – odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vzdělávací oblast Umění a kultura poskytuje Environmentální výchově mnoho příležitostí pro zamýšlení se nad vztahy člověka a prostředí, k uvědomování si přírodního i sociálního prostředí jako zdroje inspirace pro vytváření kulturních a uměleckých hodnot a přispívá k vnímání estetických kvalit prostředí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět		

Český jazyk a literatura	6. ročník	
zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu Propojení se vzdělávací oblastí Jazyk a jazyková komunikace se týká zejména vnímání mluveného i psaného projevu, jeho stavby, nejrůznějších typů obsahů a uplatňování odpovídající škály výrazových prostředků. Osvojení základních pravidel komunikace, dialogu a argumentace. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		

Český jazyk a literatura	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
ohebné slovní druhy, slovesa		ovládá pravopisné jevy morfologické
neohebné slovní druhy		ovládá pravopisné jevy morfologické
význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma		chápe přenášení pojmenování
		využívá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova
stavba věty-základní a rozvíjející větné členy		rozlišuje větné členy
		ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché

Český jazyk a literatura	7. ročník	
subjektivní popis		rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby
charakteristika přímá a nepřímá		dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby
referát, recenze, reklama		dokáže chápat literární text jako zdroj informací a prožitků
		dokáže rozpoznat manipulativní působení projevu
výpisky		učí se formulovat hlavní myšlenky textu, dokáže vytvořit výpisky
bajky		jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
		orientuje se v základních literárních pojmech
		výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text
pověsti české, kroniky		jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
		formuluje vlastní názory na přečtený text
		orientuje se v základních literárních pojmech
balady a romance		jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
		orientuje se v základních literárních pojmech
		výrazně čte nebo přednáší vhodný literární text
literatura doby KarlaIV. a husitství		jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
		formuluje vlastní názory na přečtený text
cestopisy		jednoduše a výstižně charakterizuje hlavní žánry literatury
		orientuje se v základních literárních pojmech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Český jazyk a literatura	7. ročník	
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Český jazyk a literatura	7. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		

Český jazyk a literatura	7. ročník	
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Český jazyk a literatura	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
útvary českého jazyka a jazyková kultura		má přehled o slovanských a světových jazycích
		uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu
čeština jako jeden ze slovanských jazyků		upevní si vědomosti o českém jazyce
slovní zásoba a tvoření slov		vyhledává podobné a odlišné znaky
		ve slovníku vyhledává významy různých slov
		tvoří nová slova předponami a příponami
		rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace
slova přejatá, jejich pravopis		vysvětlí, jak se čeština obohacuje o nová slova
		vyhledává v textu cizí slova
		nahrazuje slova přejatá domácími
skloňování obecných jmen přejatých		vysvětlí, jak se čeština obohacuje o nová slova
		vyhledává v textu cizí slova
skloňování cizích vlastních jmen		vysvětlí, jak se čeština obohacuje o nová slova

Český jazyk a literatura	8. ročník	
		vyhledává v textu cizí slova
		vyhledává v textu cizí vlastní jména, rozlišuje jména nesklonná
slovesný vid		rozlišuje slovesa dokonavá a nedokonavá, vytváří vidové dvojice
		uvědomuje si pravidla pravopisu koncovek jmen a sloves
slovesné třídy		umí přiřadit slovesa ke slovesným třídám
věta jednočlenná a dvojčlenná		využívá znalostí o základní skladební dvojici
základní větné členy		využívá znalostí o základní skladební dvojici
		tvoří věty s přísudkem slovesným a jmenným
		tvoří věty s podmětem vyjádřeným
rozvíjející větné členy		poznává přívlastek volný, těsný, shodný, neshodný
několikanásobné větné členy		poznává členy holé, rozvité a několikanásobné
věta jednoduchá a souvětí		jmenuje významové poměry mezi jednotlivými členy
		graficky znázorní stavbu, rozlišuje větu jednoduchou a souvětí
		ovládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché
souvětí podřadné		rozlišuje větu hlavní a vedlejší
druhy vedlejších vět		určuje druhy vedlejších vět
souvětí souřadné		vyhledává v textu souvětí souřadná, vyjmenuje významové poměry mezi VH
charakteristika literárních postav		používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar
		vyhledává jazykové prostředky charakteristiky vnější a vnitřní
		dokáže doplnit přirovnání a rčení do určitého textu
subjektivně zabarvený popis		používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar
		rozeznává jazykové i mimojazykové prostředky komunikace
		vyhledává básnické obrazy
		použije personifikaci, metaforu, přirovnání
výklad		rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení
		v textu vyhledává odborné názvy, rozčlení je na jednoslovné a sousloví
výtah		v textu vyhledává odborné názvy, rozčlení je na jednoslovné a sousloví
		vypíše důležitá fakta
úvaha		ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenky textu

Český jazyk a literatura	8. ročník	
		diskutuje na vybrané téma, napíše úvahu
shrnutí o slohu		vyjmenuje základní styly podle funkce
		rozpozná základní styly podle formy
bible		vyjmenuje nejznámější biblické postavy
starší literatura		opakuje si poznatky o bajkách
od romantismu k moderní literatuře		objasní pojmy lyrika, epika, balada
		poznává základní rysy individuálního autorského stylu
		rozpozná román, povídku, novelu
humor		rozpozná román, povídku, novelu
chvála jazyka		získává informace o dílech
science fiction		vyhledává prvky sci-fi, odhalí hlavní myšlenky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Český jazyk a literatura	8. ročník	
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		

Český jazyk a literatura	8. ročník	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.		

Český jazyk a literatura	8. ročník	
Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Český jazyk a literatura	9. ročník	
jazyky slovanské		vyjmenuje slovanské jazyky i některé neslovanské
vývoj českého jazyka		vysvětlí pojmy archaismy, historismy, neologismy
útvary českého jazyka		rozliší spisovný a nespisovný jazyk
zvuková stránka jazyka		pozná obecnou češtinu a nářečí
		čte text se správnou výslovností
tvoření slov		provádí rozbor stavby slova
		tvoří slova příbuzná, zkratková slova, zkratky
pravopis		vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny
		určuje neohebné slovní druhy
význam slova		vyhledává ve Slovníku spisovné češtiny
		rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná,rozliší metaforu a metonymii
jména a jejich druhy		správně určuje slovní druhy ohebné a jejich kategorie
skloňování obecných jmen přejatých		správně skloňuje obecná jména, cizí jména, i přejatá
skloňování cizích vlastních jmen		správně skloňuje obecná jména, cizí jména, i přejatá
slovesa a jejich tvary		správně určuje slovní druhy ohebné a jejich kategorie
psaní velkých písmen		píše správně velké a malé písmeno
věta jednoduchá a souvětí		charakterizuje větu jednoduchou
		pozná ve větě ZSD a rozvíjející větné členy
		rozliší větu jednoduchou a souvětí
souvětí souřadné a podřadné		charakterizuje souvětí
		správně doplní interpunkci v souvětí
		určí druhy VV
		graficky znázorní složité souvětí podřadné i souřadné
hlavní zásady českého slovosledu		uplatňuje hlavní zásady českého slovosledu
vypravování		napíše vypravování na libovolné téma
		vyhledá informace v textu, používá přímou řeč
		dbá na použití sloves a výstižných pojmenování
popis a charakteristika		rozliší popis statický a dynamický
		pracuje s textem, vyhledá použité prostředky a postupy

Český jazyk a literatura	9. ročník	
		dbá na použití sloves a výstižných pojmenování
životopis		pracuje s textem, vyhledá použité prostředky a postupy
úvaha		dbá na použití sloves a výstižných pojmenování
		vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora
		uvažuje nad různými problémy, vyjadřuje své názory
diskuse, proslov		dbá na zřetelnou výslovnost, přízvuky, tempo a meodii
publicistické útvary		pozná základní publicistické útvary
		vyhledává aktualizované a automatizované výrazy
souhrnné poučení o slohu		vyjmenuje různé stylové vrstvy
můj domov a svět		uceleně reprodukuje přečtený text
		vlastními slovy interpretuje smysl díla
za literárními památkami		vlastními slovy interpretuje smysl díla
renesance, baroko, klasicismus		rozlišuje základní literární druhy a žánry
		uvádí základní literární směry
realismus v literatuře		rozlišuje základní literární druhy a žánry
		uvádí základní literární směry
naturalismus, symbolismus a dekadence		rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora
		uvádí základní literární směry
avantgarda		rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora
		vyhledává informace v různých typech katalogů
neklidné 20.století		vyhledává informace v různých typech katalogů
		pokouší se o tvořivé a kritické myšlení
pohádky a příběhy		v kritickém dialogu vyjadřuje své názory a vnímá argumentaci ostatních
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematické okruhy, ale i zkušenosti a prožitky žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou nejen ověřit význam dodržování pravidel, eventuálně se v zájmu spravedlnosti podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení.		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		

Český jazyk a literatura	9. ročník	
Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

5.2 Literární výchova a čtení

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	1	1	0	0	0	0	0	0	2
	Povinný	Povinný							

Název předmětu	Literární výchova a čtení
Oblast	
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu **Literární výchova a čtení**: - vede k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností a dovedností - vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internetu - pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vzdělávání a sebevzdělávání - rozvíjí kultivovaný ústní i písemný projev - vede žáky k vyjadřování svých pocitů a reakcí, k pochopení rolí v různých komunikačních situacích, k porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměrů autora a hlavní myšlenky literárního díla - podporuje vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků - pomáhá ke zdokonalování techniky čtení s porozuměním Vyučovací předmět **Literární výchova a čtení** je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat– OSV, MKV, EV, MV, EGS, VDO.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: 2.ročník – 1 hodina týdně 3.ročník – 1 hodina týdně 4.ročník – 1 hodina týdně 5.ročník – 1 hodina týdně Předmět **Literární výchova a čtení** se vyučuje v kmenových třídách, ve školní čítárně, je využívána literatura žáků i z fondu školní knihovny. Do vyučovacích hodin jsou zařazovány dílny čtení. Třídy mohou být děleny na dvě skupiny. Žáci pravidelně navštěvují besedy o literatuře v místní pobočce Knihovny města Ostravy.

Název předmětu	Literární výchova a čtení
Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • vyhledávají a třídí informace v textu, propojují je do širších významových celků • osvojují si základní literární pojmy • kriticky hodnotí obsah přečteného textu a diskutují o něm • využívají prostředků výpočetní techniky
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • vyhledávají informace vhodné k řešení problému • využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení • samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení • uvážlivě rozhodují
	Kompetence komunikativní: Žáci • formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně • naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují • účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory • rozumí různým typům textů a záznamů • využívají informačních a komunikačních prostředků
	Kompetence sociální a personální: Žáci • účinně spolupracují ve skupině • podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu • věcně argumentují • respektují se navzájem • pomáhají slabším • dodržují pravidla slušného chování

Název předmětu	Literární výchova a čtení
	• posilují svou vlastní sebedůvěru
	Kompetence občanské: Žáci: - respektují přesvědčení druhých lidí - poznávají a chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví - aktivně se zapojují do kulturního dění - mají pozitivní postoj k uměleckým dílům
	Kompetence pracovní: Žáci • dodržují hygienu práce, respektují řády odborných učeben, pravidla dílen čtení • dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou • využívají svých znalostí v běžné praxi
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Literární výchova a čtení	**2. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Společné čtení vybrané dětské literatury		čte literární texty přiměřené věku
Dětská poezie		přednáší ve vhodném tempu a s frázováním

Literární výchova a čtení	2. ročník	
		rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších
Reprodukce přečteného textu		reprodukuje texty přiměřené věku
		tvořivě pracuje s literárním textem
Pohádky		odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
Dílny čtení		vyjadřuje své pocity z přečteného textu
		tvořivě pracuje s literárním textem
		rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu
Čtení s porozuměním		čte nahlas s porozuměním texty přiměřené věku
Vedení čtenářského deníku a zápisů z četby		zaznamená podstatné informace
Ilustrátoři dětských knih		tvořivě pracuje s literárním textem
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci		

Literární výchova a čtení	2. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora ve sdělení		

Literární výchova a čtení	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Společné hlasité i tiché čtení vybrané dětské literatury		čte literární texty přiměřené věku
Dětská poezie		přednáší ve vhodném tempu a s frázováním
		rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších
Reprodukce přečteného textu		reprodukuje texty přiměřené věku
Příběhy o dětech, zvířatech, pohádky, bajky, naučná literatura		odlišuje příběhy o dětech, zvířatech, pohádky a bajky

Literární výchova a čtení	3. ročník	
Časopisy pro děti		tvořivě pracuje s literárním textem
Dílny čtení		vyjadřuje své pocity z přečteného textu
		tvořivě pracuje s literárním textem
		rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu
Čtení s porozuměním		čte nahlas s porozuměním texty přiměřené věku
Vedení čtenářského deníku a zápisů z četby		zaznamená podstatné informace
Ilustrátoři dětských knih		tvořivě pracuje s literárním textem
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

Literární výchova a čtení	3. ročník	
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy mediálních sdělení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

5.3 Jazyková cvičení

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Jazyková cvičení
Oblast	

Název předmětu	Jazyková cvičení
Charakteristika předmětu	Základem vzdělávacího obsahu předmětu Jazyková cvičení je vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura pro 2.stupeň. Ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace pro 2.stupeň. Dovednosti, vědomosti a postoje získané v předmětu Český jazyk v tomto předmětu žáci prohlubují a rozšiřují. V devátém ročníku jim pak získané vědomosti a dovednosti mohou usnadnit přípravu k přijímacím zkouškám.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: 8.ročník - 1 hodina 9.ročník - 1 hodina Předmět Cvičení z ČJ je do rozvrhu začleněn formou jedné hodiny týdně.
Integrace předmětů	• Český jazyk a literatura
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci - vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků - osvojují si základní jazykové a literární pojmy - kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich - využívají prostředků výpočetní techniky
	Kompetence k řešení problémů: Žáci - vyhledávají informace vhodné k řešení problému - využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení - samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení - uvážlivě rozhodují
	Kompetence komunikativní: Žáci - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně - naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují - účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory - rozumí různým typům textů a záznamů - využívají informačních a komunikačních prostředků
	Kompetence sociální a personální:

Název předmětu	Jazyková cvičení
	Žáci - účinně spolupracují ve skupině - podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - věcně argumentují - respektují se navzájem - dodržují pravidla slušného chování - posilují svou vlastní sebedůvěru
	Kompetence občanské: Žáci - respektují přesvědčení druhých lidí - poznávají a chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví - aktivně se zapojují do kulturního dění - mají pozitivní postoj k uměleckým dílům
	Kompetence pracovní: Žáci - dodržují hygienu práce - dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou - využívají svých znalostí v běžné praxi
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Předmět slouží k prohlubování poznatků získaných v hodinách Českého jazyka, žáci zde řeší i nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Jazyková cvičení	**8. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence komunikativní • Kompetence k řešení problémů • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Jazyková cvičení	8. ročník	
pravopis souhláskových skupin a koncovek u jmen i sloves		procvičuje a uvědoměle užívá správné pravopisné tvary
kategorie slovesné i jmenné, včetně diskutabilních případů, výjimek		užívá vhodné pravopisné prostředky v odpovídajících jazykových sděleních či situacích
složité případy v užití velkých písmen		procvičuje a uvědoměle užívá správné pravopisné tvary
slovní druhy ve funkci různých větných členů		zná způsoby tvoření slov a tyto znalosti využívá v pravopisu
		zdokonaluje propojení vědomostí z mluvnice, literatury a stylistiky
složitá stavba věty jednoduché i souvětí ve vazbě na interpunkci		rozeznává vazby ve větě jednoduché a souvětí
významové poměry u vět i větných členů		rozeznává vazby ve větě jednoduché a souvětí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		

Jazyková cvičení	8. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování		

Jazyková cvičení	8. ročník	
principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit		

Jazyková cvičení	8. ročník	
rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

Jazyková cvičení	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	

Jazyková cvičení	9. ročník	
	• Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
problémové souhláskové skupiny a koncovky		procvičuje a uvědoměle užívá správné pravopisné tvary
		řeší složitější jazykové úkoly na základě prolínání vědomostí z mluvnice, literatury a stylistiky
kategorie slovesné i jmenné, včetně diskutabilních případů, výjimek		řeší složitější jazykové úkoly na základě prolínání vědomostí z mluvnice, literatury a stylistiky
složité případy v užití velkých písmen		řeší složitější jazykové úkoly na základě prolínání vědomostí z mluvnice, literatury a stylistiky
slovní druhy ve funkci různých větných členů		užívá vhodné jazykové prostředky v odpovídajících jazykových sděleních či situacích
složitá stavba věty jednoduché i souvětí ve vazbě na interpunkci		na základě logického pochopení rozeznává vazby ve větě jednoduché a v souvětí, i ve složitých souvětích
		řeší složitější jazykové úkoly na základě prolínání vědomostí z mluvnice, literatury a stylistiky
funkce přístavku,rozvitých přívlastků volných i těsných		na základě logického pochopení rozeznává vazby ve větě jednoduché a v souvětí, i ve složitých souvětích
		řeší složitější jazykové úkoly na základě prolínání vědomostí z mluvnice, literatury a stylistiky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Jazyková cvičení	9. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Jazyková cvičení	9. ročník	
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		

Jazyková cvičení	9. ročník	
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		

Jazyková cvičení	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Formy participace občanů v politickém životě – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Jazyková cvičení	9. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Stavba mediálních sdělení – příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		

Jazyková cvičení	9. ročník	
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat		

Jazyková cvičení	9. ročník	
s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

5.4 Anglický jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	3	3	3	3	3	3	3	23
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Anglický jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	1. stupeň Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě Vzdělávání ve vyučovacím předmětu anglický jazyk je zaměřeno na : - nácvik porozumění mluvenému slovu, hlasité čtení textů a jejich reprodukování, napodobení intonace

Název předmětu	Anglický jazyk
	- osvojení slovní zásoby - rozlišení grafické a mluvené podoby slov - porozumění otázkám a reagování jednoduchou odpovědí - nácvik konverzace (pozdravy, poskytování informace, telefonování,…) - vyhledávání informací v textu - využívání dvojjazyčných slovníků s přispěním znalosti abecedy - získání povědomí o svátcích a životě dětí v anglicky mluvících zemích - osvojení dětských písní, říkánek, slovních hříček apod. - tvorbu vět s aplikací jednoduchých gramatických pouček Vyučovací předmět anglický jazyk je úzce spjat s českým jazykem (pojmy z mluvnice, pořádek slov ve větě, jazyk jako prostředek komunikace), hudební výchovou (dětské písně), prvoukou a vlastivědou (roční období, svátky, zvyky,…). 2. stupeň Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností, zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě i v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.Požadavky na vzdělávání v cizím jazyku formulované v RVPZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Anglický jazyk umožňuje pohled do života lidí anglicky mluvících zemí, žáci si utvářejí svůj systém vědomostí, dovedností, postojů v rámci komunikace a směřuje žáky k praktickým dovednostem používání jazyka v běžných životních situacích, žáci se učí pracovat s anglickým textem (překládat, hledat odpovědi na otázky, apod. Žáci pracují s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je vyučován jako samostatný předmět. Je členěn do těchto tematických okruhů: Receptivní řečové dovednosti - porozumění známým slovům a větám se vztahem k osvojeným tématům přiměřeného rozsahu, porozumění obsahu a smyslu autentických materiálů, porozumění jednoduché a

Název předmětu	Anglický jazyk
	zřetelné promluvě, konverzaci, odvozování významu nových slov z kontextu textu nebo rozhovoru, používání dvojjazyčného slovníku a výkladového slovníku. Produktivní řečové dovednosti - sestavení jednoduché věty ústně i písemně na dané téma, dovede stručně reprodukovat obsah textu, konverzace, obměna krátkého textu se zachování smyslu, vyžádá jednoduchou informaci, správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty Interaktivní řečové dovednosti - jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích Výuka probíhá ve třídě, v jazykové učebně, učebně VT ve 3. ročníku 3 hodiny týdně ve 4. ročníku 3 hodiny týdně v 5. ročníku 3 hodiny týdně v 6. ročníku 3 hodiny týdně v 7. ročníku 3 hodiny týdně v 8. ročníku 3 hodiny týdně v 9. ročníku 3 hodiny týdně
Integrace předmětů	• Cizí jazyk
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** - analyzuje a procvičuje novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu a je tak veden k pochopení látky kognitivním způsobem - rozvíjí své schopnosti porozumět slyšenému textu na písních a básničkách - pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život - učitel pravidelně sleduje pokrok žáka a přizpůsobí výuku případnému opakování nepochopené či nezažité látky - učitel vede žáky k sebehodnocení pravidelnou kontrolou - propojovat probraná témata a jazykové jevy - učitel zařazuje do výuky různé typy textů, které zpracovávají pro své další vzdělávací potřeby - učitel zařazuje do výuky četbu textu simulující různé problémové situace v životě a diskutuje se žáky řešení takových situací
	Kompetence k řešení problémů: - odhaduje pokračování kontextu na základě nabízených obrázků - řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí - nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem - učitel podněcuje aktivity a zadává úkoly, při kterých učí žáky vyhledat informace z různých zdrojů

Název předmětu	Anglický jazyk
	Kompetence komunikativní: - procvičuje gramatické struktury a slovní zásobu dramatizací reálných situací a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se - žák sděluje informace o sobě prostřednictvím projektů - učitel poskytuje žákům prostor k vyprávění o sobě, svých blízkých, svém okolí a o svém světě - porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce - umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky - rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
	Kompetence sociální a personální: - v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu - žák vypracovává projekty, ve kterých vyjadřuje svůj názor na danou problematiku a ho následně prezentuje před spolužáky - dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování - spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu - Učitel přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka
	Kompetence občanské: -získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi -učitel nechává žáky pracovat svým tempem a projevovat se svým vlastním způsobem a vyžaduje od nich zodpovědnost za vlastní projevy
	Kompetence pracovní: - samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem - využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí - učitel používá různé techniky opakovaně a pravidelně, aby si žák zvykl na jistý druh práce a učení
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Anglický jazyk	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pozdravy (Hello, Goodbye)		umí pozdravit a rozloučit se
školní potřeby		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
přivlastňovací zájmeno můj		učí se vyslovovat
číslovky 1-10		umí se představit, řekne věk
hračky		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
množné číslo podstatných jmen		učí se vyslovovat
barvy, základní tvary		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
přídavná jména		učí se vyslovovat
oblečení		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
věk + narozeniny		umí se představit, řekne věk
každodenní věci		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
moci, umět		učí se vyslovovat
zvířata		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
vyjádření libosti a nelibosti		učí se vyslovovat
svátky (Vánoce, Velikonoce)		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.		

Anglický jazyk	1. ročník	
Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Anglický jazyk	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pozdravy		umí pozdravit, rozloučit se

Anglický jazyk	2. ročník	
abeceda		umí se představit, řekne věk, píše jednoduché údaje o sobě
		učí se vyslovovat, přepíše jednoduchý text
zvířata		umí pojmenovat věci podle obrázků
vybavení třídy		umí pojmenovat věci podle obrázků
přivlastňovací zájmena můj/tvůj		umí pozdravit, rozloučit se
barvy		umí pojmenovat věci podle obrázků
jídlo		umí pojmenovat věci podle obrázků
vyjádření libosti, nelibosti		umí se představit, řekne věk, píše jednoduché údaje o sobě
části těla		umí pojmenovat věci podle obrázků
sloveso mít, vlastnit		umí se představit, řekne věk, píše jednoduché údaje o sobě
můj dům		umí pojmenovat věci podle obrázků
předložky in, on		umí se představit, řekne věk, píše jednoduché údaje o sobě
oblečení		umí pojmenovat věci podle obrázků
hry		umí se představit, řekne věk, píše jednoduché údaje o sobě
svátky (Vánoce, Velikonoce)		umí pojmenovat věci podle obrázků
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Anglický jazyk	2. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Anglický jazyk	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální	

Anglický jazyk	3. ročník	
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
základní společenské obraty a fráze (pozdrav, představení se, otázka na jméno, věk,čas, počet,...)		rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
		pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času na porozumění
jednoduché pokyny používané v hodinách AJ		rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
		pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času na porozumění
získávání informací (what, who, whose, how)		rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
		pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času na porozumění
abeceda		rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
základní barvy		vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
členové rodiny		rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
části obličeje, těla		vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
		používá abecední slovník
		zná pamětně několik písní a říkadel
oblečení		vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
		používá abecední slovník
jednotné a množné číslo podstatných jmen		rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
přídavná jména (big, small, tall, short - + přivlastňovací ´s		rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
zájmena přivlastňovací, osobní, ukazovací a tázací		rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
číslovky 1-12, celé hodiny, části dne		rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
přítomný čas prostý sloves být, mít, moci (tvoření záporu, otázky a krátké odpovědi)		rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
určení místa (použití vazby there is/there are)		rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
předložky místní (in, on, at) a časové (at)		rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
svátky v anglicky mluvících zemích		získává povědomí o svátcích a životě dětí v anglicky mluvících zemích
fonetické symboly		vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby

Anglický jazyk	3. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

Anglický jazyk	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
opakování - abeceda, výslovnost		čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu

Anglický jazyk	4. ročník	
pravidla komunikace v běžných každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představování)		pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem
členové rodiny - uncle, aunt,..		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
		poskytne požadovanou informaci
lidé v práci, zaměstnání		rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
počasí		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
		reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu
dny v týdnu, měsíce, volnočasové aktivity		pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem
potraviny, jídlo, zdravá strava		rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
nákupní list		rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové, poslechové)
have got/has got		čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
hodiny - čtvrt, půl, třičtvrtě, celá		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
zájmena tázací, přivlastňovací, osobní		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
číslovky 13 - 100		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení
přítomný čas prostý a průběhový (tvoření záporu, otázky,krátké odpovědi)		poskytne požadovanou informaci
minulý čas prostý slovesa být		poskytne požadovanou informaci
pravidelná a nepravidelná slovesa - minulé tvary		poskytne požadovanou informaci
		používá abecední slovník
předložky místní - between, nexto to, opposite		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
sport		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení
		reprodukuje ústně obsah přiměřeně obtížného textu
libost a nelibost		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
2. stupeň přídavných jmen - bigger, smaller		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
město, budovy, udávání směru		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení
zvířata		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Anglický jazyk	4. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.		

Anglický jazyk	4. ročník	
Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Anglický jazyk	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pravidla komunikace v běžných každodenních situacích		rozumí známým slovům a jednoduchým větám ses vztahem k osvojovaným tématům
jednoduchá sdělení (adresa, pozdrav z prázdnin, dopis, žádost)		rozumí známým slovům a jednoduchým větám ses vztahem k osvojovaným tématům
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové, poslechové) a využívá je při své práci
		používá dvojjazyčný slovník

Anglický jazyk	5. ročník	
nakupování		rozumí známým slovům a jednoduchým větám ses vztahem k osvojovaným tématům
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové, poslechové) a využívá je při své práci
		čten plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
školní rozvrh, volný čas		rozumí známým slovům a jednoduchým větám ses vztahem k osvojovaným tématům
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové, poslechové) a využívá je při své práci
		čten plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
můj domov		rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové, poslechové) a využívá je při své práci
		čten plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
mé město		rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (obrazové, poslechové) a využívá je při své práci
		čten plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
množné číslo podstatných jmen, nepravidelné množné číslo		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
		obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

Anglický jazyk	5. ročník	
přídavná jména (rozšíření slovní zásoby popisu osoby)		reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
zájmena osobní, přivlastňovací, ukazovací		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
číslovky 0 - 100, části hodiny, telefonní číslo		poskytne požadovanou informaci
přítomný čas prostý slovesa mít, moci, muset (tvoření záporu, otázky a krátké odpovědi)		reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
přítomný čas prostý a průběhový (tvoření záporu, otázky, krátké a dlouhé odpovědi)		sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů
předložky místní (opposite, between, ...) a časové (at, on)		vyhledává v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
		aktivně se zapojí do jednoduché konverzace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při		

Anglický jazyk	5. ročník	
respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráce		

Anglický jazyk	5. ročník	
Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráce Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo geci.nerační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Anglický jazyk	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
časové předložky (in, at, on)		dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení
základní společenské obraty a fráze		rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukovaným)
přivlastňovací pád - opakování		dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení
interpunkce		písemně formuluje otázky a odpovědi na ně.
minulý čas slovesa být, pravidelných a nepravidelných sloves		umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti.

Anglický jazyk	6. ročník	
přítomný čas prostý a průběhový (opakování)		rozumí přiměřeným projevům našich i rodilých mluvčích (přímým i reprodukovaným)
popsání každoročních zvyků		umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti.
přídavná jména - stupňování		orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky.
vyjádření budoucnosti pomocí going to		dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení
zájmena neurčitá (some, any)		písemně formuluje otázky a odpovědi na ně.
předmětová zájmena		čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty.
počitatelná a nepočitatelná podstatná jména		umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti.
řadové číslovky 1 - 100, datum		orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky.
člen určitý a neurčitý		formuluje otázky a odpovídá na ně.
množné číslo podstatných jmen		umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti.
zástupné "one"		písemně formuluje otázky a odpovědi na ně.
určování hodin a času		čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty.
předložky místa (between, behind, near, next to)		dokáže postihnout hlavní smysl jednoduchého sdělení
vyjádření přání a potřeb (want, need)		rozumí pokynům učitele při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat.
		formuluje otázky a odpovídá na ně.
rozkazovací způsob		čte nahlas a foneticky správně přiměřeně jednoduché audio-orálně připravené texty.
příslovce frekvenční, způsobová a místa		orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky.
přídavná jména		orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky.
zájmena neurčitá (somebody, nobody)		umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti.
Velká Británie (Anglie, Irsko, Skotsko, Wales)		má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Anglický jazyk	6. ročník	
Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Anglický jazyk	6. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		

Anglický jazyk	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Anglický jazyk	7. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
žádání a poskytování osobních informací		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích
		umí napsat stručný osobní dopis
popis města a instrukce k určení směru		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob.
popsání zvyků a životního stylu		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob.
popis lidí, charakteristika a oblečení		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob.
rodina a rodinní příslušníci		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob.
like + ing		umí jednoduše vyjádřit svůj názor
volný čas a aktivity		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		rozumí přiměřeně obtížným souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob.
opakování přítomného prostého a průběhového času		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout.
		tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob
going to		umí jednoduše vyjádřit svůj názor
minulý prostý a průběhový čas		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout.
		tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob
vyjádření budoucnosti - will pro návrh a rozhodnutí		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout.
		tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob
vyjádření přání a potřeb (have to)		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout.

Anglický jazyk	7. ročník	
		tvořivě se zúčastní rozhovoru dvou i více osob
tvoření příslovcí		umí přednést krátkou zprávu či sdělení
frekvenční příslovce		umí přednést krátkou zprávu či sdělení
stupňování příslovcí		umí přednést krátkou zprávu či sdělení
určitý člen s názvem míst		umí jednoduše vyjádřit svůj názor
spojování vět pomocí that, because, but		umí jednoduše vyjádřit svůj názor
psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic		využívá slovníky
		umí napsat stručný osobní dopis
seznámení s měnami anglicky mluvících zemí		umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky.
		má základní poznatky o anglicky mluvících zemích
modální slovesa can/can´t		umí přednést krátkou zprávu či sdělení
vyjádření množství		umí přednést krátkou zprávu či sdělení
Londýn - památky		má základní poznatky o anglicky mluvících zemích
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání,		

Anglický jazyk	7. ročník	
omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		

Anglický jazyk	7. ročník	
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody		

Anglický jazyk	7. ročník	
při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Anglický jazyk	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
předpřítomný čas prostý, past participle		čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru.
		umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …
ever, never, for, since		umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …
nepravidelná slovesa - rozšíření		umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …
přítomný čas prostý a průběhový (opakování)		rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení

Anglický jazyk	8. ročník	
		čte širší okruh tištěných materiálů, orientuje se i v úryvcích autentických textů, převážně informativního charakteru.
minulý čas prostý a průběhový (opakování)		rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení
		napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd.
vyjadřování budoucnosti - will, going to (opakování)		rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení
		napíše osobní dopis, umí vyjádřit své zážitky, dojmy, přání, atd.
modální slovesa - should, would, must		rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení
opisy modálních sloves		rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení
stavová slovesa		umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …
should - doporučení, rada		rozumí obsahu promluvy, chápe celkový obsah sdělení
frázová slovesa		umí užívat jednoduché obraty, vyjadřující svolení, odmítnutí, radost, politování, omluvu, prosbu, …
large numbers		je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.
zájmena a příslovce (anything, somewhere)		je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.
too, enough		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout
oblečení		je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.
stupňování přídavných jmen		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout
popis osoby, místa, předmětu, času a situace		dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů
		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout
		vyplní běžný formulář a dotazník
		má všeobecný rozhled, který přispívá k formování vzájemného porozuměni mezi zeměmi (k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot jiných národů)
předložky místa a času		je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.

Anglický jazyk	8. ročník	
povolání		vyplní běžný formulář a dotazník
věci každodenního použití		je schopen domluvit si setkání, společný program, nakupovat různé zboží, jízdenky, vstupenky apod.
části těla		dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		

Anglický jazyk	8. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Anglický jazyk	8. ročník	
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Anglický jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Anglický jazyk	9. ročník	
there´s someone ... ing		monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu.
opakování čas - předpřítomný prostý, minulý prostý a průběhový, přítomný prostý a průběhový		rozumí souvislým projevům učitele
		umí napsat stručný životopis
		vyplní běžný formulář a dotazník
opakování vyjádření budoucnosti - going to, will		rozumí souvislým projevům učitele
zájmena zvratná a samostatná		formulovat otázky a odpovídat na ně
trpný rod		pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
vztažné vedlejší věty		monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu.
modální slovesa (opisy modálních sloves)		formulovat otázky a odpovídat na ně
tázací dovětky		monologickým i dialogickým projevům rodilých mluvčích, pronášeným v přirozeném tempu a obsahujícím několik neznámých výrazů snadno odhadnutelných z kontextu.
vyjádření změny stavu		pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
podmínkové věty		odhaduje významy neznámých výrazů
so do I, nor do I		pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
frázová slovesa rozšíření		používat slovníky a jazykové příručky
přímá reč		samostatně vést jednoduchý dialog
		vyjadřovat vlastní názor
		reprodukovat vyslechnutý nebo přečtený text
reálie anglicky mluvících zemí		souvisle pohovořit na známá témata (včetně základních reálií)
		orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích.
význačné osobnosti		orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích.

Anglický jazyk	9. ročník	
		má všeobecný rozhled.
části těla		pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
počasí		pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
zvířata		pohotově, přirozeně a jazykově správně reagovat v dialogických situacích každodenního života
pořadí přídavných jmen		samostatně vést jednoduchý dialog
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		

Anglický jazyk	9. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Anglický jazyk	9. ročník	
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.		

Anglický jazyk	9. ročník	
Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

5.5 Další cizí jazyk

5.5.1 Ruský jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	3	3	6
							Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Ruský jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Přispívá k chápání a objevování skutečností Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa Snižuje jazykové bariéry

Název předmětu	Ruský jazyk
	Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice Prohlubuje mezinárodní porozumění Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností, zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě i v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.Požadavky na vzdělávání v cizím jazyku formulované v RVPZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Ruský jazyk umožňuje pohled do života lidí rusky mluvících zemí, žáci si utvářejí svůj systém vědomostí, dovedností, postojů v rámci komunikace a směřuje žáky k praktickým dovednostem používání jazyka v běžných životních situacích, žáci se učí pracovat s ruským textem (překládat, hledat odpovědi na otázky, apod.) Žáci pracují s autentickými texty, konverzují spolu rusky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi rusky mluvících zemí. Ruštinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je vyučován jako samostatný předmět. Je členěn do těchto tematických okruhů: Receptivní řečové dovednosti - porozumění známým slovům a větám se vztahem k osvojeným tématům přiměřeného rozsahu, porozumění obsahu a smyslu autentických materiálů, porozumění jednoduché a zřetelné promluvě, konverzaci, odvozování významu nových slov z kontextu textu nebo rozhovoru, používání dvojjazyčného slovníku a výkladového slovníku. Produktivní řečové dovednosti - sestavení jednoduché věty ústně i písemně na dané téma, dovede stručně reprodukovat obsah textu, konverzace, obměna krátkého textu se zachováním smyslu, vyžádá jednoduchou informaci, správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty Interaktivní řečové dovednosti - jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích Výuka probíhá ve třídě, v jazykové učebně, učebně VT 8. ročník 3 hodiny týdně 9. ročník 3 hodiny týdně
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,	**Kompetence k učení:** - analyzuje a procvičuje novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu a je tak veden k

Název předmětu	Ruský jazyk
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	pochopení látky kognitivním způsobem - rozvíjí své schopnosti porozumět slyšenému textu na písních a básničkách - pochopit důležitost schopnosti komunikovat rusky pro další studium i praktický život - učitel pravidelně sleduje pokrok žáka a přizpůsobí výuku případnému opakování nepochopené či nezažité látky - učitel vede žáky k sebehodnocení pravidelnou kontrolou - propojovat probraná témata a jazykové jevy - učitel zařazuje do výuky různé typy textů, které zpracovávají pro své další vzdělávací potřeby - učitel zařazuje do výuky četbu textu simulující různé problémové situace v životě a diskutuje se žáky řešení takových situací
	Kompetence k řešení problémů: - odhaduje pokračování kontextu na základě nabízených obrázků - řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí - nebát se mluvit rusky s cizím člověkem - učitel podněcuje aktivity a zadává úkoly, při kterých učí žáky vyhledat informace z různých zdrojů
	Kompetence komunikativní: procvičuje gramatické struktury a slovní zásobu dramatizací reálných situací a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se - žák sděluje informace o sobě prostřednictvím projektů - učitel poskytuje žákům prostor k vyprávění o sobě, svých blízkých, svém okolí a o svém světě - porozumět jednoduchému sdělení v ruském jazyce - umět zformulovat jednoduché myšlenky rusky - rozumět promluvě i přiměřenému textu v ruském jazyce
	Kompetence sociální a personální: - v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu - žák vypracovává projekty, ve kterých vyjadřuje svůj názor na danou problematiku a ho následně prezentuje před spolužáky - dodržovat v rusky mluvícím prostředí zásady slušného chování - spolupracovat v rusky hovořící skupině na jednoduchém úkolu - Učitel přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka
	Kompetence občanské: -získat představu o zvycích v rusky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi

Název předmětu	Ruský jazyk
	-učitel nechává žáky pracovat svým tempem a projevovat se svým vlastním způsobem a vyžaduje od nich zodpovědnost za vlastní projevy
	Kompetence pracovní: - samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem - využívat ruského jazyka k získávání informací z různých oblastí - učitel používá různé techniky opakovaně a pravidelně, aby si žák zvykl na jistý druh práce a učení

Ruský jazyk	**8. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pozdrav, poděkování, omluva, telefonování, domluvení si schůzky, pozvání na návštěvu		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
jednoduché sdělení (adresa, věk, který jazyk kdo zná)		vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty
		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
		sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, své rodině, vyplní základní údaje do formulářů
		napíše jednoduché sdělení a odpověď sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
členové rodiny, školy, zaměstání, názvy profesí, volný čas - záliby		vyslovuje a čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty
		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám

Ruský jazyk	8. ročník	
		sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, své rodině, vyplní základní údaje do formulářů
pořadí písmen azbuky		napíše jednoduché sdělení a odpověď sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
poučení o přízvuku, intonace tázacích a oznamovacích vět		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
zápor u sloves		používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník
pravopis jmen příslušníků národů		napíše jednoduché sdělení a odpověď sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět
číslovky 1-1000, telefonní čísla		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
podstatná jména po číslovkách, podstatná jména 1. - 3. pád		sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, své rodině, vyplní základní údaje do formulářů
osobní zájmena, přivlastňovací zájmena, zvratná slovesa		sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, své rodině, vyplní základní údaje do formulářů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání,		

Ruský jazyk	8. ročník	
omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Ruský jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
seznámení, dopisování, seznamovací inzerát		vyjádří omluvu, poděkování, blahopřání, přání
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
		ví, jak přijmout a odmítnout pozvání
		domluví si schůzku
		formulář
volný čas, záliby		vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché věty
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
		zeptá se a odpoví na otázku, co kdo rád či nerad dělá
		ptá se odpovídá na otázky týkající se místa bydliště a orientace ve městě
I. a II. časování sloves		zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob, poskytne požadované informace
zvratná slovesa		zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob, poskytne požadované informace
vyučovací předměty, rozvrh hodin, školní budova		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
skloňování zájmen "kto", "čto"		zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob, poskytne požadované informace
skloňování podstatných jmen		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku

Ruský jazyk	9. ročník	
nesklonná podstatná jména		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
řadové číslovky, datum		používá časové údaje a datum, umí se dotázat a odpovědět, kdy se kdo narodil, kolik je mu let
		dotáže se a odpoví na rozvrh hodin, na předměty
minulý čas		používá časové údaje a datum, umí se dotázat a odpovědět, kdy se kdo narodil, kolik je mu let
		zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob, poskytne požadované informace
vykání		zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob, poskytne požadované informace
		ví, jak oslovit neznámého člověka na ulici
orientace ve městě, dopravní prostředky		vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché věty
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
		zeptá se a odpoví na otázku, co kdo rád či nerad dělá
		ptá se odpovídá na otázky týkající se místa bydliště a orientace ve městě
nakupování, ceny		vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché věty
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
barvy		vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché věty
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
oblečení		vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché věty
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
potraviny, ovoce, zelenina		vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché věty
		rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		

Ruský jazyk	9. ročník	
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé		

Ruský jazyk	9. ročník	
společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		

5.5.2 Německý jazyk

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	3	3	6
							Volitelný	Volitelný	

Název předmětu	Německý jazyk
Oblast	Jazyk a jazyková komunikace
Charakteristika předmětu	Přispívá k chápání a objevování skutečností Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa Snižuje jazykové bariéry Umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice Prohlubuje mezinárodní porozumění

Název předmětu	Německý jazyk
	Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností, zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců v jejich osobním životě i v dalším studiu a budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance.Požadavky na vzdělávání v cizím jazyku formulované v RVPZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Německý jazyk umožňuje pohled do života lidí německy mluvících zemí, žáci si utvářejí svůj systém vědomostí, dovedností, postojů v rámci komunikace a směřuje žáky k praktickým dovednostem používání jazyka v běžných životních situacích, žáci se učí pracovat s německým textem (překládat, hledat odpovědi na otázky, apod.) Žáci pracují s autentickými texty, konverzují spolu německy ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi německy mluvících zemí. Němčinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Je vyučován jako samostatný předmět. Je členěn do těchto tematických okruhů: Receptivní řečové dovednosti - porozumění známým slovům a větám se vztahem k osvojeným tématům přiměřeného rozsahu, porozumění obsahu a smyslu autentických materiálů, porozumění jednoduché a zřetelné promluvě, konverzaci, odvozování významu nových slov z kontextu textu nebo rozhovoru, používání dvojjazyčného slovníku a výkladového slovníku. Produktivní řečové dovednosti - sestavení jednoduché věty ústně i písemně na dané téma, dovede stručně reprodukovat obsah textu, konverzace, obměna krátkého textu se zachováním smyslu, vyžádá jednoduchou informaci, správně tvoří a obměňuje věty a krátké texty Interaktivní řečové dovednosti - jednoduchým způsobem se domluví v běžných situacích Výuka probíhá ve třídě, v jazykové učebně, učebně VT 8. ročník 3 hodiny týdně 9. ročník 3 hodiny týdně
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** - analyzuje a procvičuje novou gramatiku v kontextu psaného nebo slyšeného textu a je tak veden k pochopení látky kognitivním způsobem - rozvíjí své schopnosti porozumět slyšenému textu na písních a básničkách

Název předmětu	Německý jazyk
	- pochopit důležitost schopnosti komunikovat německy pro další studium i praktický život - učitel pravidelně sleduje pokrok žáka a přizpůsobí výuku případnému opakování nepochopené či nezažité látky - učitel vede žáky k sebehodnocení pravidelnou kontrolou - propojovat probraná témata a jazykové jevy - učitel zařazuje do výuky různé typy textů, které zpracovávají pro své další vzdělávací potřeby - učitel zařazuje do výuky četbu textu simulující různé problémové situace v životě a diskutuje se žáky řešení takových situací
	Kompetence k řešení problémů: - odhaduje pokračování kontextu na základě nabízených obrázků - řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí - nebát se mluvit německy s cizím člověkem - učitel podněcuje aktivity a zadává úkoly, při kterých učí žáky vyhledat informace z různých zdrojů
	Kompetence komunikativní: procvičuje gramatické struktury a slovní zásobu dramatizací reálných situací a je tím veden k efektivnímu a logickému vyjadřování se - žák sděluje informace o sobě prostřednictvím projektů - učitel poskytuje žákům prostor k vyprávění o sobě, svých blízkých, svém okolí a o svém světě - porozumět jednoduchému sdělení v německém jazyce - umět zformulovat jednoduché myšlenky německy - rozumět promluvě i přiměřenému textu v německém jazyce
	Kompetence sociální a personální: - v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu - žák vypracovává projekty, ve kterých vyjadřuje svůj názor na danou problematiku a ho následně prezentuje před spolužáky - dodržovat v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování - spolupracovat v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu - Učitel přizpůsobuje výuku individuálním potřebám a schopnostem žáka
	Kompetence občanské: -získat představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi -učitel nechává žáky pracovat svým tempem a projevovat se svým vlastním způsobem a vyžaduje od nich zodpovědnost za vlastní projevy

Název předmětu	Německý jazyk
	Kompetence pracovní: - samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem - využívat německého jazyka k získávání informací z různých oblastí - učitel používá různé techniky opakovaně a pravidelně, aby si žák zvykl na jistý druh práce a učení

Německý jazyk	**8. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pravidla komunikace v běžných každodenních situacích		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
telefonování		vyslovuje a čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
představení členů rodiny		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
časové údaje		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
vyprávění o kamarádovi		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
popis osoby		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
roční období, měsíce		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
člen určitý a neurčitý		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
slovosled W-otázek		vyslovuje a čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby

Německý jazyk	8. ročník	
techniky mluveného projevu (výslovnost a intonace		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání, formulář)		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
zápor nicht a kein		vyslovuje a čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
přídavná jména přivlastňovací		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
nepřímý pořádek slov ve větě		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
časování haben a sein		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
4. pád podst. jmen		používá abecední slovník učebnice
předložky am, in, nach		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
německy mluvící země		má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti
školní potřeby a předměty		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
zvířata		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
příkazy		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
záliby, zájmy, hry, koníčky, oblíbené činnosti		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
části počítače		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
číslovky		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
cestování, prázdniny		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
časování pravidelných sloves		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů

Německý jazyk	8. ročník	
časování sloves se změnou kmenové samohlásky		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
výslovnost		vyslovuje a čte plynule nahlas a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Charakteristika průřezového tématu Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.		

Německý jazyk	8. ročník	
Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Německý jazyk	8. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.		

Německý jazyk	8. ročník	
Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

Německý jazyk	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
rozkazovací způsob		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
časování pravidelných sloves		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
časování nepravidelných sloves		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
popis místa, kde bydlím		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
vazba „ ich mochte“		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
vazba es „ es gibt“		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
způsobová slovesa		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
číslovky do 100 000		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
člen určitý a neurčitý		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
slovesa haben a sein v préteritu		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
zájmeno „man“		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje

Německý jazyk	9. ročník	
písemná podoba různých forem sdělení (pozdrav, blahopřání, formulář)		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
		používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník v cizím jazyce
zápor nicht a kein		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
přídavná jména přivlastňovací		sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje do formulářů
nepřímý pořádek slov ve větě		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
množné číslo podstatných jmen		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
předložky se 3. a 4. pádem		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob
v obchodě		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
		rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje
německy mluvící země		má základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti
přivlastňovací zájmena		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
slovesa s odlučitelnou předponou		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
orientace v budově, ve městě		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
části dne		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
škola, školní předměty, rozvrh hodin (řadové číslovky)		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
lidské tělo a jeho části, nemoc,lékař (weh tun)		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
budovy a místa ve městě a na vesnici		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
dopravní prostředky		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
spojka deshalb		zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob

Německý jazyk	9. ročník	
rok, roční období, počasí		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
oblečení		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
svátky		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
prázdniny, cestování		rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Německý jazyk	9. ročník	
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Německý jazyk	9. ročník	
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí.		

Německý jazyk	9. ročník	
Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		

5.6 Matematika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
4	4	4	4	4	4	4	4	4	36
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Matematika
Oblast	Matematika a její aplikace
Charakteristika předmětu	Ve vyučovacím předmětu Matematika se žáci seznamují a osvojují si základní matematické pojmy, myšlenkové postupy a algoritmy, které získávají na základě vlastních aktivních činností. Žáci nabývají jistotu a rozvíjejí svoji matematickou gramotnost především matematickým modelováním reálných situací z prostředí, kterými jsou obklopeni. Tato tvůrčí činnost je předpokladem pro schopnost aplikování získané matematické gramotnosti v praktickém životě. Postupně získávají jistotu při používání matematického jazyka a symbolů, základních početních výkonů a rozvíjí se u nich schopnosti grafického vyjadřování. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce (s využitím pomůcek, obrázků, pracovních listů a literatury) Předmět **Matematika** souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace.** Předmětem prolínají **průřezová témata**: VDO, EV, EGS V předmětu Matematika jsou požívány prostředky ICT.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	• předmět Matematika je realizován v 1. - 9. ročníku /v 1. - 5. ročníku 4+1 hodin týdně, v 6. - 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 3+1 hodin týdně/ • vzdělávací obsah je členěn do těchto tematických okruhů: **Čísla a početní operace** - dovednost provádět matematické operace, porozumění algoritmům řešení, získávání číselných údajů, pojem proměnná **Závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

Název předmětu	Matematika
	Geometrie v rovině a prostoru - určování, znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života
Integrace předmětů	• Matematika a její aplikace
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky • provádějí rozbory a zápisy při řešení úloh • zdokonalují svůj grafický projev • rozvíjí abstraktní a logické myšlení • jsou vedeni k ověřování výsledků
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh • se učí sebekontrole, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti • se učí provádět rozbor problému, plánují řešení, odhadují výsledky • volí správný postup, vyhodnocují správnost výsledku • jsou vedeni k plánování úkolů a postupů • se učí pracovat s chybou
	Kompetence komunikativní: Žáci • se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním správné terminologie • se seznamují s volbou různých postupů při řešení úloh • jsou vedeni k výstižnému a kultivovanému projevu
	Kompetence sociální a personální: Žáci • jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

Název předmětu	Matematika
	• rozvíjí své schopnosti pracovat v týmu a kolektivu
	Kompetence občanské: Žáci • jsou vedeni při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení • se učí hodnotit práci svou i ostatních • jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu • se učí na základě jasných kritérií hodnotit svou činnost a její výsledky
	Kompetence pracovní: Žáci • se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech • vyhledávají, kombinují a porovnávají informace z různých informačních zdrojů
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Matematika	**1. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Numerace v oboru přirozených čísel do 20		používá přirozená čísla k modelování reálných situací
Tvoření souborů o daném počtu prvků		počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků
Počítání prvků v daném souboru		počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků
Čtení a psaní číslic v oboru do 20		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20

Matematika	1. ročník	
Zápis čísla v desítkové soustavě - jednotky, desítky		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20
Porovnávání čísel v oboru do 20, zápis rovnosti a nerovnosti		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20
		užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Číselná řada 0 - 20		užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
Číselná osa		užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
Vlastnosti sčítání a odčítání		využívá komutativnost a asociativnost sčítání
Písemný zápis sčítání a odčítání		provádí písemné početní operace v oboru do 20
Písemné i pamětné sčítání a odčítání		provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
		provádí písemné početní operace v oboru do 20
Práce s tabulkou, jednoduché vztahy a závislosti		doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel
Kontrola a autokontola správnosti výsledků		kontroluje výsledky početních operací
Slovní úlohy		řeší úlohy, ve kterých užívá osvojené početní operace
Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh		rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
Krychle, koule, kvádr		rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		

Matematika	1. ročník	
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		

Matematika	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Numerace v oboru přirozených čísel do 100		používá přirozená čísla k modelování reálných situací
Tvoření souborů o daném počtu prvků		počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků
Počítání prvků v daném souboru		počítá předměty v daném souboru a vytváří soubory s daným počtem prvků
Čtení a psaní číslic v oboru do 100		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
Zápis čísla v desítkové soustavě - jednotky, desítky, stovky		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
Porovnávání čísel v oboru do 100, zápis rovnosti a nerovnosti		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100
		užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Číselná řada 0 - 100		užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
Číselná osa		užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
Vlastnosti sčítání a odčítání, násobení, dělení		využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Zaokrouhlování čísel		užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Písemný zápis sčítání a odčítání, násobení, dělení /v oboru do 50/		provádí písemné početní operace v oboru do 100
Písemné i pamětné sčítání a odčítání, násobení, dělení /v oboru do 50/		provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
		využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
		provádí písemné početní operace v oboru do 100
Práce s tabulkou, jednoduché vztahy a závislosti		doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel

Matematika	2. ročník	
Kontrola a autokontola správnosti výsledků		kontroluje výsledky početních operací
Slovní úlohy		řeší úlohy, ve kterých užívá osvojené početní operace
Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh		rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a tělesa
		nachází v realitě prezentaci rovinných útvarů a těles
Krychle, koule, kvádr, válec		rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a tělesa
		nachází v realitě prezentaci rovinných útvarů a těles
Příklady se závorkami		provádí písemné početní operace v oboru do 100
Bod, přímka, čára, úsečka		rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a tělesa
		nachází v realitě prezentaci rovinných útvarů a těles
		porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
Měření délky úsečky, odhad délky		porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Matematika	2. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		

Matematika	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Dělení dvojciferných čísel jednocifernými mimo obor násobilky		provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Dělení se zbytkem, neúplný podíl, zbytek		provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Násobení a dělení v oboru malé násobilky		provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Sčítání a odčítání v oboru do 1000		provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Numerace v oboru přirozených čísel do 1000		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Porovnávání čísel v oboru do 1000		čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Zobrazení čísla na číselné ose		užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
Slovní úlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
Doplňování tabulek, schémat, posloupnosti čísel		doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
		popisuje jednoduché závislosti z praktického života
Jednotky času		orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
Osově souměrné útvary v rovině		rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
Úsečka, měření délky		měří délku úsečky, používá jednotky délky

Matematika	3. ročník	
Zaokrouhlování čísel na desítky		užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose
Rýsování bodu, přímky, polopřímky, úsečky		modeluje a rýsuje bod, přímku, polopřímku, úsečku
Kruh, kružnice		pozná a pojmenuje základní rovinné útvary
Průsečík		modeluje a rýsuje bod, přímku, polopřímku, úsečku
Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh		pozná a pojmenuje základní rovinné útvary
Krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan		pozná a pojmenuje jednoduchá tělesa
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		

Matematika	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení	

Matematika	4. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Písemné a pamětné sčítání a odčítání do 10 000		sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000
numerace v oboru 0-1 000, 0- 10 000, čísla větší než 10 000		umí zapsat a přečíst čísla do 10 000
		orientuje se na číselné ose do 10 000
porovnávání čísel		umí zapsat a přečíst čísla do 10 000
sčítání a odčítání v oboru		sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000
násobení a dělení		sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000
písemné násobení a dělení		sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000
		umí písemně dělit jednociferným dělitelem
zaokrouhlování čísel		umí zaokrouhlovat na tisíce
písemné sčítání a odčítání		sčítá a odčítá zpaměti i písemně do 10 000
násobení dvojciferného čísla jednociferným i dvojciferným číslem		umí násobit písemně jednociferným a dvouciferným činitelem
pamětné dělení se zbytkem		ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky
rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě		rozvinutý zápis čísla
římské číslice		umí zapsat a přečíst čísla do 10 000
vztahy mezi čísly, přímá úměrnost		umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti
		umí odečítat hodnoty z diagramu
slovní úlohy		řeší jednoduché a složené slovní úlohy
jednotky délky, hmotnosti, objemu, času		zná jednotky hmotnosti, délky, objemu a času
		umí převádět jednotky hmotnosti a délky
počítání s milionem		počítání s milionem
zlomky		zlomky
práce s daty, digramy, grafy		umí určit souřadnice bodu ve čtvercové síti
		umí odečítat hodnoty z diagramu

Matematika	4. ročník	
aritmetický průměr		aritmetický průměr
rýsování kolmic a rovnoběžek		umí pracovat s kružítkem
		umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici
		umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky
pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník		umí pracovat s kružítkem
		umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici
		umí sestrojit trojúhelník ze tří stran
		pozná a umí narýsovat pravoúhlý trojúhelník
konstrukce trojúhelníku, čtverce a obdélníku		umí pracovat s kružítkem
		umí narýsovat trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici
		umí sestrojit trojúhelník ze tří stran
kružnice a kruh		umí pracovat s kružítkem
obvod a obsah čtverce, obdélníku		obvod a obsah rovinných útvarů
obvod trojúhelníku		obvod a obsah rovinných útvarů
střed a osa úsečky		umí pracovat s kružítkem
grafický rozdíl, součet a násobek úseček		umí pracovat s kružítkem
osa souměrnosti		práce ve čtvercové síti
síť krychle a kvádru, povrch		práce ve čtvercové síti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		

Matematika	4. ročník	
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Vztah člověka k prostředí – řešení slovních úloh s využitím poznatků o životním prostředí.		

Matematika	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
numerace do 1 000 000		umí zapsat a přečíst čísla do 1 000 000
		umí zaokrouhlovat na tisíce, desetitisíce a statisíce
pamětné a písemné sčítání a odčítání do 1 000 000		orientuje se na číselné ose v oboru do milionu
		umí sčítat a odčítat zpaměti i písemně do milionu
pamětné a písemné násobení a dělení do 1 000 000		umí násobit deseti, stem, tisícem
		násobí písemně trojciferným činitelem
		dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem
		násobí a dělí desetinná čísla 10, 100 a přirozeným jednociferným číslem

Matematika	5. ročník	
slovní úlohy		orientuje se na číselné ose v oboru do milionu
		řeší jednoduché a složité slovní úlohy v oboru do milionu
		umí řešit jednoduché rovnice
		využívá desetinná čísla v praktických situacích
		řeší slovní úlohy využitím desetinných čísel
práce s daty		umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji
		umí pracovat s údaji v cenících apod.
		čte a sestavuje tabulky a diagramy
		umí znázornit jednoduchý graf závislostí
desetinná čísla		orientuje se na číselné ose v oboru do milionu
		umí násobit deseti, stem, tisícem
		násobí písemně trojciferným činitelem
		dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem
		umí pracovat s údaji v cenících apod.
		umí zapsat a číst dané desetinné číslo
		dokáže znázornit desetinné číslo na číselné ose
		zná posloupnost desetinných čísel v číselné řadě
		poznává desetinná čísla
		převádí desetinné zlomky na desetinná čísla
		násobí a dělí desetinná čísla 10, 100 a přirozeným jednociferným číslem
		využívá desetinná čísla v praktických situacích
		řeší slovní úlohy využitím desetinných čísel
zlomky		zná pojem zlomek
		porovnává a slučuje zlomky se stejným jmenovatelem a s číslem 1
		pozná a vyznačí část zlomku
		vypočítá a znázorní zlomek z daného celku
		umí převádět zlomky na smíšená čísla
		zná zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000
		umí zapsat a číst dané desetinné číslo

Matematika	5. ročník	
		převádí desetinné zlomky na desetinná čísla
jednotky délky, hmotnosti, objemu		umí násobit deseti, stem, tisícem
grafy a diagramy		umí vyhledávat údaje v jízdním řádu a řešit slovní úlohy s časovými údaji
		umí pracovat s údaji v cenících apod.
		umí zapsat, použít data z grafu ve čtvercové síti
		čte a sestavuje tabulky a diagramy
		umí znázornit jednoduchý graf závislostí
římské číslice		zná římské číslice I až X, L, C, D, M
		umí přečíst číslo kapitoly a letopočet
násobení a dělení desetinného čísla 10 a 100		převádí jednotky času a objemu, obsahu, délky
		zná zlomky se jmenovatelem 10, 100, 1000
výpočet aritmetického průměr		zná pojem aritmetický průměr a umí jej vypočítat
rovina, polorovina, rovinné útvary		zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný
konstrukce trojúhelníku		umí sestrojit různostranný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník
		umí změřit a vypočítat obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku a pravidelných obrazců
		dbá na přesnost a čistotu rýsování
konstrukce čtverce a obdélníku		umí sestrojit čtverec, obdélník
		dbá na přesnost a čistotu rýsování
čtyřúhelníky		pozná a pojmenuje čtyřúhelníky
obsah čtverce a obdélníka		vypočítá obsah čtverce a obdélníka a složitějších obrazců vypočítá povrch kvádru a krychle
porozumí významu znaku „-„ pro zápis a znázornění celého záporného čísla na číselné ose		porozumí významu znaku „-„ pro zápis a znázornění celého záporného čísla na číselné ose
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti		

Matematika	5. ročník	
(monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – řešení slovních úloh s využitím poznatků o životním prostředí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		

Matematika	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	

Matematika	6. ročník	
	• Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Desetinná čísla.		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- čtení a zápis desetinných čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- zápis desetinných zlomků pomocí desetinných čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- porovnávání desetinných čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- zaokrouhlování desetinných čísel		zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Početní výkony s desetinnými čísly.		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- sčítání desetinných čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- odčítání desetinných čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- násobení desetinných čísel 10, 100, …		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- dělení desetinných čísel 10, 100, …		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- násobení desetinných čísel přirozeným číslem		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- násobení desetinných čísel desetinným číslem		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- dělení desetinných čísel přirozeným číslem		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- dělení desetinných čísel desetinným číslem		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- aritmetický průměr a jeho užití		zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

Matematika	6. ročník	
Převody jednotek délky, hmotnosti.		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- jednotky hmotnosti (g, dg, kg, q, t)		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- další násobné a dílčí jednotky, přepony		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- jiné jednotky		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Jednotky obsahu, obsah.		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- jednotky obsahu		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- obsah útvarů ve čtvercové síti		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- obvod a obsah čtverce a obdélníku		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- obvod a obsah složitějších útvarů		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Základy rýsování.		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- druhy čar, pravidla rýsování		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- technické písmo		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- rýsování a popis základních geometrických útvarů		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- osa úsečky		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Úhel a jeho velikost.		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- úhel jako část roviny		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- přenášení úhlu		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- měření úhlu		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- porovnávání úhlů		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- sčítání a odčítání úhlů		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

Matematika	6. ročník	
- osa úhlu		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- rýsování šestiúhelníků, osmiúhelníků		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- úhel – ostrý, tupý, pravý, přímý		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- úhly vedlejší a vrcholové		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- úhly souhlasné a střídavé		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- velikost úhlu – vteřiny		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Osová souměrnost		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- shodnost geometrických útvarů		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- osová souměrnost		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
- útvary osově souměrné		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
Objem a povrch kvádru a krychle.		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- jednotky objemu		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- síť kvádru a krychle		načrtne a sestrojí sítě základních těles
- objem kvádru a krychle		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- povrch kvádru a krychle		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Trojúhelník.		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- třídění trojúhelníků		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- úhly v trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- trojúhelníková nerovnost		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- obvod trojúhelníku		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- výšky v trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- těžnice, střední příčky v trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
Dělitelnost.		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel

Matematika	6. ročník	
násobek, dělitel		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
prvočísla, čísla složená		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
znaky dělitelnosti		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
čísla soudělná a nesoudělná		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
rozklad čísel na součin prvočinitelů		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
nejmenší společná násobek		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
největší společný dělitel		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Matematika	6. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		

Matematika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Zlomky.		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- pojem zlomek, rovnost zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- dělitelnost, znaky dělitelnosti		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- rozšiřování a krácení zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- zápis zlomků desetinnými čísly		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- uspořádání, porovnávání zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- společný jmenovatel zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- sčítání a odčítání zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- násobení zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- dělení zlomků		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- smíšená čísla		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
-- početní výkony se smíšenými čísly		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

Matematika	7. ročník	
-- složený zlomek		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
-- slovní úlohy se zlomky		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Shodnost geometrických útvarů		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar
- shodnost geometrických útvarů		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar
- středová souměrnost		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar
- útvary středově souměrné		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar
Celá čísla.		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- kladná a záporná čísla		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- celá čísla na číselné ose		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- porovnávání celých čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- čísla opačná		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- absolutní hodnota		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- sčítání a odčítání celých čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- násobení a dělení celých čísel		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- pojem racionálního čísla		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- záporná desetinná čísla		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

Matematika	7. ročník	
Poměr, úměrnost.		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- určování poměru		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- změna čísla v daném poměru		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- postupný poměr		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- měřítko mapy		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- dělení celku na části v daném poměru		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- užití poměru ve slovních úlohách		řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- přímá úměrnost		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- nepřímá úměrnost		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- trojčlenka		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
Procenta.		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- pojem procenta, odhady výsledků		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- procentová část a její výpočet		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- výpočet základu		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- výpočet počtu procent		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- úrok		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)

Matematika	7. ročník	
- slovní úlohy z praxe		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- grafy a diagramy s procenty		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Rovnoběžníky.		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- základní pojmy		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- vnitřní úhly čtyřúhelníku		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- rovnoběžníky		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- druhy rovnoběžníků		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- obsah rovnoběžníku		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- obsah trojúhelníku		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- konstrukce rovnoběžníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- lichoběžník		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- obvod a obsah lichoběžníku		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- konstrukce lichoběžníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
Hranoly.		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
		načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- druhy hranolů		načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- sítě hranolů		načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- povrch hranolů		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- objem hranolů		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Matematika	7. ročník	
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		

Matematika	7. ročník	
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2015 137 odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-		

Matematika	7. ročník	
technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		

Matematika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Druhá mocnina a odmocnina.		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- druhá mocnina		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu

Matematika	8. ročník	
- určování pomocí tabulek, kalkulačky		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- druhá mocnina racionálních čísel		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- druhá odmocnina, užití tabulek		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- třetí mocnina a odmocnina		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel;užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Mocniny s přirozeným mocnitelem.		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- sčítání a odčítání mocnin s přirozeným mocnitelem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- násobení a dělení mocnin s přirozeným mocnitelem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- mocnina součinu a podílu		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- umocňování mocnin		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- zápis čísel pomocí mocnin deseti		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- mocniny se záporným exponentem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- násobení mnohočlenu mnohočlenem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

Matematika	8. ročník	
- rozklad na součin, užití vzorců		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Pythagorova věta.		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- Pythagorova věta		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- užití Pythagorovy věty		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Výrazy.		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- zápis výrazu, číselné výrazy		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- výrazy s proměnnou		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- hodnota výrazu		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- sčítání a odčítání výrazů		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- násobení výrazů jednočlenem		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- násobení mnohočlenů		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- rozklad výrazu na součin		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- slovní úlohy s užitím výrazů		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- druhá mocnina dvojčlenu		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

Matematika	8. ročník	
- rozdíl druhých mocnin		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- dělení mnohočlenu jednočlenem		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Lineární rovnice.		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- rovnost		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- ekvivalentní úpravy rovnic		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- lineární rovnice s jednou neznámou		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- lineární rovnice se zlomky a závorkami		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- slovní úlohy řešené rovnicí (společná práce, směsi, pohyb)		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- výpočet neznámé ze vzorce		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
Kružnice, kruh.		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- základní pojmy		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- vzájemná poloha přímky a kružnice		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- výpočet tětivy, délka tětivy		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- vzájemná poloha dvou kružnic		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- Thaletova kružnice		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- obsah kruhu, délka kružnice		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- část kružnice, kruhu		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- délka kruhového oblouku		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- obsah výseče		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Matematika	8. ročník	
Objem a povrch válce a koule.		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- vlastnosti válce		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- výpočet objemu válce, koule		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- výpočet povrchu válce, koule		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- síť válce		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- modelování těles		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- slovní úlohy		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Konstrukční úlohy.		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- množiny bodů daných vlastností		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- jednoduché konstrukce		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- konstrukce kružnice s požadovanými vlastnostmi		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- konstrukce tečen ke kružnici		načrtne a sestrojí rovinné útvary
- konstrukční úlohy		načrtne a sestrojí rovinné útvary
Základy statistiky.		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- statistický soubor		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- statistické třídění a vyhodnocování		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- jednotka, znak, četnost		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- aritmetický průměr		vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- užití grafů, shromažďování údajů		porovnává soubory dat
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		

Matematika	8. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Matematika	8. ročník	
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody		

Matematika	8. ročník	
při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2015 137 odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.		

Matematika	8. ročník	
Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		

Matematika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Podobnost.		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
-- podobnost geometrických útvarů		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
-- poměr podobnosti, věty o podobnosti trojúhelníků		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
-- dělení úseček v daném poměru		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
-- užití podobnosti v praxi		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Lomené výrazy.		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- lomený výraz, definiční obor		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- krácení, rozšiřování výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- sčítání a odčítání lomených výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním

Matematika	9. ročník	
- násobení a dělení lomených výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- úprava složených výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli.		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- rovnice s neznámou ve jmenovateli		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Soustavy rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy.		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- řešení soustav – metoda sčítací, dosazovací, grafická		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- slovní úlohy řešené soustavou rovnic		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- slovní úlohy o pohybu		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- slovní úlohy o společné práci		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- slovní úlohy o směsích		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Funkce.		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
-- soustava souřadnic v rovině		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
-- graf funkce, lineární funkce, funkce rostoucí a klesající		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- přímá a nepřímá úměrnost		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
-- kvadratická funkce, graf		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
-- grafy, diagramy		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Goniometrické funkce.		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
- vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníku		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Matematika	9. ročník	
-- grafy goniometrických funkcí		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
-- užívání tabulek		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
-- užití goniometrických funkcí ve slovních úlohách		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Objem a povrch jehlanu, kužele.		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		načrtne a sestrojí sítě základních těles
- jehlan – síť, objem, povrch		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		načrtne a sestrojí sítě základních těles
- kužel – síť, objem, povrch		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		načrtne a sestrojí sítě základních těles
- slovní úlohy z praxe		řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Základy finanční matematiky.		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- převody měn		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- jednoduché úrokování		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- využití matematiky v rodinném hospodaření		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Matematika na počítači.		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- číselné a logické řady		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Matematika	9. ročník	
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- číselné a obrázkové analogie		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- logické a netradiční geometrické úlohy		užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Matematika	9. ročník	
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.		

Matematika	9. ročník	
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		

5.7 Matematika Plus

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný		

Název předmětu	Matematika Plus
Oblast	
Charakteristika předmětu	Ve vyučovacím předmětu Matematika plus si žáci osvojují myšlenkové postupy a algoritmy, které získávají na základě vlastních aktivních činností. Žáci nabývají jistotu a rozvíjejí svoji matematickou gramotnost především matematickým modelováním reálných situací z prostředí, kterými jsou obklopeni. Tato tvůrčí činnost je předpokladem pro schopnost aplikování získané matematické gramotnosti v praktickém životě. Postupně získávají jistotu při používání matematického jazyka a symbolů, základních početních výkonů a rozvíjí se u nich schopnosti grafického vyjadřování. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce (s využitím pomůcek, obrázků, pracovních listů a literatury)

Název předmětu	Matematika Plus
	Předmět **Matematikaplus** souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace.** Předmětem prolínají **průřezová témata**: VDO, EV, EGS V předmětu Matematika jsou požívány prostředky ICT.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	• předmět Matematika plus je realizován v 1. - 8. ročníku /v každém ročníku jednu vyučovací hodinu týdně/ • vzdělávací obsah je členěn do těchto tematických okruhů: **Čísla a početní operace** - dovednost provádět matematické operace, porozumění algoritmům řešení, získávání číselných údajů, pojem proměnná **Závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů **Geometrie v rovině a prostoru** - určování, znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru **Nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života
Integrace předmětů	• Matematika a její aplikace
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • se učí přesně a stručně vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky • provádějí rozbory a zápisy při řešení úloh • zdokonalují svůj grafický projev • rozvíjí abstraktní a logické myšlení • jsou vedeni k ověřování výsledků
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • se učí rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh • se učí sebekontrole, systematičnosti, vytrvalosti, přesnosti • se učí provádět rozbor problému, plánují řešení, odhadují výsledky • volí správný postup, vyhodnocují správnost výsledku • jsou vedeni k plánování úkolů a postupů

Název předmětu	Matematika Plus
	• se učí pracovat s chybou
	Kompetence komunikativní: Žáci • se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním správné terminologie • se seznamují s volbou různých postupů při řešení úloh • jsou vedeni k výstižnému a kultivovanému projevu
	Kompetence sociální a personální: Žáci • jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů • rozvíjí své schopnosti pracovat v týmu a kolektivu
	Kompetence občanské: Žáci • jsou vedeni při zpracování informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení • se učí hodnotit práci svou i ostatních • jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu • se učí na základě jasných kritérií hodnotit svou činnost a její výsledky
	Kompetence pracovní: Žáci • se učí využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech • vyhledávají, kombinují a porovnávají informace z různých informačních zdrojů
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Matematika Plus	**1. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení	

Matematika Plus	1. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
určování shod a rozdílů		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
obrázkové a číselné logické řady v oboru do 20		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
obrázkové sudoku		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
jednoduché číselné sudoku		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
kresba podle programu		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
orientace ve čtvercové síti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
jednoduchá osová souměrnost		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
stavby z krychlí		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Tangramy podle předlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
práce s tabulkou, orientace v tabulce		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
netradiční slovní úlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
finanční gramotnost, mince, nakupování		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
bludiště, skládanky, puzzle, hlavolamy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy

Matematika Plus	1. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Matematika Plus	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
číselné a logické řady v oboru do 100		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
obrázková a jednoduchá číselná sudoku		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
kresba podle programu, vytváření programů		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy

Matematika Plus	2. ročník	
orientace a kresba ve čtvercové síti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
dokreslování obrázků podle osové souměrnosti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
stavby z geometrických těles		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Tangram a Golo podle předlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
práce s tabulkou, orientace v tabulce		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
netradiční slovní úlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
řazení prvků, vytváření dekorativních vzorů		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
finanční gramotnost, mince, bankovky		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
bludiště, puzzle, hlavolamy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Matematika Plus	2. ročník	
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.		

Matematika Plus	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
číselné a logické řady v oboru do 1000		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
číselná sudoku		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
kresba podle programu, vytváření programů		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
rýsování ve čtvercové síti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
osová souměrnost, vytváření vlastních obrazců		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy

Matematika Plus	3. ročník	
Tangram, Golo bez předlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Origami		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
práce s tabulkou, orientace v tabulce		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
netradiční slovní úlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
řazení prvků, vytváření dekorativních vzorů		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
finanční gramotnost		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
bludiště, puzzle, hlavolamy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
magické čtverce		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
posloupnosti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
rovnováhy a nerovnováhy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		

Matematika Plus	3. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.		

Matematika Plus	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
číselné logické řady		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
posloupnosti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
vytváření obrazců osově souměrných		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
rozvoj prostorové představivosti		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Tangram, Golo bez předlohy, tvorba vlastních obrazců		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
práce s tabulkou, orientace v tabulce		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy

Matematika Plus	4. ročník	
netradiční slovní úlohy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
finanční gramotnost		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
hlavolamy, matematické hádanky, šifry		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
magické čtverce		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
rovnováhy a nerovnováhy		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace, řeší netradiční matematické úlohy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Vztah člověka k prostředí – řešení slovních úloh s využitím poznatků o životním prostředí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Matematika Plus	4. ročník	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Matematika Plus	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
dělení jednociferným číslem		řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
odhady výsledků		řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
jednoduché rovnice		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
přirozená čísla		řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
dvojková soustava		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
slovní úlohy s více početnými úkony		řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejich řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
rovinné obrazce		sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry
		určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
		rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru
		určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
převody jednotek obsahu		určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

Matematika Plus	5. ročník	
tělesa		rozpozná základní tělesa, zná jejich vlastnosti
modelování krychle a kvádru z jednotkových krychlí		rozpozná základní tělesa, zná jejich vlastnosti
dělení dvojciferným číslem		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
zlomky		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
porovnávání		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
desetinná čísla		řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
tabulky		vyhledává,sbírá a třídí data
		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
grafy		vyhledává,sbírá a třídí data
		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
diagramy		vyhledává,sbírá a třídí data
		čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – řešení slovních úloh s využitím poznatků o životním prostředí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		

Matematika Plus	5. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Matematika Plus	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Kvádr a krychle, síť		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		načrtne a sestrojí sítě základních těles
modelování kvádru a krychle		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Objem, povrch kvádru a krychle		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

Matematika Plus	6. ročník	
početní výkony s desetinnými čísly		zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
násobení a dělení desetinných čísel desetinným číslem, aritmetický průměr		zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
Převody jednotek délky, hmotnosti - násobné a dílčí jednotky		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
obvod a obsah složitějších útvarů		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
Dělitelnost		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
rozklad čísel na součin prvočinitelů		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
nejmenší společná násobek		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
největší společný dělitel		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
další znaky dělitelnosti		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
		modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Úhel a jeho velikost		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
grafické násobení a dělení úhlů		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
konstrukce úhlů pomocí kružítka		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
velikost úhlu ve stupních a minutách, vteřina		určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Osová souměrnost - útvary osově souměrné		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
Více os souměrnosti rovinného obrazce		načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar
převody jednotek objemu a obsahu		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
		zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Trojúhelník		užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka

Matematika Plus	6. ročník	
		načrtne a sestrojí rovinné útvary
		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
těžnice, výšky, střední příčky v trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
kružnice opsaná a vepsaná v trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
mnohoúhelníky		načrtne a sestrojí rovinné útvary
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		

Matematika Plus	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení	

Matematika Plus	7. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
trojúhelník		načrtne a sestrojí rovinné útvary
		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
kružnice opsaná, vepsaná		načrtne a sestrojí rovinné útvary
		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
konstrukce trojúhelníku		načrtne a sestrojí rovinné útvary
		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
posunutí		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
otáčení		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
početní operace s více než třemi zlomky, závorky		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
celá čísla		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
periodická čísla		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
absolutní hodnota		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

Matematika Plus	7. ročník	
složitější příklady se závorkami		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
grafy PÚ, NÚ, soustava souřadnic		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
lichoběžník		načrtne a sestrojí rovinné útvary
		charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
		odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
procenta, promile, užití ve slovních úlohách a grafech		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
modelace hranolů, povrch a objem		načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		

Matematika Plus	7. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		

Matematika Plus	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence pracovní	

Matematika Plus	8. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
přímá a nepřímá úměrnost		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
trojčlenka		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
procenta, promile		užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
		řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
druhá a třetí mocnina a odmocnina		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
třetí mocnina a odmocnina		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
zápis čísla ve tvaru a.10n, 1≤a<10, n patří do N		provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
mocniny s přirozeným mocnitelem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
mocniny se záporným exponentem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
násobení mnohočlenu mnohočlenem		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
pythagorova věta ve stereometrii		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

Matematika Plus	8. ročník	
výrazy a jejich užití		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
výrazy s proměnnou, hodnota výrazu		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
rozklad výrazu na součin		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
slovní úlohy s užitím výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
užití vzorců (a + b)3, (a - b)3		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
lineární rovnice		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
lineární rovnice se zlomky a závorkami		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
nerovnice		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
výpočet neznámé ze vzorce		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
kružnice, kruh		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
výpočet tětivy, délka tětivy		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
kruhová výseč, oblouk kružnice		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
objem a povrch válce a koule		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

Matematika Plus	8. ročník	
		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
síť válce		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
modelování těles		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
slovní úlohy		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
konstrukční úlohy		využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
		načrtne a sestrojí rovinné útvary
jednoduché konstrukce		načrtne a sestrojí rovinné útvary
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2015 137 odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Matematika Plus	8. ročník	
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		

5.8 Matematická cvičení

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
								Povinný	

Název předmětu	Matematická cvičení
Oblast	
Charakteristika předmětu	Základem vzdělávacího obsahu předmětu Matematická cvičení je vzdělávací obsah oboru Matematika pro 2.stupeň. Ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace pro 2.stupeň. Dovednosti, vědomosti a postoje získané v předmětu Matematika v tomto předmětu žáci prohlubují a rozšiřují. V devátém ročníku jim pak získané vědomosti a dovednosti mohou usnadnit přípravu k přijímacím zkouškám.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Časová dotace: 9.ročník - 1 hodina Předmět Matematická cvičení je do rozvrhu začleněn formou jedné hodiny týdně.
Integrace předmětů	• Matematika a její aplikace
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Matematická cvičení	9. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Podobnost.		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
podobnost geometrických útvarů		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
poměr podobnosti		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
dělení úseček v daném poměru		užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

Matematická cvičení	9. ročník	
Lomené výrazy.		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
krácení, rozšiřování výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
sčítání a odčítání lomených výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
násobení a dělení lomených výrazů		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli.		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
rovnice s neznámou ve jmenovateli		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Soustavy rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy.		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
řešení soustav – metoda sčítací, dosazovací, grafická		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
slovní úlohy řešené soustavou rovnic		analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
		formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Funkce.		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
soustava souřadnic v rovině		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
graf funkce, lineární funkce		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

Matematická cvičení	9. ročník	
-přímá a nepřímá úměrnost		určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Goniometrické funkce.		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
vztahy mezi stranami a úhly pravoúhlého trojúhelníku		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
grafy goniometrických funkcí		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
užívání tabulek		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
užití goniometrických funkcí ve slovních úlohách		vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
Objem a povrch jehlanu, kužele.		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
jehlan – síť, objem, povrch		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
kužel – síť, objem, povrch		určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
slovní úlohy z praxe		odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
Základy finanční matematiky.		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
převody měn		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
jednoduché úrokování		analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
využití matematiky v rodinném hospodaření		matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Matematická cvičení	9. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy		

Matematická cvičení	9. ročník	
průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		

5.9 Informatika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	1	1	1	1	1	6
			Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Informatika
Oblast	Informatika
Charakteristika předmětu	Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou. Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá na počítačích buď v PC učebně nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky s myší, na tabletech, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.
Integrace předmětů	• Informatika

Název předmětu	Informatika
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí především aktivita žáka, způsob a intenzita zapojení se do výukových aktivit, kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Informatika	**4. ročník**	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Digitální zařízení		● pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
		● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
		pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje a prostředí
Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace		● dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením
		● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
Ovládání myši		● edituje digitální text, vytvoří obrázek
Kreslení čar, vybarvování		● edituje digitální text, vytvoří obrázek
Používání ovladačů		● přehraje zvuk či video
Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)		● používá krok zpět, zoom
		● řeší úkol použitím schránky
Kreslení bitmapových obrázků		● edituje digitální text, vytvoří obrázek
Psaní slov na klávesnici		● edituje digitální text, vytvoří obrázek
Editace textu		● edituje digitální text, vytvoří obrázek
Ukládání práce do souboru		● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
Otevírání souborů		● uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
Přehrávání zvuku		● přehraje zvuk či video
Využití digitálních technologií v různých oborech		● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele		● uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů
Práce se soubory		● najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci

Informatika	4. ročník	
Propojení technologií, internet		● propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí
		● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
Sdílení dat, cloud		● při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
Technické problémy a přístupy k jejich řešení		● rozpozná zvláštní chování počítače, v textu rozpozná osobní údaje a případně přivolá pomoc dospělého
Piktogramy, emodži		● sdělí informaci obrázkem
Kód		● předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
Přenos na dálku, šifra		● zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text
Pixel, rastr, rozlišení		● zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
Tvary, skládání obrazce		● obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček
sestavení programu a oživení robota		sestaví robota podle návodu
		sestaví program pro robota
		oživí robota, otestuje jeho chování
		najde chybu v programu a opraví ji
ovládání světelného výstupu		pomocí programu ovládá světelný výstup a motor
ovládání motoru		pomocí programu ovládá světelný výstup a motor
opakování příkazů		upraví program pro příbuznou úlohu
		používá opakování, události ke spouštění programu
ovládání klávesnicí - události		sestaví program pro robota
		upraví program pro příbuznou úlohu
ovládání pomocí senzoru		pomocí programu ovládá senzor
osobní údaje, uživatelské jméno a heslo		● pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
		● rozpozná zvláštní chování počítače, v textu rozpozná osobní údaje a případně přivolá pomoc dospělého
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Informatika	4. ročník	
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě		

Informatika	4. ročník	
mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Informatika	4. ročník	
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.		

Informatika	4. ročník	
Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		

Informatika	5. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Data, druhy dat		● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
Doplňování tabulky a datových řad		● pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
Kritéria kontroly dat		● umístí data správně do tabulky
Řazení dat v tabulce		● doplní posloupnost prvků
		● umístí data správně do tabulky
		● doplní prvky v tabulce
Vizualizace dat v grafu		● doplní posloupnost prvků
Příkazy a jejich spojování		● v programu najde a opraví chyby
Opakování příkazů		● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
		● v programu najde a opraví chyby
Pohyb a razítkování		● v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
Kombinace procedur		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
		● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
Systém, struktura, prvky, vztahy		● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky
Kreslení čar		● nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky

Informatika	5. ročník	
Pevný počet opakování		● rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
Ladění, hledání chyb		● upraví program pro obdobný problém
Změna vlastností postavy pomocí příkazu		● upraví program pro obdobný problém
Náhodné hodnoty		● vytvoří a použije nový blok
Čtení programů		● vytvoří a použije nový blok
		● určí, jak spolu prvky souvisí
Programovací projekt		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
		● vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
		● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
Graf, hledání cesty		● určí, jak spolu prvky souvisí
		● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
Schémata, obrázkové modely		● přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
Model		● pomocí obrázku znázorní jev
		● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Ovládání pohybu postav		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
Násobné postavy a souběžné reakce		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
Modifikace programu		● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
Animace střídáním obrázků		● rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
		● pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy
Spouštění pomocí událostí		● cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů
Vysílání zpráv mezi postavami		● používá události ke spuštění činnosti postav
		● ovládá více postav pomocí zpráv

Informatika	6. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Informatika	6. ročník	
Přenos informací, standardizované kódy		● rozpozná zakódované informace kolem sebe
Znakové sady		● zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady
Přenos dat, symetrická šifra		● zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
Identifikace barev, barevný model		● zakóduje v obrázku barvy více způsoby
Vektorová grafika		● zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
Zjednodušení zápisu, kontrolní součet		● zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
Binární kód, logické A a NEBO		● ke kódování využívá i binární čísla
Data v grafu a tabulce		● najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)
Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce		● odpoví na otázky na základě dat v tabulce
Kontrola hodnot v tabulce		● popíše pravidla uspořádání v existující tabulce
Filtrování, řazení a třídění dat		● doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy
Porovnání dat v tabulce a grafu		● navrhne tabulku pro záznam dat
Řešení problémů s daty		● propojí data z více tabulek či grafů
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace		● popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
● Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému		● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
		● vybere vhodný formát pro uložení dat
● Správa souborů, struktura složek		● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
		● spravuje sdílení souborů
● Instalace aplikací		● nainstaluje a odinstaluje aplikaci
● Domácí a školní počítačová síť		● pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva
		● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
● Fungování a služby internetu		● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
● Princip e-mailu		● pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy
● Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)		● porovná různé metody zabezpečení účtů

Informatika	6. ročník	
● Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		● vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě
Části počítače		● zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
		● uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory

Informatika	7. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Vytvoření programu		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
		● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
		● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
Opakování		● používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
		● vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
		● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
Podprogramy		● diskutuje různé programy pro řešení problému
		● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
		● vysvětlí známé modely jevů, situací, činností
Standardizovaná schémata a modely		● v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku
Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu		● pomocí ohodnocených grafů řeší problémy
Orientované grafy, automaty		● pomocí orientovaných grafů řeší problémy
Modely, paralelní činnost		● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
		● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby

Informatika	7. ročník	
Opakování s podmínkou		● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
Události, vstupy		● vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
Objekty a komunikace mezi nimi		● používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna

Informatika	8. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Větvení programu, rozhodování		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		● používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
		● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
		● diskutuje různé programy pro řešení problému
Grafický výstup, souřadnice		● používá souřadnice pro programování postav
Podprogramy s parametry		● používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
		● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Proměnné		● vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
Relativní a absolutní adresy buněk		● připíše do tabulky dat nový záznam
		● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
Použití vzorců u různých typů dat		● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
		● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
		● řeší problémy výpočtem s daty
Funkce s číselnými vstupy		● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
		● používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
Funkce s textovými vstupy		● po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
		● spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
		● připíše do tabulky dat nový záznam
Vkládání záznamu do databázové tabulky		● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
Řazení dat v tabulce		● při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky

Informatika	8. ročník	
		● řeší problémy výpočtem s daty
		● připíše do tabulky dat nový záznam
		● seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
Filtrování dat v tabulce		● používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
Zpracování výstupů z velkých souborů dat		● ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat

Informatika	9. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Programovací projekt a plán jeho realizace		● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
Popsání problému		● diskutuje různé programy pro řešení problému
Testování, odladění, odstranění chyb		● hotový program upraví pro řešení příbuzného problému
Pohyb v souřadnicích		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
Ovládání myší, posílání zpráv		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu		● řeší problémy sestavením algoritmu
		● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
Nástroje zvuku, úpravy seznamu		● zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Import a editace kostýmů, podmínky		● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
Návrh postupu, klonování.		● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
Animace kostýmů postav, události		● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
		● vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
		● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné		● řeší problémy sestavením algoritmu
		● v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
		● ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby

Informatika	9. ročník	
		● řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků
Výrazy s proměnnou		● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
Tvorba hry s ovládáním, více seznamů		● diskutuje o cílech a metodách hackerů
		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		● diskutuje o cílech a metodách hackerů
		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí		● pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí
		● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
		● na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti
		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Operační systémy: funkce, typy, typické využití		● diskutuje různé programy pro řešení problému
		● diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich
Komprese a formáty souborů		● na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat
Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence)		● vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením
		● popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní
Typy, služby a význam počítačových sítí		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Web: fungování webu, webová		● vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat
		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování)		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
		● diskutuje o cílech a metodách hackerů
		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy		● diskutuje o cílech a metodách hackerů
Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu
		● diskutuje o cílech a metodách hackerů

Informatika	9. ročník	
		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat		● diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		● vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu

5.10 Prvouka

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	2	2	0	0	0	0	0	0	5
Povinný	Povinný	Povinný							

Název předmětu	Prvouka
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	**<u>Vzdělávání v předmětu Prvouka:</u>** • směřuje k elementárnímu pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí • utváří prvotní ucelený obraz světa • vede k poznávání sebe i nejbližšího okolí, místně i časově vzdálenějších osob a jevů • vede k vnímání vztahů mezi lidmi, pozorování lidských výtvorů a přírodních jevů • směřuje k porozumění soudobému způsobu života • vede k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východiska pro budoucnost Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce (s využitím pomůcek, obrázků, pracovních listů a literatury)

Název předmětu	Prvouka
	• vycházky a exkurze Předmět **Prvouka** souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět.** Předmětem prolínají **průřezová témata**: OSV, VDO, EV, EGS, MKV V předmětu Prvouka jsou požívány prostředky ICT.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	• vyučuje se v prvním ročníku jednu hodinu týdně, ve druhém ročníku dvě hodiny týdně a ve třetím ročníku tři hodiny týdně • vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů: **Místo, kde žijeme** - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků **Lidé kolem nás** - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi **Lidé a čas** - orientace v dějích a čase **Rozmanitost přírody** - poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody **Člověk a zdraví** - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích - poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímá • se seznamují s pojmem zdraví, nemoci a jejich příčinami • upevňují hygienické návyky posilující zdraví • se učí orientovat ve světě informací • se učí třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií • jsou motivováni pro celoživotní učení
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti vlastního i druhých • poznávají a ovlivňují svou osobnost

Název předmětu	Prvouka
	• s pomocí učitele docházejí k samostatným objevům, řešením a závěrům • pracují s odbornou literaturou, encyklopediemi, využívají různých informačních zdrojů
	Kompetence komunikativní: Žáci • si rozšiřují slovní zásobu v osvojených tématech • jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k bezproblémové a nekonfliktní komunikaci • pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech • přirozeně vyjadřují city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí • prezentují své myšlenky a názory, vzájemně si naslouchají, radí si a pomáhají
	Kompetence sociální a personální: Žáci • spolupracují na řešení problémů • se učí respektovat názory druhých, přispívají k diskusi • jsou vedeni k vyjádření svých názorů
	Kompetence občanské: Žáci • si utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům • hledají cesty k aktivní ochraně přírody • se učí respektovat pravidla
	Kompetence pracovní: Žáci • jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti • používají různé materiály, nástroje a vybavení
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Prvouka	1. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Moje rodina		rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
Cestou do školy		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
Denní režim		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti
Hodiny		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti
Rok, roční období		pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
Zdraví a nemoc		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Bezpečné chování		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
		dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
		chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné dítě
Bezpečnost silničního provozu		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
		uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
Mimořádné události		reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Prvouka	1. ročník	
Práce dospělých		odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
Každý jsme jiný		projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
Ochrana zdraví		dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
Užitková zvířata a jejich mláďata		roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Měsíce v roce, týdny, dny v týdnu		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti
Rostliny, části rostlin		roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Části lidského těla		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání,		

Prvouka	1. ročník	
omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		

Prvouka	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Naše škola, cesta do školy		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
Dopravní výchova		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
		uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
Bezpečné chování		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
		dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
		uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
		chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě

Prvouka	2. ročník	
Základní pravidla společenského chování		rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
		uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
Ochrana člověka za mimořádných situací		reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Ekosystémy - les, louka, rybník, pole		rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti
		roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Rodina, rodinné oslavy, svátky, tradice		rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi
		uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
Místo, kde žijeme - obec		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
		začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě
		uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
Naše vlast - hlavní město, státní symboly		začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě
		uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
Volně žijící živočichové		roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Zdraví - naše tělo, správná životospráva, nemoc, úraz		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

Prvouka	2. ročník	
		dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
Roční doby, měsíce v roce		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
		pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
Čas, hodiny, měření času		využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
Rostliny - části těla rostlin		roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Hospodářská zvířata a jejich užitek		roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
Ochrana životního prostředí		rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání,		

Prvouka	2. ročník	
omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		

Prvouka	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Prvouka	3. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Škola, cesta do školy		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší nebezpečí v nejbližším okolí
Domov - obec		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší nebezpečí v nejbližším okolí
		začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci
		pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
Naše vlast - Česká republika, jsme Evropané		začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci
		pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
Krajina v okolí domova, využití krajiny		rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
Orientace v krajině		rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
Náš svět - co nás baví, povolání		odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
Podmínky života - svět kolem nás, lidské výtvory, zboží		provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
Podmínky života - voda, vzduch, půda, teplo, světlo, koloběh vody v přírodě		provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
Ekosystémy - kulturní krajina, park, rybník, moře		rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost
Živé organizmy		roztřídí některé přírodniny podle nápadně určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě

Prvouka	3. ročník	
Rostliny - dělení rostlin, části těla rostlin, rozmnožování rostlin		roztřídí některé přírodniny podle nápadně určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě
Živočichové - dělení živočichů, znaky, rozmnožování		roztřídí některé přírodniny podle nápadně určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě
Ochrana přírody		roztřídí některé přírodniny podle nápadně určujících znaků, uvede příklady výskytu organizmů ve známé lokalitě
Zdraví - lidské tělo, jak rosteme a vyvíjíme se, pečujeme o své zdraví		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
Bezpečnost pobytu v přírodě		rozezná nebezpečí různého charakteru, vhodně volí místa pro hry
Mimořádné události		reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Dopravní výchova		vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší nebezpečí v nejbližším okolí
		rozezná nebezpečí různého charakteru, vhodně volí místa pro hry
Poskytování první pomoci, důležitá telefonní čísla		uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
		chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc
Míry a měření		provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
Bezpečné chování		chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		

Prvouka	3. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2015 130 demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídlo – město – vesnice (umělý		

Prvouka	3. ročník	
ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů)		

5.11 Přírodověda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	1	2	0	0	0	0	3
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Přírodověda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Přírodověda je realizována na 1. stupni základní školy. Navazuje na Prvouku 1. až 3. ročníku. Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjel se život. Seznamují se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze – ta může být snadno narušena a velmi obtížně obnovována. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Název předmětu	Přírodověda
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět Přírodověda se vyučuje ve 4.ročníku 1 hodinu týdně, v 5. ročníku 1 hodinu týdně. Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, předmět je členěn do pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí Lidé kolem nás - základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, principy demokracie - základní globální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí - lidé a technika (jednoduché stroje,elektrická energie) Lidé a čas - orientace v čase - kalendáře,roční období, letopočet, režim dne Rozmanitost přírody - Země jako planeta sluneční soustavy - rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky - rovnováha v přírodě - vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy Člověk a jeho zdraví - lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce - partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - péče o zdraví, první pomoc - odpovědnost člověka za své zdraví - situace hromadného ohrožení Součástí výuky je exkurze do planetária. Předmětem prolínají průřezová témata - EV, OSV, VDO.
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • získávají informace o přírodě, učí se přírodu pozorovat, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování • používají vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • s pomocí učitele docházejí k samostatným objevům, řešením a závěrům • se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů
	Kompetence komunikativní: Žáci • jsou vedeni k používání správné terminologie

Název předmětu	Přírodověda
	• si rozšiřují slovní zásobu v osvojených tématech • se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných
	Kompetence sociální a personální: Žáci • mohou pracovat společně a učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu • respektují názory a zkušenosti druhých
	Kompetence občanské: Žáci • si budují ohleduplný vztah k přírodě • dodržují pravidla slušného chování • se učí chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezkonfliktní komunikaci • se učí chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
	Kompetence pracovní: Žáci • mají možnost pozorovat, manipulovat a experimentovat • jsou vedeni ke správným způsobům užití pomůcek a vybavení • dodržují pravidla bezpečnosti • si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti • dodržují vymezená pravidla
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Přírodověda	**4. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Přírodověda	4. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
rostliny,houby,živočichové		umí charakterizovat některá společenstva – les, pole , voda, u lidských obydlí apod.
		zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech
		umí popsat stavbu jejich těla
		zná jejich způsob života
		zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech
		umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev
		ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra
		ví, jak se máme v lese chovat
		zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití
		zná běžné druhy zeleniny a ovoce
		dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování
		umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému
		umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad
chování v přírodě a ochrana přírody		seznámí se se základními pravidly ochrany před přírodními živly
horniny, nerosty, půda		zná některé hospodářsky významné horniny a nerosty
		chápe rozdíl mezi horninou a nerostem
měření		zná základní jednotky a umí prakticky používat měřidla
okolní krajina		pozná běžné rostliny a živočichy vyskytující se v okolí bydliště
orientace v čase		zná souvislosti ročních období a změn v přírodě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		

Přírodověda	4. ročník	
• les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie,odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Přírodověda	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení	

Přírodověda	5. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
nerosty a horniny, půda		zná důležité nerosty a horniny
		umí vysvětlit proces zvětrávání hornin
		zná využití některých nerostů
		zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji
		umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany
Vesmír a Země		zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice,zemská přitažlivost
		má základní informace o postavení Země ve vesmíru
		uvědomuje si podmínky života na Zemi
		ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou
		umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi
		umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru
		seznámí se s působením magnetické a gravitační síly
podnebné pásy		zná podmínky života v různých podnebných pásech
lidské tělo		zná původ člověka jako druhu
		zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí
		zná stavbu lidského těla
		ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části
		ví, co je svalstvo a zná jeho význam
		umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány a zná charakteristiku orgánových soustav zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.)
péče o zdraví		zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka

Přírodověda	5. ročník	
		umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány a zná charakteristiku orgánových soustav zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.)
		umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra
		zná pravidla telefonování na tyto instituce
		zná význam pojmů terorismus, rasismus
		je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.)
		zná zásady bezpečného chování v různém prostředí – škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi
		Chová se ohleduplně k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování
návykové látky a zdraví		zná a dovede jednat podle zásad první pomoci uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství
partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy		zná způsob rozmnožování a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka
právo a spravedlnost		ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti
		zná svoje základní práva a povinnosti – týrání, zneužívání, šikana
základní globální problémy		zná význam zdravého životního prostředí pro člověka
		zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd.
		zná pojem recyklace
		zná pravidla chování v CHKO a v přírodě
		uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad
situace hromadného ohrožení, osobní bezpečí		umí zjistit tel. číslo linky důvěry, krizového centra
		zná pravidla telefonování na tyto instituce
		zná význam pojmů terorismus, rasismus
		je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek apod.)
člověk a technika - osobní bezpečí		zná jednoduché stroje a jejich praktické použití – páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod.
		zná informační a telekomunikační techniku (fax, počítač, DVD..)

Přírodověda	5. ročník	
živá příroda		zná princip třídění živých organismů
		ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení
		zná význam zdravého životního prostředí pro člověka
		zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd.
		zná pojem recyklace
		zná a umí vysvětlit význam čističek odpadní vod
		zná pravidla chování v CHKO a v přírodě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
• demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Přírodověda	5. ročník	
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie,odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

5.12 Vlastivěda

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	2	2	0	0	0	0	4
			Povinný	Povinný					

Název předmětu	Vlastivěda
Oblast	Člověk a jeho svět
Charakteristika předmětu	**Vzdělávání v předmětu Vlastivěda:** • přináší žákům základní poznatky o významných společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí • formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu • rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společnosti v různých historických obdobích • vede k vnímání vztahů mezi lidmi, pozorování lidských výtvorů a přírodních jevů • přibližuje žákům místní krajinu, oblast a vytváří ucelenou počáteční představu O České republice a jejím zařazení do společenství evropských států • přináší žákům základní poznatky o světadílu Evropa Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce (s využitím pomůcek, map, obrázků, časových os, pracovních listů a literatury) • vycházky, exkurze Předmět **Vlastivěda** souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět.** Předmětem prolínají **průřezová témata**: OSV, VDO, EGS, MKV V předmětu Prvouka jsou požívány prostředky ICT.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	• vyučuje se ve čtvrtém ročníku dvě hodiny týdně, v pátém ročníku také dvě hodiny týdně • vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů:

Název předmětu	Vlastivěda
	Místo, kde žijeme - chápání organizace života v obci a ve společnosti, praktické poznávání místních a regionálních skutečností - postupné rozvíjení vztahu k zemi a národního cítění **Lidé kolem nás** - seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě - směřování k výchově budoucího občana demokratického státu - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi - chápání organizace života v obci a ve společnosti, uvědomování si významu a podstaty tolerance, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen **Lidé a čas** - orientace v dějích a čase, budování základní představy o způsobu životy předků v různých historických obdobích - vyvolání zájmu žáků o samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z historie i současnosti
Integrace předmětů	• Člověk a jeho svět
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • se učí vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo a orientovat se v mapách • se učí začlenit obec (město) do příslušného kraje • jsou vedeni k užívání správné terminologie a symboliky • si osvojují způsoby, metody a formy práce, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • se učí rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině • pracují s odbornou literaturou • využívají, třídí a porovnávají informace z tištěných i elektronických zdrojů • jsou vedeni ke vnímání problémových situací ve škole i mimo ni, učí se rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
	Kompetence komunikativní:

Název předmětu	Vlastivěda
	Žáci • se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny • využívají časové údaje při řešení různých situací • rozlišují děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • jsou vedeni k ověřování výsledků a tvrzení • jsou podněcováni k argumentaci
	Kompetence sociální a personální: Žáci • rozlišují vztahy mezi lidmi, národy • znají význam a potřebnost různých povolání a pracovních činností • mají příležitost k interpretaci či prezentaci textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů • jsou vedeni ke schopnosti pracovat ve skupině při vyhledávání informací vlastivědného charakteru
	Kompetence občanské: Žáci • pojmenují některé významné osobnosti, kulturní a historické památky, významné události ČR (případně ve státech Evropy) • projevují toleranci k odlišnostem lidské společnosti • se podílejí na utváření kritérií hodnocení činností a jejich výsledků • se podílejí na hodnocení výsledků vlastní práce
	Kompetence pracovní: Žáci • uplatňují elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a práci lidí • na příkladech porovnávají minulost a současnost • projevují zájem o náměty, názory a zkušenosti jiných • jsou vedeni k plánování úkolů a postupů, k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům a úplnému dokončení práce • vzájemně spolupracují při plnění zadaných úkolů
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

Název předmětu	Vlastivěda
	Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Vlastivěda	**4. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
naše vlast		umí pojmenovat a ukázat na mapě sousední státy
		zná historické země ČR, současné správní rozdělení ČR na kraje
		zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR
		zná oficiální název ČR a správně ho píše
		seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR
mapy		umí vysvětlit význam globu a mapy
		zná význam měřítka mapy
		zná základní geografické značky
		umí ukázat na mapě a pojmenovat pohraniční pohoří
		umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou
		umí vyhledat Prahu na mapě ČR umí najít Ostravu a své bydliště na mapě
krajina naší vlasti		umí vyhledat ČR na mapě Evropy
		umí charakterizovat povrch,vodstvo,počasí a podnebí ČR
		ví,že Praha je hlavní město ČR
		zná významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce

Vlastivěda	4. ročník	
		umí ukázat a najít na mapě střední ,východní, severní, západní a jižní Čechy,Moravu a Slezsko
		umí stručně charakterizovat jednotlivé oblasti podle mapy
		umí vyhledat na mapě významná města a řeky
		seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech
		umí ukázat na mapě Čechy, Moravu, Slezsko
		umí najít na mapě a pojmenovat velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy
obec,místní krajina		zná pojem nadmořská výška
		zná název kraje a krajského města
lidé kolem nás - soužití,vlastnictví		zná významná místa a kulturní památky Ostravy a okolí
lidé a čas - regionální památky,báje,pověsti, mýty		zná a umí vyprávět některé regionální pověsti
		umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku a středověku
minulost naší vlasti		zná a umí vyprávět pověst o založení Prahy
orientace v čase		zná některé postavy ze Starých pověstí českých
		zná některé významné osobnosti a památná místa českých dějin
		zná pojmy a umí je časově zařadit- Velká Morava, Přemyslovci, Lucemburkové, Jagelonci ,Habsburkové
		zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období – Karel IV., J.Hus
Mimořádné události		reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
• občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
• demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Vlastivěda	4. ročník	
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
• volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		

Vlastivěda	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
lidé a čas - současnost a minulost v našem životě, orientace v čase		zná pojmy a významné osobnosti novověku a umí je zařadit do příslušného období - Marie Terezie, Masaryk ,Havel
		umí popsat rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes
		umí popsat charakteristické rysy způsobu života v daném období
lidé kolem nás - soužití,vlastnictví,kultura		umí popsat charakteristické rysy způsobu života v daném období
		umí popsat charakteristické rysy způsobu života v různém období vývoje lidstva
naše vlast		zná letopočet vzniku ČR
		zná jméno prvního a současného prezidenta
		zná pojmy vláda, parlament, zákon
mapy		orientuje se na mapě,
regiony ČR		umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje
		umí popsat jejich polohu v ČR

Vlastivěda	5. ročník	
		umí najít významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech
		zná významné průmyslové podniky v jednotlivých oblastech
		zná významné zemědělské plodiny
		s pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí
Evropa a svět		orientuje se na mapě,
		zná sousední státy ČR
		zná přírodní podmínky Evropy
		umí na mapě ukázat státy EU
		umí na mapě určit polohu státu k ČR, najít hlavní město
		dokáže stručně charakterizovat stát EU
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
• kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
• řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		

Vlastivěda	5. ročník	
• naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
• odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		

5.13 Výchova k občanství

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	1	1	4
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výchova k občanství
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Výchova k občanství vede žáky k orientaci v sociální realitě a jejich začleňování do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá žákům cestu k sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v různých životních situacích. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a dalších společenstvích, s hospodářským životem, činností důležitých politických institucí a orgánů, s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování, jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti. Vyučovací předmět Výchova k občanství se na 2. stupni realizuje jako samostatný vyučovací předmět v 6. až 9. ročníku s časovou dotací 1 vyučovací hodina týdně. Tematicky navazuje na vzdělávací obsah předmětu Člověk a jeho svět na 1. stupni, zejména na jeho tematické okruhy Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas. Na 2. stupni má úzké mezipředmětové vztahy ke vzdělávacím oborům Český jazyk a literatura, Dějepis, Zeměpis, Výchova ke zdraví a Člověk a svět práce. Do vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu je integrován obsah průřezového tématu Výchova demokratického občana. Výuka probíhá v kmenových třídách, učebnách informatiky a multimediální učebně, kde mají žáci přístup k Internetu.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Je vyučován jako samostatný předmět. Je členěn do těchto tematických okruhů: 1. Člověk ve společnosti 2. Člověk jako jedinec 3. Stát a hospodářství 4. Stát a právo 5. Mezinárodní vztahy, globální svět Výuka probíhá ve třídě, v multimediální učebně, v učebně VT 6. - 9. ročník 1 hodina týdně
Integrace předmětů	• Výchova k občanství
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu,	**Kompetence k učení:** žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení

Název předmětu	Výchova k občanství
jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	propojují získané poznatky do širších celků nalézají souvislosti žáci získané poznatky hodnotí třídí a vyvozují z nich závěry
	Kompetence k řešení problémů: žáci tvořivě přistupují k řešení problému umí vyhledat vhodné informace pracovat s nimi a umí nalézt řešení žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí
	Kompetence komunikativní: žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně vhodně na ně reagují žáci komunikují na odpovídající úrovni žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie
	Kompetence sociální a personální: žáci umí spolupracovat v týmu vzájemně si naslouchají a pomáhají žáci upevňují dobré mezilidské vztahy žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních
	Kompetence občanské: žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je žáci respektují názory ostatních žáci si formují volní a charakterové rysy žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
	Kompetence pracovní: žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Výchova k občanství	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
kalendář, letopočty		umí se orientovat v kalendáři, zná letopočty
svátky		umí vysvětlit původ a způsoby dodržování svátků
přísloví a pořekadla		uvádí příklady pořekadel a přísloví
prostředí domova		vysvětlí pojem domova z hlediska své přináležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti
		uvede příklady prvků, které člověku pomáhají vytvořit si osobní vztah ke svému domovu a jeho okolí
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
bydliště a jeho okolí		vysvětlí pojem domova z hlediska své přináležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
role členů rodiny		vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
funkce a vývoj rodiny		vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
vztahy v rodině, rodinné problémy		vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte
		rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení

Výchova k občanství	6. ročník	
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
úplná a neúplná rodina		rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
náhradní rodinná péče		rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení
		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
hospodaření rodiny		popíše, do kterých důležitých oblastí rodina směřuje své výdaje
		dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit se svým kapesným a s uspořenými penězi
lidská činnost, spolupráce lidí(běžné činnosti v životě lidí;dělba práce; výhody spolupráce lidí)		vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly)
		spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce
práce, zaměstnání, povolání (druhy pracovních činností,povolání lidí, odpovědnost za práci)		vyloží souvislost mezi různými pracovními činnostmi a předpoklady nutnými pro jejich výkon
volba povolání		uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině)
problémy nezaměstnanosti		uvede hlavní problémy, které mohou nastat v případě nezaměstnanosti (peníze, vztahy v rodině)
		popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti
volný čas a jeho využití		rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času
		orientuje se v místní nabídce volnočasových aktivit, připraví program pro volný čas pro sebe i pro jiné
Státní symbnoly		dokáže rozeznat státní symboly, uvede příklady, kde se státní symboly používají
		buduje si lokální identitu, hrdost, vnímání kulturní a historické hodnoty místa, ve kterém žije, zajímá se o své okolí
moje město, kraj ...		buduje si lokální identitu, hrdost, vnímání kulturní a historické hodnoty místa, ve kterém žije, zajímá se o své okolí
kultura a její rozvíjení		umí vysvětlit pojem kultura, umění, význam v životě člověka

Výchova k občanství	6. ročník	
multikulturní výchova		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
zajímám se o své okolí		uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné spory se snaží řešit nenásilným způsobem
společenství a jeho význam pro člověka		spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.		

Výchova k občanství	6. ročník	
Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		

Výchova k občanství	6. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		

Výchova k občanství	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Agresivita, šikana, výtržnictví		Objasní projevy závadového chování
základy lidského soužití		Užívá základní společenská pravidla, naslouchá, komunikuje, podpoří argumenty a konkrétní pomocí
sociální rozdíly		komunikuje a utváří dobré mezilidské vztahy, respektuje různost lidí, názorů a přistupuje k řešení problémů
majetek, vlastnictví		blíže specifikuje různé formy vlastnictví
hospodaření		dokáže vysvětlit, jakou úlohu mají peníze v životě člověka, uvede příklady uspokojování životních potřeb, zásady hospodárnosti a zásady zacházení s majetkem
Ústava		rozumí pojmům - státní moc a její orgány
Listina základních práv a svobod		kriticky přistupuje k mediálním informacím, uvede významné dokumenty týkající se lidských práv a svobod
Globalizace		objasní, co je globalizace, uvede některé příklady
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		

Výchova k občanství	7. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
– multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie,odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a		

Výchova k občanství	7. ročník	
zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
– organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		

Výchova k občanství	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Ústava		dokáže uvést všechny státní symboly, orientuje se v historii státních symbolů
		vysvětlí a diskutuje o odlišnostech jednotlivých kultur, zaujímá tolerantní postoje k národnostním menšinám a jiným kulturám
		vysvětlí pojmy orgán zákonodárný, výkonný, dokáže se orientovat v Ústavě, volební systém

Výchova k občanství	8. ročník	
Naše vlast		rozliší pojem vlast a vlastenectví, specifikuje, proč musíme respektovat jiné národy a národnosti s jejich zvláštnostmi, způsoby chování a myšlení, zaujme tolerantní postoj k menšinám
Komunikace a její formy		vysvětlí pojem komunikace, shrne zásady chování v hovoru, rozliší způsob komunikace, porovnává různé typy jednání, specifikuje pravidla asertivního chování
Soužití lidí různých kultur		je schopen rozlišit a objasnit pojmy netolerance, rasismus, xenofobie, extremismus a dokáže zaujmout aktivní postoj
		proti projevům lidské nesnášenlivosti
Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečností, sebe i druhých		kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a zájmy lidí, odlišné způsoby chování, rozpozná netolerantní projevy chování, poznává a hodnotí vlastní osobnost, uvede příklady vnějších projevů citů, základní znaky a druhy citů
životní cíle a plány, náročné životní situace		objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek, uvede příklady pozitivních postojů v životě
volba povolání		Vysvětlí pojmy majetek, objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, různé formy vlastnictví
státní rozpočet		Uvede hlavní zdroje příjmů a výdajů našeho státu, uvede příklady dávek, které občané získávají ze státního rozpočtu
člověk a stát		dokáže uvést a vybrat formy státu
		dokáže posoudit principy demokratického státu
právní řád ČR		vysvětlí a uvede příklady vlastnictví, pracovní poměr, manželství ...
		chová se tolerantně a není lhostejný k projevům netolerance, rozlišuje trestný čin a přestupek
Právo v každodenním životě		dokáže posoudit principy demokratického státu
		vysvětlí a uvede příklady vlastnictví, pracovní poměr, manželství ...
		rozliší a doloží na příkladech vztah mezi právy a povinnostmi občana
mezinárodní organizace		uvede příklady mezinárodních organizací a jejich spolupráce
globalizace		dokáže demonstrovat na konkrétních příkladech problematiku globalizace
terorismus a současný svět		terorismus
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		

Výchova k občanství	8. ročník	
– cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
– já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
– dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
– analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		

Výchova k občanství	8. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
– škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
– odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
– právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Výchova k občanství	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
lidská setkání		uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty
podobnost a odlišnost lidí		pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností
přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi		dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat
problémy lidské nesnášenlivosti		dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat

Výchova k občanství	9. ročník	
		uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod
vztahy mezi lidmi (osobní a neosobní vztahy, přátelství, party, skupiny, láska)		uvědomí si význam přátelství v životě člověka
		navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat
		pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností
mezilidská komunikace a její projevy		uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích
lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti)		vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry..)
člověk jako osobnost		pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska
		pochopí, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností
principy tržního hospodářství		na základě dříve naučených norem a kritérií uvede a rozlišuje ekonomické pojmy
		vysvětlí a uvede příklady a principy tržního hospodářství
hospodaření		vysvětlí a objasní, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, co to jsou úspory, půjčky, úvěry
		na základě dříve naučených norem a kritérií uvede a rozlišuje ekonomické pojmy
		vysvětlí a uvede příklady a principy tržního hospodářství
ústava		vysvětlí klady a zápory demokratického zřízení
protiprávní jednání		na základě dříve naučených norem a kritérií dokáže posoudit důsledky nedodržování právních ustanovení
negativní jevy ve společnosti		na základě dříve naučených norem a kritérií dokáže posoudit důsledky nedodržování právních ustanovení
EU		dokáže vyjmenovat všechny země EU, uvede proč je důležité naše přijetí do EU
globální problémy světa		globální problémy světa
		globalizace a její proces
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Výchova k občanství	9. ročník	
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.		

Výchova k občanství	9. ročník	
Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Výchova k občanství	9. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody		

Výchova k občanství	9. ročník	
při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

5.14 Dějepis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Dějepis
Oblast	Člověk a společnost
Charakteristika předmětu	Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepisu je zaměřeno na: - rozvíjení vlastního historického vědomí - shromažďování informací o historických skutečnostech - podchycení zájmu o současnost a minulost vlastního národa - orientaci v historickém čase a prostoru - řazení událostí do chronologické následnosti a vysvětlení jejich vzájemných vztahů - pochopení souvislotí dějinných událostí a procesů - poznání dějů, které zásadním způsobem ovlivnili vývoj společnosti a promítli se do současnosti - chápání kulturní rozmanitosti světa - utváření pozitivního vztahu k hodnotám evropské civilizace - seznámení s dějinami regionu, významnými osobnostmi a památkami
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	6. ročník - 2 hodiny týdně 7. ročník - 2 hodiny týdně 8. ročník - 2 hodiny týdně 9. ročník - 2 hodiny týdně
Integrace předmětů	• Dějepis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci - vyhledávají a třídí informace na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

Název předmětu	Dějepis
	- používají historické pojmy, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí - propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy v jednotlivých historickýcch obdobích - orientují se v historickém prostoru a čase
	Kompetence k řešení problémů: Žáci - vyhledávají informace vhodé k řešení problému, dovedou je třídit a analyzovat, využívají získané vědomosti a dovednosti i z jiných vyučovacích předmětů - samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení - kriticky myslí, činí správná rozhodnutí, která jsou schopni obhájit, logicky uvažují
	Kompetence komunikativní: Žáci - formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v projevu ústním i písemném - aktivně se zapojují do diskuze, obhajují svůj názor a vhodně argumentují - rozumí různým textům historických dokumentů a záznamů, obrazových materiálů, ... - využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
	Kompetence sociální a personální: Žáci - aktivně spolupracují ve skupině - podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu - zapojují se do diskuze v malé skupině i do debaty celé třídy, chápou potřebu efektivně spolupracovat s ostatními spolužáky při řešení daného úkolu
	Kompetence občanské: Žáci - respektují názory druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situace ostatních lidí - odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí - chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy - respektují a chrání národní a kulturní tradice a celosvětové historické dědictví

Název předmětu	Dějepis
	- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojují do kulturního dění
	Kompetence pracovní: Žáci - dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a úkoly - využívají svých znalostí i v jiných vyučovacích předmětech
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Dějepis	**6. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Pravěk		osvojí si práci s časovou přímkou
		osvojí si základní periodizaci dějin
Úvod do učiva		dokáže pracovat s pojmy prostor, čas
Význam zkoumání dějin		uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti
Získávání informací o dějinách		uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti
		pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány
Historické prameny		uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti
		pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány
Starší doba kamenná		osvojí si práci s časovou přímkou
		osvojí si základní periodizaci dějin

Dějepis	6. ročník	
Způsoby života jednotlivých vývojových typů člověka		osvojí si práci s časovou přímkou
		osvojí si základní periodizaci dějin
		rozpozná vývojová stádia člověka
Mladší doba kamenná		osvojí si práci s časovou přímkou
		osvojí si základní periodizaci dějin
Způsob života a obživy		seznámí se se způsoby obživy a soužití s lidí
		pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství
		pochopí podmínky vzniku řemesel
		pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu
Počátky řemesel		pochopí podmínky vzniku řemesel
		pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu
Doba kovů		osvojí si práci s časovou přímkou
		osvojí si základní periodizaci dějin
Rozvoj řemesel a obchodu		pochopí podmínky vzniku řemesel
		pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu
Zánik rodové společnosti		seznámí se s podstatou společenského uspořádání
Naše země v období pravěku		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa =>chápe kulturní rozmanisti světa
Starověk		osvojí si práci s časovou přímkou
		osvojí si základní periodizaci dějin
		získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin
		uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy
Oblasti starověkého východu		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa =>chápe kulturní rozmanisti světa
		uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy
charakterické rysy oblasti		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa =>chápe kulturní rozmanisti světa

Dějepis	6. ročník	
		pochopí souvisloti mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států
Vývoj společnosti		seznámí se s podstatou společenského uspořádání
Náboženské představy		seznámí se s projevy náboženských představ
Počátek písma a kultury		chápe přínost řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury
		uvědomí si prolínání kulturních vlivů
Přínost starověkých civilizací		chápe přínost řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury
		uvědomí si prolínání kulturních vlivů
Řecko		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa =>chápe kulturní rozmanisti světa
		pochopí podstatu antické demokracie
		uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovatidentitu druhých
		učí se chápat formy státní moci
		získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin
		uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy
Kořeny řecké civilizace		pochopí podstatu antické demokracie
Archaické a klasické období		pochopí podstatu antické demokracie
Makedonie		chápe přínost řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury
Helénismus		chápe přínost řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury
		uvědomí si prolínání kulturních vlivů
Řím		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa =>chápe kulturní rozmanisti světa
		uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovatidentitu druhých
		učí se chápat formy státní moci
		získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin
		popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše
		uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy
Království		učí se chápat formy státní moci
		popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše
Republika		učí se chápat formy státní moci
		popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše

Dějepis	6. ročník	
Císařství		učí se chápat formy státní moci
		popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše
Počátky křesťanství		uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států
Římská kultura		uvědomí si prolínání kulturních vlivů
Rozpad římské říše		dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky
Naše země v době římské		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa =>chápe kulturní rozmanisti světa
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. **Kreativita** – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.		

Dějepis	6. ročník	
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. **Komunikace** – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Dějepis	6. ročník	
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.		

Dějepis	6. ročník	
Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. **Multikulturalita** – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.		

Dějepis	6. ročník	
Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Dějepis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Raný středověk		osvojí si periodizaci středověku
nový etnický obraz Evropy		seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států
byzantská, arabská a franská říše		uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu
		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
první státní útvary na našem území		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
		seznámí se s rozsahem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
		uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí
český stát v době knížecí		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
		uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí

Dějepis	7. ročník	
		seznámí se s rozsahem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
		uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí
formování prvních státních celků v Evropě		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
boj mezi mocí světskou a církevní		učí se chápat úlohu křesťanství a víry
křížové výpravy		učí se chápat úlohu křesťanství a víry
románská kultura a životní styl raného středověku		uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí
		učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní
		učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního a etnického
Vrcholný středověk		osvojí si periodizaci středověku
rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam		učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního
		učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní
český stát za vlády posledních Přemyslovců		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
		seznámí se s rozsahem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
nástup Lucemburků na českých trůn a vláda Karla IV.		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku		učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního
		učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní
		učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního a etnického
konflikt mezi Anglií a Francií		učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance
kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách		učí se chápat úlohu křesťanství a víry
		seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci
		učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance
Pozdní středověk		osvojí si periodizaci středověku
doba poděbradská		seznámí se s rozsahem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
doba jagellonská		seznámí se s rozsahem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
Raný novověk		osvojí si periodizaci novověku
humanismus		učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní
		učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního a etnického
		seznámí se s pojmy humanismus, renesance, jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí

Dějepis	7. ročník	
objevné plavby a jejich společenské důsledky		poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí
náboženské reformace		učí se chápat úlohu křesťanství a víry
		seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci
		učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance
		seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli
počátky absolutních monarchií		chápe podstatu pojmu absolutní moc, absolutismus
český stát v předbělohorských poměrech		seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií
		seznámí se s rozsahem českého státu a jeho významem ve střední Evropě
		učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok
třicetiletá válka		chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.		

Dějepis	7. ročník	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Dějepis	7. ročník	
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		

Dějepis	7. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho		

Dějepis	7. ročník	
zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Dějepis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
občanská válka v Anglii		osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie
baroko a životní styl		učí se rozpoznávat projevy barokní kultury
upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce		seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce
rozvoj vzdělanosti v době osvícenství		chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický cýcoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu
české země za vlády Marie terezie a Josefa II.		chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický cýcoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu
		ujasní si pojem osvícenský absolutismus
situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie		uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie
boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických		uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie
velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny		uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie
napoleonské války a jejich důsledky		uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie
průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury		chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu
		uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí
		chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu

Dějepis	8. ročník	
národní a osvobozenecká hnutí v evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj		uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur
		uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti
		chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby
		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
utváření novodobého českého národa		uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur
		chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů
		seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození
		uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností
		chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby
		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
rok 1848 v Evropě a v Čechách		uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran
		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé		uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran
		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
procesy sjednocování v Německu a v Itálii		uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran
		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
občanská válka v USA		seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků
		chápe historický rozměr pojmu rasismus
situace v letech 1914-1918		učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
první světová válka		učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
vznik ČSR		učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
		učí se chápat okolnosti vzniku ČSR
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		

Dějepis	8. ročník	
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Dějepis	8. ročník	
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho		

Dějepis	8. ročník	
zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při		

Dějepis	8. ročník	
respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		

Dějepis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
situace v Rusku, ruské revoluce		chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese
		učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti
vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy		učí se chápat okolnosti vzniku ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky
mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech		učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek
		uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu
počátky fašistického hnutí		chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese
		učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti
SSSR v meziválečném období		učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti
světová hospodářská krize a její důsledky		uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby
první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek		chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese

Dějepis	9. ročník	
kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války		učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky		seznámení se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu
Protektorát Čechy a Morava		seznámení se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu
		učí se úctě k odkazu účastníků odboje
druhá světová válka		seznámení se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu
		učí se úctě k odkazu účastníků odboje
domácí a zahraniční odboj		seznámení se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu
mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa		chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím
		seznámení se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech
poválečné Československo v letech 1945 - 1948		učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorový převrat 1948
únorový převrat 1948		učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorový převrat 1948
		chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím
		učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti
postavení CSR a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společenského života i v každodenním životě lidí		seznámení se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech
		seznámení se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)
studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků		učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa
rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět		uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých
vnitřní situace v zemích východního bloku		učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa
charakteristika západních zemí		učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa
krize sovětského impéria a "perestrojka"		učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa
obnova demokracie ve východní Evropě a sametová revoluce		učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů
		seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech - vznik ČR

Dějepis	9. ročník	
rozpad ČSR, vznik ČR		ustavení demokratického režimu
ČR na přelomu tisíciletí		ustavení demokratického režimu
		vliv médií na každodenní život a politické dění
		ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu
technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace		učí se vnímat rozmanistost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Občan, občanská společnost a stát** – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Evropa a svět nás zajímá** – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		

Dějepis	9. ročník	
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování** – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
Průřezové téma **Výchova demokratického občana** má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. **Formy participace občanů v politickém životě** – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.		

Dějepis	9. ročník	
Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. **Kulturní diference** – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. **Lidské vztahy** – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. **Etnický původ** – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení		

Dějepis	9. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Na realizaci průřezového tématu se podílí většina vzdělávacích oblastí. Postupným propojováním, rozšiřováním, upevňováním i systematizací vědomostí a dovedností získávaných v těchto oblastech umožňuje Environmentální výchova utváření integrovaného pohledu. Každá z oblastí má svůj specifický význam v ovlivňování racionální stránky osobnosti i ve vlivu na stránku emocionální a volně aktivní. Ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** poskytuje průřezové téma ucelený elementární pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. **Vztah člověka k prostředí** – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními; dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. **Fungování a vliv médií ve společnosti** – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

5.15 Fyzika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	1	2	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Fyzika
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	**Vzdělávání v předmětu Fyzika:** • směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí • vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy • vede k vytváření a ověřování hypotéz • směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury) Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné. Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**: • chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie • přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor • zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava Předmětem prolínají **průřezová témata**: • posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV) • efektivní využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v evropském a globálním měřítku (VMEGS)

Název předmětu	Fyzika
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	**Obsahové, časové a organizační vymezení** Vyučovací předmět fyzika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku: 6. ročník – 2 hodiny 7. ročník – 2 hodiny 8. ročník – 1+0,5 hodiny 9. ročník – 1+0,5 hodiny Z toho disponibilní: 1 Celkem: 7 Součet za oblast: 22+3
Integrace předmětů	• Fyzika
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** **Žáci** • vyhledávají, třídí a propojují informace • používají odbornou terminologii • samostatně měří a porovnávají získané informace
	Kompetence k řešení problémů: **Žáci** • se učí nalézt problém, formulovat jej, řešit a vyhodnotit získaná data
	Kompetence komunikativní: **Žáci** • pracují ve skupinách, komunikují mezi sebou, respektují názory druhých, diskutují • formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě
	Kompetence sociální a personální: **Žáci** • během skupinového vyučování spolupracují při řešení problémů • ochotně si pomáhají, mají pocit zodpovědnosti
	Kompetence občanské: **Žáci** • uvědomují si potřebu šetrného využívání elektrické energie, efektivitu jednotlivých energetických zdrojů

Název předmětu	Fyzika
	• chápou upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
	Kompetence pracovní: **Žáci** • dodržují bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Fyzika	**6. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Látka a těleso		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Měření délky		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Určování hmotnosti		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Měření objemu		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Fyzika	6. ročník	
		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Určování hustoty látek		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Měření teploty		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Měření času		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Mezinárodní soustava jednotek		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Gravitace		změří velikost působící síly
Účinky síly		změří velikost působící síly
Tření		změří velikost působící síly
Skládání sil		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
Newtonovy zákony		využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
Těžiště		využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
Rovnovážná poloha těles		využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
Otáčivé účinky síly		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských,		

Fyzika	6. ročník	
hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Fyzika	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Opakování ze 6. ročníku		rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
Pohyb a klid		rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
		využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
Světlo		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
Odraz světla		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
Lom světla		rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Fyzika	7. ročník	
Optické přístroje		rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
Fotometrie		rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
Z čeho jsou látky		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Vlastnosti pevných látek		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Vlastnosti látek kapalných		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Vlastnosti látek plynných		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Tlak		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
Tlak v kapalinách		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Tlak v plynech		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Fyzika	7. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Fyzika	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Fyzika	8. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Opakování ze 7. ročníku		určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
Práce, výkon, energie		určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
		využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
		využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
Odkud se bere elektřina		zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Elektrický proud		zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
		sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
Vodiče a nevodiče elektrického proudu		sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
		rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
Různá elektrická zapojení		rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
Na čem závisí velikost elektrického proudu		využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
		zapojí správně polovodičovou diodu
Příkon, práce elektrického proudu		využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
Souvislost elektřiny a magnetismu		využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
Jak se vyrábí elektřina		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
Elektřina v atmosféře		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
Bezpečnost při práci s elektrickými zařízeními		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

Fyzika	8. ročník	
Jak se projevují některé vlastnosti atomů		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
Jaderná energie		rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Fyzika	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Opakování z 8. ročníku		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

Fyzika	9. ročník	
Teplo a vnitřní energie		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Šíření tepla		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Změny skupenství		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Tepelné jevy v každodenním životě		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Periodické děje		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Vlnění		určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Zvuk		posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
		rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
Sluneční soustava a pohyby jejích těles		objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
Hvězdy		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Měření vzdáleností ve vesmíru		objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
Orientace na obloze		objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
Vesmír se mění		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Astronomická technika		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Vývoj názorů na tvar a polohu Země ve vesmíru		odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie		

Fyzika	9. ročník	
(energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

5.16 Chemie

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	2	2	4
							Povinný	Povinný	

Název předmětu	Chemie
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu chemie: • směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor • vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů • učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy • učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů • učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka a příroda a z části s matematikou.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními • nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů • práce ve skupinách

Název předmětu	Chemie
	• demonstrační pokusy
Integrace předmětů	• Chemie
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** učitel: • vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení • vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek • dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
	Kompetence k řešení problémů: učitel: • předkládá problémové situace související s učivem chemie • dává žákům možnost volit různé způsoby řešení • dává možnost obhajovat svá rozhodnutí • vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení • vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty • klade důraz na aplikaci poznatků v praxi
	Kompetence komunikativní: učitel: • vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek • podněcuje žáky k argumentaci • zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat
	Kompetence sociální a personální: učitel: • zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat • podněcuje žáky ke smysluplné diskusi • vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Název předmětu	Chemie
	Kompetence občanské: učitel: • společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád • vyžaduje dodržování pravidel slušného chování • předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí • vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
	Kompetence pracovní: učitel: • vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení • vyžaduje dodržování vymezených pravidel /povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí • zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Chemie	**8. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech		pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost

Chemie	8. ročník	
		posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí
látky		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
skupenství		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
vlastnosti látek		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
rozpustnost látek		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
		vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
chemické děje		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
		vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
směsi stejnorodé a různorodé		rozlišuje směsi a chemické látky
		objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
roztoky, složení roztoků		počítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
oddělování složek směsí		navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – uvede příklady oddělování složek v praxi
voda		rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytů a použití
		uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
vzduch		uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
Složení látek		používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
atom		používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
ionty		používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
molekula		používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
periodická soustava prvků		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
chemické prvky		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

Chemie	8. ročník	
kovy, polokovy, nekovy		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
chemické reakce		rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady praktických důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
		přečte chemické rovnice a s užitím zákona hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
		aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
chemické sloučeniny,		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
chemická vazba		aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
chemická rovnice		rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady praktických důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
		přečte chemické rovnice a s užitím zákona hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
		aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
zákon zachování hmotnosti		přečte chemické rovnice a s užitím zákona hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
dvouprvkové sloučeniny		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
názvosloví anorganických sloučenin,		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
oxidy		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
halogenidy		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

Chemie	8. ročník	
Látky kyselé a zásadité		orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
kyselost a zásaditost roztoků, pH		vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
kyseliny		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
hydroxidy		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
neutralizace		orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
soli		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
		orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
vznik solí		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní		

Chemie	8. ročník	
dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a		

Chemie	8. ročník	
způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropan**é** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Chemie	8. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.		

Chemie	8. ročník	
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

Chemie	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Opakování učiva		zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Redoxní reakce		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Chemie	9. ročník	
oxidace, redukce		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
výroba surového železa a oceli		zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
koroze		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
elektrolýza		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
galvanický článek		zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Energie		zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
teplo a chemická reakce		zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
paliva		zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
ropa, uhlí, zemní plyn		zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
organické sloučeniny		rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
uhlovodíky		rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
alkany, alkeny, alkiny		rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
areny		rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
Deriváty uhlovodíků		rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
halogenderiváty uhlovodíků		rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
alkoholy, fenoly		rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
karbonylové sloučeniny		rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
karboxylové kyseliny		rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

Chemie	9. ročník	
Makromolekulární chemie		orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
přírodní sloučeniny		orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
sacharidy		určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
tuky		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
bílkoviny		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
plasty a umělá textilní vlákna		aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Chemie v životě člověka		zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
		aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
		orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropan**é** – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; Evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi		

Chemie	9. ročník	
konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se		

Chemie	9. ročník	
vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Chemie	9. ročník	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médií zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v		

Chemie	9. ročník	
každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		

5.17 Zeměpis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Zeměpis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k: • získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod

Název předmětu	Zeměpis
	• získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací • respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí • rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka • rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování • poznávání odlišných kultur a národností
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět. V 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně. Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělání: • frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem, mapami, audiovizuální technikou • skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, internetu, videa) • tématické vycházky • zeměpisné přednášky, projekce, exkurze
Integrace předmětů	• Zeměpis (Geografie)
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci: • vybírají a využívají vhodné způsoby a metody k učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti • získané poznatky posuzují, porovnávají a formulují závěry • poznávají smysl a cíl učení, vytváří si pozitivní vztah k učení • využívají vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů a svého života
	Kompetence k řešení problémů: Žáci: • jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace a hledat možnosti řešení • vyhledávají, kombinují a porovnávají informace • diskutují na dané téma
	Kompetence komunikativní: Žáci:

Název předmětu	Zeměpis
	• formulují a vyjadřují své myšlenky, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • učí se naslouchat názorům druhých lidí, respektovat je a vhodně na ně reagovat • dodržují předem stanovená pravidla vzájemné komunikace • interpretují a prezentují různé texty, obrazové materiály, grafy a jiné formy záznamů v písemné i mluvené podobě
	Kompetence sociální a personální: • žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání • žák si vytváří pocit spoluzodpovědnosti za své jednání • žák odpovídá na otevřené otázky
	Kompetence občanské: Žáci: • respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu • rozhodují se zodpovědně podle dané situace • chápou globální problémy v souvislostech na kvalitní životní prostředí
	Kompetence pracovní: Žáci: • jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu • jsou vedeni k efektivní práci, k využívání různých informačních zdrojů
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda: • chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosfér, stavba Země, složení zemských sfér... • fyzika: Sluneční soustava, vesmír, záření... • přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, chráněná území, horniny, stavba Země - litosféra, endogenní pochody, lidské rasy...
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Zeměpis	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
vesmír		zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
postavení Země ve vesmíru		zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
tvar a rozměry Země		prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
pohyby Země		prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Sluneční soustava		zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
glóbus, měřítko glóbusu		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
různé druhy plánů a map,jejich měřítko, přepočet vzdáleností		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
obsah a grafika map, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč)		organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statických a dalších informačních zdrojů
		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
práce s atlasem		organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statických a dalších informačních zdrojů

Zeměpis	6. ročník	
		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky, zeměpisné souřadnice		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
určování časových pásem		používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
krajinná sféra Země a její složky		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
význam jednotlivých přírodních složek na Zemi		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
litosféra		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
stavba zemského tělesa		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
dno oceánu		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
vnitřní geologičtí činitelé a vnější geologičtí činitelé		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
atmosféra		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
hydrosféra		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
pedosféra		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny

Zeměpis	6. ročník	
biosféra		přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými složkami krajiny
typy krajin		porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
zeměpis světadílů a oceánů		vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
světový oceán		vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
Austrálie a Oceánie, poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství		vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
polární oblasti		vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování);		

Zeměpis	6. ročník	
dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie; význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy; prohlubuje porozumění vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech; život dětí v jiných zemích.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		

Zeměpis	6. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity); akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); identifikování základních orientačních prvků v textu.		

Zeměpis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
zeměpis světadílů		lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní oblasti
		rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
Afrika - fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států		porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
		zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Zeměpis	7. ročník	
Amerika - fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, charakteristika států		porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
		zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Asie - fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace, státy		porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
		zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
Rusko - přírodní poměry, společenské poměry		porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
		zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
opakování		zopakuje si probrané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny).		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		

Zeměpis	7. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Objevujeme Evropu a svět – evropské krajiny; Evropa a svět; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení souvislostí evropských kořenů a kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu; rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Ekosystémy – vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek).		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě).		

Zeměpis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Evropa, fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra		porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní,společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
regiony Evropy, přírodní a společenské poměry států		rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
Evropská unie		porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní,společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
		rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
		zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
		uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Česká republika, absolutní a relativní geografická poloha, rozloha České republiky		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu
historický vývoj území České republiky		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu
členitost povrchu		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu

Zeměpis	8. ročník	
přírodní poměry České republiky (podnebí, vodstvo, půdy, fauna, flóra)		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu
životní prostředí a jeho ochrana		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu
rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry České republiky		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu
hospodářství České republiky (zemědělství, průmysl, služby, doprava a cestovní ruch)		hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském kontextu
opakování		uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; co Evropu spojuje a co ji rozděluje.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV);		

Zeměpis	8. ročník	
nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás) umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědností ve vztazích k prostředí podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí.		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
vnímání autora mediálních sdělení – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci.		

Zeměpis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
regiony České republiky		lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
		hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
místní region Ostravsko, město Ostrava		vymezí a lokalizuje místní oblasti (region) podle bydliště školy
lidé na Zemi (obyvatelstvo, jazyky, náboženství)		posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
světové hospodářství (zemědělství, průmysl, doprava a spoje, služby a cestovní ruch)		zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
		porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Zeměpis	9. ročník	
politická mapa dnešního světa (státy světa a jejich dělení podle různých kritérií)		porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
mezinárodní organizace		porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
mezinárodní konflikty, globální problémy současného světa		lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
krajina (prostředí, typy krajin)		uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
		ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
		uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
společenské a hospodářské vlivy na krajinu a na životní prostředí		uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
opakování zeměpisného učiva		ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
		aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
		uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne.		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů).		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; evropská integrace; co Evropu spojuje a co ji rozděluje;		

Zeměpis	9. ročník	
mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže.		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.).		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku.		

5.18 Přírodopis

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	2	2	2	1	7
					Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Přírodopis
Oblast	Člověk a příroda
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodopis je jedním z vyučovacích předmětů ŠVP (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis), který žákovi umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovedností objektivně a spolehlivě pozorovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů a chápat souvislosti a vztahy mezi nimi.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Přírodopis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky II. stupně ZŠ v 6. - 9. ročníku. Vyučuje se ve 2-hodinové týdenní dotaci v 6. a 7. ročníku a v 1,5-hodinové týdenní dotaci v 8. a 9. ročníku. Vyučovací předmět Přírodopis se vyučuje v odborné učebně přírodopisu i v kmenových třídách. K preferovaným organizačním formám výuky přírodopisu patří přírodovědné vycházky, exkurze a praktická cvičení ve škole (laboratorní práce) i v terénu. Obsah výuky v jednotlivých ročnících je členěn na botaniku, zoologii, biologii člověka, mineralogii s petrologií a ekologii. Ve vyučovacím předmětu Přírodopis je naplňována část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Předmět svým charakterem (a vzdělávacím obsahem) velmi často přesahuje do dalších vzdělávacích oborů (Fyzika, Chemie, Zeměpis aj.), do povinně vyučovaného tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací" a zahrnuje v sobě i průřezové téma „Environmentální výchova“ (v rámci celku „Ekologie“ v 9.ročníku).
Integrace předmětů	• Přírodopis
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Učitel: • učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů • učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti • učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu • učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení • podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky
	Kompetence k řešení problémů: Učitel: • vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit • na modelových příkladech naučí žáky algoritmu řešení problémů

Název předmětu	Přírodopis
	• učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů • učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života • učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů • rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení • podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů • podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení • podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů • podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů učí, jak některým problémům předcházet • průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají • jde příkladem - učí se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru
	Kompetence komunikativní: Učitel: • vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit • na modelových příkladech naučí žáky algoritmu řešení problémů • učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů • učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života • učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů • rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení • podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů • podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení • podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů • podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů • učí, jak některým problémům předcházet • průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

Název předmětu	Přírodopis
	• jde příkladem - učí se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru • jde příkladem – „profesionálním“ přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností sami otevřeně komunikujeme na „odborné a kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty
	Kompetence sociální a personální: Učitel: • vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů • podporuje „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu • učí žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce • rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role • učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu • podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují • upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle • podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů • netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu • ve výuce podporuje koedukovanou výchovu dětí • průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině • učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli) • důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli • jde příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy • respektuje práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních • pomáhá svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

Název předmětu	Přírodopis
	Kompetence občanské: Učitel: • vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie • vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí • vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k aktivní ochraně životního prostředí • vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků • netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků • netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci • netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů • učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích • podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům • učí žáky poskytnout účinnou první pomoc • důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s přírodninami, pravidla chování ve škole, v učebně přírodopisu, na mimoškolních akcích) a dodržování stanovených pracovních postupů • neustále monitoruje chování žáků, včas přijímáme účinná opatření • jde příkladem – respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti. • respektujeme osobnost žáka a jeho práva • buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole. • chová se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám
	Kompetence pracovní: Učitel: • vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci • učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat

Název předmětu	Přírodopis
	• v rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku • podporuje využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka • seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování • vede žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků • při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí • mění pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky • jde příkladem – příkladně si plní své pracovní povinnosti • svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentuje před žáky, rodiči i širší veřejností
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Přírodopis	**6. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
uspořádání živého světa		vysvětlí,co zkoumají jednotlivé biologické vědy
		uvede příklady rozmanitosti přírody
		pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci
buňka		popíše buňku, vysvětlí funkci organel
		vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou

Přírodopis	6. ročník	
		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost		vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčných a mnohobuněčným organismem, uvede příklady
projevy života : fotosyntéza, dýchání, výživa, růst, rozmnožování, dráždivost, vývin		vymezí základní projevy života, uvede jejich význam
		pochopí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci
třídění organismů		dokáže roztřídit organismy do říší
viry a bakterie		pochopí rozdíl mezi bakterií a virem
jednobuněčné organismy : rostliny, houby, živočichové		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
		na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent
		zná význam řas a vybrané zástupce
mnohobuněčné organismy		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
		vysvětlí pojmy : pletivo, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus
nižší rostliny		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
		na příkladech řas, kvasinek a prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, reducent
houby		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
		umí vysvětlit rozdíl ve stavbě buňky hub a rostlin
		umí popsat jednotlivé části hub
		zná význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje parazitismus a symbiózu
		pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby
		vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin
lišejníky		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
		vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin
nižší živočichové - bezobratlí		popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
		pochopí vývojové zdokonalení stavby těla
žahavci		zná jejich význam a postavení v přírodě
ploštěnci		popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

Přírodopis	6. ročník	
		zná jejich význam a postavení v přírodě
hlísti		popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
		porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky
		rozlišuje vnitřní a vnější parazity
měkkýši		popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
		podle charakteristických znaků třídí plže, mlže, hlavonožce
		pochopí vývojové zdokonalení stavby těla
		rozlišuje vodní a suchozemské druhy
		pozná vybrané zástupce měkkýšů (hlemýžď, pásovka, srdcovka, sépie...)
		zná jejich význam a postavení v přírodě
kroužkovci		popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů
		vysvětlí význam žížaly v přírodě
členovci : pavoukovci, korýši, hmyz		pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát
		dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců
		rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků
		uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd
		dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu
		rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou
		orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce
		zhodnotí pozitivní a negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu
ostnokožci		pochopí význam ostnokožců z vývojového hlediska
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
– cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		

Přírodopis	6. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
– dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv		

Přírodopis	6. ročník	
energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
– zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
– naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

Přírodopis	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
třídění organismů		vysvětlí význam a zásady třídění organismů
		zná jednotlivé taxonomické jednotky
		porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za osvojené odborné terminololgie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
		dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování
		vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí
strunatci : podkmen obratlovci		porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za osvojené odborné terminololgie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
		dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování
		vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí
kruhoústí		vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí
paryby		pozná vybrané zástupce ryb
ryby		pozná vybrané zástupce ryb
		rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby
		rozumí postavení ryb v potravním řetězci,význam ryb v potravě člověka
obojživelníci		pozná vybrané zástupce obojživelníků
		vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí
plazi		pozná vybrané zástupce plazů
		seznámí se s exotickými druhy plazů a možností jejich chovu v teráriích
		zná význam plazů v potravním řetězci
ptáci		chápe vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu

Přírodopis	7. ročník	
		pozná vybrané zástupce ptáků a dokáže je podle znaků rozdělit do nejznámějších řádů (pěvci, dravci, hrabaví atd.)-přizpůsobení prostředí
		zná zástupce tažných a přezimujících ptáků
vývoj rostlin, přechod rostlin na souš		vysvětlí vývoj rostlin
		dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu
vyšší rostliny		dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu
rostliny výtrusné		zná příklady výtrusných rostlin
		vybrané zástupce rostlin rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty
		vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě
		vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami
		pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin
		pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin
mechorosty		vybrané zástupce rostlin rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty
kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny		vybrané zástupce rostlin rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty
		vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě
nahosemenné rostliny		podle chatrakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin
		pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin
		vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady
		pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin
stavba rostlinného těla		vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen,stonek,list,květ,plod)
krytosemenné rostliny		pochopí význam charakteristických znaků pro určování rostlin
		vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady
		rozliší podle morfologických znaků základní čeledi rostlin
		zná významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztřídit
		zná příklady a využití kulturních plodin
		pracuje s atlasy a zjednodušenými klíči rostlin
ekosystémy - louky, les		zná význam lesa a způsoby jeho ochrany
		vysvětlí význam lučních porostů

Přírodopis	7. ročník	
		zná příklady a využití kulturních plodin
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
– les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne 6.2 VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Přírodopis	7. ročník	
– naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
– různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
– voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		

Přírodopis	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
savci		popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku
		podle charakteristických znaků rozlišuje základní řady savců a správně roztřídí vybrané zástupce
		vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života
		pozná vybrané zástupce
		zná význam savců v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému
vývoj člověka		umí zařadit člověka do systému živočišné říše, charakterizovat biologické znaky lidského a živočišného organismu
		umí vysvětlit vývoj člověka
		zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky
buňky, tkáně, orgány		umí vysvětlit pojmy : buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus
soustava opěrná a svalová		zná význam soustav tvořící oporu a tvar těla a umožňující pohyb
		dovede pojmenovat základní kosti a svaly
		zná příčiny nemocí,jejich prevence a zásady první pomoci
energie		dovede vysvětlit,jak tělo získává energii
trávicí soustava		umí pojmenovat a popsat části trávicí soustavy a zná její funkci
dýchací soustava		umí pojmenovat a popsat části dýchací soustavy
		vysvětlí činnost dýchací soustavy v práci a při zátěži
		zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci
tělní tekutiny		zná složení krve a funkce jednotlivých částí krve
oběhová soustava		zná stavbu srdce a druhy cév
		umí vysvětlit činnost srdce a celé oběhové soustavy

Přírodopis	8. ročník	
		zná příčiny nemocí oběhové soustavy a krve, jejich prevenci a zásady první pomoci
vylučovací soustava		zná stavbu a funkci vylučovací soustavy
		zná příčiny onemocnění vylučovací soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci
kožní soustava		zná význam a stavbu kůže
		zná příčiny onemocnění soustavy kožní,jejich prevence a zásady první pomoci
nervová soustava		zná stavbu nervové soustavy
		umí popsat činnost nervové soustavy
		umí popsat části mozku a jejich význam
		zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci
smyslové orgány		umí popsat činnost nervové soustavy
		umí popsat části mozku a jejich význam
žlázy s vnitřní sekrecí		zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu
rozmnožování		vysvětlí způsob oplození
		zná nebezpečí přenosu pohlavních chorob
pohlavní ústrojí		umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy
vývoj jedince		popíše jednotlivé etapy lidského života
člověk a zdraví		zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka
		zná návykové látky a jejich nebezpečí
genetika		vysvětllí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty		

Přírodopis	8. ročník	
demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
– rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
– naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity		
– odpovědnost a přispění každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám; nekonfliktní život v multikulturní společnosti; aktivní spolupodílení se podle svých možností na přetváření společnosti, zohlednění potřeb minoritních skupin; otázka lidských práv, základní dokumenty		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany		

Přírodopis	8. ročník	
přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní sty		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
– různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

Přírodopis	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální	

Přírodopis	9. ročník	
	• Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Země, vznik, stavba		vysvětlí teorii vzniku Země
		objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
mineralogie - nerost, hornina, krystal		rozliší prvky souměrnosti krystalu
		orientuje se ve stupnici tvrdosti
		podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty
		zná význam některých důležitých nerostů (rudy)
třídění nerostů		orientuje se ve stupnici tvrdosti
		podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty
		zná význam některých důležitých nerostů (rudy)
petrologie - horniny		rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vznniku
		zná význam a použití důležitých hornin (žula,vápenec,břidlice...)
geologické děje vnitřní		rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
		uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů
geologické děje vnější		rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
		uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů
		popíše druhy zvětrávání
		dokáže popsat vlivy erozí ve svém vlastním okolí (skalní města)
pedologie		porovná význam půdních činitelů pro vznik půdy
		rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy
vznik a vývoj života na Zemi		popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi
		rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů
éry vývoje Země		rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů
ekologie		orientuje se v základních ekologických pojmech
		rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí

Přírodopis	9. ročník	
		uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce
		vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy
člověk a životní prostředí		uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů
		sleduje aktuální stav životního prostředí
		chápe principy trvale udržitelného rozvoje
		rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie
		orientuje se v globálních problémech biosféry
dědičnost		vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
		uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
		zná pojem gen, křížení, genové inženýrství
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.		

Přírodopis	9. ročník	
Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy - vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		

Přírodopis	9. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		

Přírodopis	9. ročník	
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení		

Přírodopis	9. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.		

Přírodopis	9. ročník	
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti) ; role médií v politických změnách		

5.19 Výtvarná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	2	2	2	2	1	1	13
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Výtvarná výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	**<u>Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:</u>** • směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění • vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově • seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik • učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace • učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění a poznávání • vede k chápání současnosti jako výsledku minulosti a východiska pro budoucnost

Název předmětu	Výtvarná výchova
	Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • individuální tvořivá práce • skupinová práce • návštěvy výstav, besedy o umění Předmět **Výtvarná výchova** souvisí s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí. Předmětem prolínají **průřezová témata**: OSV, VDO, EV, EGS, MKV V předmětu **Výtvarná výchova** jsou požívány prostředky ICT.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících s touto časovou dotací: 1. ročník - 1 hodina týdně 2. ročník - 1 hodina týdně 3. ročník - 1 hodina týdně 4. ročník - 2 hodiny týdně 5. ročník - 2 hodiny týdně 6. ročník - 2 hodiny týdně 7. ročník - 2 hodiny týdně 8. ročník - 1 hodiny týdně 9. ročník - 1 hodiny týdně
Integrace předmětů	• Výtvarná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci • jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů • využívají své poznatky ve výtvarných činnostech
	Kompetence k řešení problémů: Žáci • jsou vedeni k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů • se učí kombinovat vizuální a smyslové prvky a přemýšlí o jejich různorodosti • využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
	Kompetence komunikativní: Žáci

Název předmětu	Výtvarná výchova
	• se zapojují do diskuse a respektují názory jiných • pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření • obohacují si slovní zásobu odbornými termíny z výtvarné oblasti
	Kompetence sociální a personální: Žáci • se učí tvořivě pracovat ve skupině a vzájemně si pomáhat • jsou vedeni ke kolegiální pomoci • respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
	Kompetence občanské: Žáci • chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí • se učí vytvářet si postoj k výtvarným dílům
	Kompetence pracovní: Žáci • si mohou na základě svých vlastních zkušeností volit výtvarnou techniku • se učí zacházet s výtvarným materiálem, potřebami a pomůckami • chápou možnosti využití recyklovatelných materiálů při výtvarných činnostech • dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, kvalitě práce, vlastní iniciativě a tvořivosti. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.

Výtvarná výchova	**1. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Výtvarná výchova	1. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
při hře s barvou poznávání vlastností barev a jejich výrazových vlastností		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
výtvarné využití vzniklých náhodností a představ		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
sledování a srovnávání tvarů různých předmětů a přibližné vyjádření proporčních vztahů zobrazených prvků		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
výtvarné vyprávění		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, vyprávění nebo četby		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů a struktury		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
vyhledávání a výtvarné vyjádření přírodnin na základě představ		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus, kompozice plochy s využitím libovolných prvků		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
seznamování se s ilustrátory dětských knih		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
• já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
• péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		

Výtvarná výchova	1. ročník	
• dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti, zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
• škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		

Výtvarná výchova	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
rozvíjení smyslové citlivosti		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
barvy základní a doplňkové		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
kombinace barev		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

Výtvarná výchova	2. ročník	
motivace založená na fantazii a smyslovém vnímání		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
utváření osobního postoje v komunikaci s rodinnými příslušníky		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
ilustrátoři dětské knihy		vyjadřuje rozdíly při vnímání událostí různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
• škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti, zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti, zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		

Výtvarná výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Výtvarná výchova	3. ročník	
rozvíjení smyslové citlivosti		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary...
barvy teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary...
kombinace barev		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary...
výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše		rozpoznává a vyjmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě svých zkušeností
uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti		rozpoznává a vyjmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je a třídí na základě svých zkušeností
výtvarné techniky - koláž, přírodní materiál, nalepování, dotváření, tisk, otisk		interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou zkušeností
motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání		v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary...
		interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svou zkušeností
utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků		na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil
vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby		na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil
ilustrátoři dětské knihy		na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
• dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti, zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		

Výtvarná výchova	3. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
• dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti, zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		

Výtvarná výchova	4. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní
Učivo	**ŠVP výstupy**
hra s barvou	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
emocionální malba	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
míchání barev	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
výrazové vlastnosti linie	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
kompozice v ploše	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
kresba různým materiálem	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
kresba dle skutečnosti	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
tisk z koláže, ze šablon	nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly

Výtvarná výchova	4. ročník	
otisk		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
vosková technika		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
modelování z papíru, plastických materiálů, drátů		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
koláž		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
frotáž		nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vnímání zrakem a jinými smysly
komunikace o obsahu svých děl		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
využívání barevných kontrastů, světlostních poměrů a proporčních vztahů		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
vyjádření pocitů a nálad barvou		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
porovnávání různých druhů literatur		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
hledání vlastní inspirace		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
rozpoznávání ilustrací známých českých ilustrátorů		porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických		

Výtvarná výchova	4. ročník	
a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
• obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí		

Výtvarná výchova	4. ročník	
veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		

Výtvarná výchova	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Výtvarná výchova	5. ročník	
hra s barvou		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
emocionální malba		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
míchání barev		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
výrazové vlastnosti linie		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
kompozice v ploše		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
kresba různým materiálem		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
kresba dle skutečnosti		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
kresba v plenéru		osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření
tisk z koláže a ze šablony		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
otisk		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
voskové techniky		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
modelování z papíru, plastických materiálů, drátů		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
koláž		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
frotáž		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
komunikace o obsahu svých děl		nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil
využívání barevných kontrastů, světlostních poměrů, proporčních vztahů		užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, linie, plochy, skulptury

Výtvarná výchova	5. ročník	
vyjádření pocitů a nálad barvou		užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, linie, plochy, skulptury
porovnávání různých druhů literatury		vědomě se zaměřuje na propojení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky
hledání vlastní inspirace		vědomě se zaměřuje na propojení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky
rozpoznávání ilustrací známých českých ilustrátorů		při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
• les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
• zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Výtvarná výchova	5. ročník	
• obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
• voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
• příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérií); principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost), zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost); příklady stavby a uspořádání zpráv (srovnávání titulních stran různých deníků) a dalších mediálních sdělení (například skladba a výběr sdělení v časopisech pro dospívající)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
• rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		

Výtvarná výchova	5. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
• jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
• právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
• rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Výtvarná výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Výtvarná výchova	6. ročník	
Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.		Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka.		Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.
Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét, sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru.		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.
Plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra.		Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.
Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné.		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Plastická a prostorová tvorba.		Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.
Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.		Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů.
perspektiva paralelní a šikmá, umístění postav na plochu, velikost objektů.		Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.
Třetí prostor budovaný liniemi.		Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.
Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky.		Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.
Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě.		Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
Přírodní motivy (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události.		Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.
		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.
Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos) - detail, polodetail, celek.		Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.
Lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.
Tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie		Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.
Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů.		Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.

Výtvarná výchova	6. ročník	
Písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis		Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.
Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání.		Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům.
Subjektivní výtvarné vyjádření reality.		Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.
Vnímání okolních jevů.		Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše.
Počítačová grafika, fotografie, video, animace		K tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Výtvarná výchova	6. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Výtvarná výchova	6. ročník	
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze		

Výtvarná výchova	6. ročník	
nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Výtvarná výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Prvky viz. obr. vyjádření - kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování.		Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky.		Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.

Výtvarná výchova	7. ročník	
Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta)		Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu.		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.
Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek.		Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.
Barevné vyjádření.		Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.
		Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.
Byzantské, arabské umění.		Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.
Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru).		Využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění.
Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.		Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených viz. obr. vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.
Užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma.		K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.
Tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic.		Vytváří společné kompozice v prostoru - instalace.
Vlastní prožívání. Interakce s realitou.		Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.
Událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky.		Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.
Uplatnění subjektivity ve viz. obr. vyjádření. Např. fantazijní variace na základní tvary písmen.		Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.
Práce s uměleckým dílem. Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou. Roláž.		Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.
Architektura.		Uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace viz. obr. vyjádření.
Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice.		K tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		

Výtvarná výchova	7. ročník	
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.		

Výtvarná výchova	7. ročník	
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích Sociální rozvoj		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturalita – multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení		

Výtvarná výchova	7. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, Část C Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání MŠMT Praha 2015 137 odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.		

Výtvarná výchova	7. ročník	
Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Výtvarná výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Kresebné etudy. Etuda s linií jako výtvarným prostředkem.		Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání).		Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.
		Užívá perspektivních postupů.
Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě.		Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.
Linoryt, tisk z koláže, papíroryt .		Orientuje se v grafických technikách.
Práce s uměleckým dílem. Teoretické práce - renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování.		Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.
Pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko		Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.
Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví v jiných zemích.		Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.
Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky.		K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.
Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.		Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.
Práce s netradičními materiály.		Rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů.

Výtvarná výchova	8. ročník	
Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné. Subjektivní barevná škála.		Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.
Lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková.		Užívá perspektivních postupů.
Práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace		K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace.
Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě.		Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.
Správná technika malby - zvládnutí větší plochy.		Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.
Krajinářské školy 19. stol.		Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.
Technika akvarelu, pastel.		Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.
		Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence.		

Výtvarná výchova	8. ročník	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace		

Výtvarná výchova	8. ročník	
každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie,odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení		

Výtvarná výchova	8. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Fungování a vliv médií ve společnosti – organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách Tematické okruhy produktivních činností □ Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Výtvarná výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	

Výtvarná výchova	9. ročník	
	• Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.		Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.
		Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.
Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty).		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Komplementární barvy - textura.		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami.		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Kontrast (barevný, světelný).		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Tisk z výšky, plochy, hloubky.		Orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky.
Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus.		Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.
		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách , vývoji a ve vztazích.
Seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening).		Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.
		Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.
Při práci s um. dílem hledají a pojmenovávají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnávají rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.).		Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.
Společná práce - komunikace.		Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace viz. obr. vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.
Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn.		Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé.
		Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.

Výtvarná výchova	9. ročník	
Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.
Uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření.		Rozlišuje obsah viz. obr. vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje se v oblastech moderního umění.
Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí.		Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem.
Animovaný film - spolupráce, komunikace.		K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.
Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)		K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.
Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí.		Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.
Prostorová tvorba – modelování.		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.		Umí využívat znalostí o základních , druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření .
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové tém a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní		

Výtvarná výchova	9. ročník	
identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Charakteristika průřezového tématu Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.		

Výtvarná výchova	9. ročník	
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Charakteristika průřezového tématu Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Práce v realizačním týmu – redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

5.20 Hudební výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný		

Název předmětu	Hudební výchova
Oblast	Umění a kultura
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k: -vnímání hudby jako důležité součástí života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně-pohybových, poslechových i jiných aktivit -chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace -získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti -pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností -rozvoji žákovy celkové hudebnosti
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: - skupinové vyučování - samostatná práce - kolektivní práce - krátkodobé projekty, referáty - společná návštěva koncertu a hudebně-dramatických představení 6. - 9. ročník 1 hodina týdně
Integrace předmětů	• Hudební výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci - podle individuálních hudebních schopnosti a dovedností vyhledávají a třídí informace - používají obecně užívané hudební termíny

Název předmětu	Hudební výchova
	- získané znalosti propojují do souvislostí - využívají znalosti z dějepisu a českého jazyka souvisejících s vývojem hudby
	Kompetence k řešení problémů: Žáci - hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem - samostatně a kriticky přemýšlejí - žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů - při zadání úkolů žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení
	Kompetence komunikativní: Žáci - při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
	Kompetence sociální a personální: Žáci - spolupracují, respektují názory jiných - se učí objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků, učí se toleranci - učí se respektovat pravidla při práci v týmu a dodržovat je
	Kompetence občanské: Žáci - respektují názor druhých - chrání a oceňují naše kulturní tradice
	Kompetence pracovní: Žáci - při samostatné práci jsou žáci vedení ke koncentraci na pracovní výkon a jeho dokončení, dodržují vymezená pravidla - vytvářejí si pozitivní vztah k hudebním činnostem
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období

Název předmětu	Hudební výchova
	- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Hudební výchova	**1. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Hudební dovednosti a poznatky - dýchání, výslovnost a sjednocování hlasového rozsahu - rozlišování zvuku – tónu, řeči - zpěvu - rozlišování kvality tónu: délka, výška, síla, barva		- rozlišuje jednotlivé kvality tónů
Instrumentální činnosti - hra nejjednodušších doprovodů na nástroje Orffova instrumentáře - instrumentální hry s rytmickou deklamací		- rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
Hudebně pohybové činnosti - pohyb podle hudby na místě, vpřed i vzad - hra „na tělo“ - pohybové vyjádření vlastností tónů a tempa - vokální hry s melodizací slov a krátkých textů - hudebně pohybové hry - tanec menuet - pochod - ukolébavka		- rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

Hudební výchova	1. ročník	
Poslechové činnosti - rozlišování hlasů při poslechu vokální hudby - u instrumentální hudby rozlišování hry na zobcovou flétnu, klavír, housle a kytaru		- rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
– já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
– cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		
□ na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času □ rozvíjí citlivost vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení □ učí využívat potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
□ na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí; □ na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu □ učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		

Hudební výchova	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Hudební výchova	2. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Hudební dovednosti a poznatky - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu) - kánon		- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď), hudební improvizace		- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
Poslechové činnosti - kvality tónů - výrazné tempové a dynamické změny - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudební styly –hudba pochodová, taneční, ukolébavka - poslech vybraných skladeb - vánoční koledy, ukolébavky - vybrané skladby skladatelů: B.Smetana,J.J.Ryba,W.A.Mozart		- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace)		- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
– cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		

Hudební výchova	2. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni vede k uvědomování si hodnoty různosti lidí, názorů, přístupů k řešení problémů napomáhá ke zvládání vlastního chování		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých, chápat a tolerovat odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést odpovědnost za své jednání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
umožňuje rozvíjet schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska otevřených životních perspektiv rozšířených o možnosti volby v evropské a mezinárodní dimenzi		

Hudební výchova	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Hudební výchova	3. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Hudební dovednosti a poznatky - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu) - hudební rytmus (realizace písní ve 2/4 a ¾ taktu) - dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon)		- zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten) - rytmizace, hudební hry (otázka – odpověď) hudební improvizace		- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - hudební výrazové prostředky, hudební prvky (pohyb melodie, rytmus) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj - hudební styly (hudba pochodová, taneční ukolébavka, …)		- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie Pozorně vnímá jednoduché skladby
Poslechové činnosti - rozlišování výšky a hloubky tónů - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka) - známé skladby skladatelů. - B.Smetana, I.Hurník, J.Stivín, L.Mozart I		- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

Hudební výchova	3. ročník	
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
□ na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů; □ utváří a rozvíjí základní dovednosti pro spolupráci		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
□ prohlubuje empatii, schopnost aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování □ vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životě □ motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat zejména slabším		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
□ rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci □ napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
□ rozvíjí komunikační schopnost, zvláště při veřejném vystupování a stylizaci psaného a mluveného textu □ umožňuje získat představu o roli médií v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
□ rozvíjí a integruje základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy □ rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu, nacházet společné znaky a odlišnosti a hodnotit je v širších souvislostech		

Hudební výchova	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Hudební dovednosti a poznatky - upevňování návyků hlasové hygieny - pěvecký a mluvní projev (pěvecké dovednosti)		- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, dobrovolnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

Hudební výchova	4. ročník	
- práce s dechem - délky not a jejich zápis, houslový klíč - stupnice C dur – názvy not - rozlišení durové a mollové tóniny - rytmizace 2/4, 3/4, 4/4 taktu - taktování ve 2/4 a 3/4 taktu - pojmy repetice, legato, staccato - posuvky – křížky, bé - odlišení lidové písně od umělé - kánon		
Instrumentální činnosti - jednoduchý doprovod k písni na Orffovy nástroje - grafický záznam melodie jednoduché skladby		- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, dobrovolnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - hudebně pohybové hry		- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace
Poslechové činnosti - kvality tónů - vztahy mezi tóny - stupňování (gradace uvnitř skladby) - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, …) - hudební formy (malá písňová, variace) - interpretace hudby (slovní vyjádření) - základní údaje o díle a životě		- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Hudební výchova	4. ročník	
B.Smetany, A.Dvořáka, L.Janáčka - poslech vybraných skladeb		
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa ukazuje modelové příklady žádoucího i nežádoucího jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; - základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti - různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
rozvíjí citlivost vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci vede k uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění napomáhá k uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho formulování a prezentace		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
– analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování - pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); - dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; - chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
- naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; - mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; - život Evropanů a styl života v evropských rodinách;		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Stavba mediálních sdělení		
– příklady pravidelností v uspořádání mediovaných sdělení, - principy sestavování zpravodajství a jejich identifikace, pozitivní principy (význam a užitečnost) - zezábavňující principy (negativita, blízkost, jednoduchost, přítomnost)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Vnímání autora mediálních sdělení		

Hudební výchova	4. ročník	
– identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení; výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci; - prvky signalizující explicitní či implicitní vyjádření hodnocení, výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu		

Hudební výchova	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Hudební dovednosti a poznatky - upevňování vokálních dovedností osvojených v nižších ročnících - počáteční nácvik lidového dvojhlasu - česká hymna a její vznik - pojmy - tónika, dominanta, zesílení ,zeslabení, basový klíč - celý tón a půltón - skupiny not osminových a šestnáctinových - stupnice moll - taktování ve 4/4 taktu - vztah předvětí a závětí - rozbor jednoduché písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie		- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
Instrumentální činnosti - hra jednoduchých lidových písní na hudební nástroje - rozlišení nástrojů:		- využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

Hudební výchova	5. ročník	
dechových, smyčcových, klávesových, drnkacích, bicích - rytmizace, melodizace, stylizace - improvizační tvorba hudebních melodií s předehrou, mezihrou a dohrou - grafický záznam melodie jednoduché skladby		- vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
Hudebně pohybové činnosti - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - pohybové vyjádření nálady - relaxace s hudbou - pohybové projevy u různých hudebních žánrů		- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
Poslechové činnosti - hudební výrazové prostředky a hudební prvky - rozlišování hudby chrámové, koncertní, taneční, pochodové, lidové, jazzové, rockové - hudební formy - velká písňová, rondo - interpretace hudby (slovní vyjádření) - základní údaje o životě a díle J.S.Bacha, W.A.Mozarta,J.J.Ryby - rozšíření učiva o B.Smetanovi, A.Dvořákovi		- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
		- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
- rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
pomáhá překonávat stereotypy a předsudky vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů a iniciuje zájem žáků o osobnostní vzory		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
– uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení;		

Hudební výchova	5. ročník	
- tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; - technologické možnosti a jejich omezení		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
- multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; - multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, - komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Formy participace občanů v politickém životě		
vede k otevřenému, aktivnímu, zainteresovanému postoji v životu rozvíjí disciplinovanost a sebekritiku		

Hudební výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pochod, polka, valčík, mazurka		pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus
hra na dirigenta a orchestr		umí taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt
		orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
dramatizace písní		dokáže pohybem vyjádřit obsah písně
vánoční koledy – dramatické ztvárnění		dokáže pohybem vyjádřit obsah písně
reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu (Já husárek malý; Koulelo se, koulelo; Malé kotě)		správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje
		má rytmické cítění a rytmickou paměti
		dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase, trojhlase

Hudební výchova	6. ročník	
		orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo		má rytmické cítění a rytmickou paměti
		dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry
		umí vyhledat určené takty a rytmy
rytmické hud. formy – pochod, polka, valčík		pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus
analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma		správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje
		orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
tvoření jednoduchých partitur pro Orfowy nástroje		dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry
poznávání hud nástrojů – rozdělení do skupin		sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat
píseň lidová, umělá		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu
		orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
vokální a instrumentální skladba		rozliší skladbu vokální a instrumentální
melodram		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu
muzikál		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu
opereta, opera		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu
G. F Händel – poslech skladeb		seznámí se s obdobím baroka a klasicismu
Opera – nově vzniklá hud. forma		umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu
symfonie		seznámí se s vybranými skladbami
koncert		seznámí se s vybranými skladbami
W. A. Mozart		seznámí se s obdobím baroka a klasicismu
J. Haydn		seznámí se s obdobím baroka a klasicismu
L. van Beethoven		seznámí se s obdobím baroka a klasicismu
B. Smetana		seznámí se s vybranými skladbami
A. Dvořák		seznámí se s vybranými skladbami
intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur		dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase, trojhlase
		umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou
zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem		dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě arytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase, trojhlase
		orientuje se v jednoduchém notovém zápisu

Hudební výchova	6. ročník	
říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně		má rytmické cítění a rytmickou paměti
vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky		správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje
		orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
		umí vyhledat určené takty a rytmy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí vlastních práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má žákovi umožnit konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Hudební výchova	6. ročník	
Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při		

Hudební výchova	6. ročník	
respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopných v dospělosti mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování národní identity. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědecko-technických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy) i možnosti různých variant řešení		

Hudební výchova	6. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

Hudební výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Vokální činnosti		- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
- lidové a umělé písně - dynamika, melodie, rytmus		- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky

Hudební výchova	7. ročník	
		- podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně
- výběr písní různých období		- při zpěvu využívá správné pěvecké návyky
Poslechové činnosti		Poslechové činnosti - při poslechu využívá získané zkušenosti
		- rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti
- pochod, tanec, vážná hudba k poslechu		Poslechové činnosti - při poslechu využívá získané zkušenosti
- výběr poslechových skladeb různých období		- rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby
- baroko Vivaldi		- zařadí skladbu do příslušného období
- klasicismus - Mozart, Beethoven		- zařadí skladbu do příslušného období
- romantismus - Chopin, Schubert		- zařadí skladbu do příslušného období
- český romantismus - Smetana, Dvořák		- zařadí skladbu do příslušného období
Instrumentální činnosti a pohybové činnosti - prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého škol. roku.		Instrumentální činnosti a pohybové činnosti - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků
- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie		- spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností
- polka, valčík, mazurka		Instrumentální činnosti a pohybové činnosti - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků
- moderní tance		Instrumentální činnosti a pohybové činnosti - pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků
- dramatizace v hud. projektu k příležitosti Vánoc		- dokáže využít získaých znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
– naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

Hudební výchova	7. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci O		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás		

Hudební výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Vokální činnosti		- zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně
- hlasová a rytmická cvičení		- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu
		- umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus
- intervaly		- rozliší durovou a mollovou stupnici
- rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje		- umí použít k doprovodu jednoduché nástroje
		- umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně
		- tvoří jednoduché doprovody
		- umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus
- zpěv lidových i umělých písní(Horo, horo, vysoká jsi, Ej, vandrovali hudci, Nezacházej, slunce, Řekni, kde ty kytky		- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu
		- respektuje dynamiku písně
jsou, Stín katedrál)		- dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu
- transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic)		- rozliší durovou a mollovou stupnici
		- sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou
- akord		- zná pojem akord
		- zná jednoduché kytarové akordy
- příklady v lidové tvorbě		- rozliší durovou a mollovou stupnici
		- umí zazpívat lidový dvojhlas
		- umí přesně rytmicky zazpívat vybrané písně
- divadla malých forem		- seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby
- Semafor - Šlitr, Suchý (Klementaine, Honky tonky blues, To jsem ještě žil)		- seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby
- Osvobozené divadlo - J. Ježek (Klobouk ve křoví, David a Goliáš)		- seznámí se s charakteristickými prvky džezové hudby

Hudební výchova	8. ročník	
Poslechové činnosti		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
		- rozliší základní vlastnosti tónu
		- seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů
- poslech různých hud. žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- G. Gershwin - Rhapsodie in blue		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- J. Scott - The Entertainer - ragtime		- umí pojmenovat vybrané hudební formy
- baroko - Bach, Vivaldi		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- romantismus - Chopin, Liszt, Čajkovskij, Schubert		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- A. Dvořák - symfonická tvorba		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- Z. Fibich - melodram Vodník, Poem		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- baroko - Vivaldi, Bach, Händel - Mesiáš		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- opera, oratorium		- umí pojmenovat vybrané hudební formy
- fuga		- umí pojmenovat vybrané hudební formy
- suita		- umí pojmenovat vybrané hudební formy
- concerto grosso		- umí pojmenovat vybrané hudební formy
- Klasicismus - znaky		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- J. Haydn - kvarteto		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- W. A. Mozart - klavírní koncert		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- romantismus - Chopin, Schubert		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- ruská hudba - Čajkovskij		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- český romantismus - B. Smetana - Má vlast		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- Česká mše vánoční - J. J. Ryba		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- Česká mše půlnoční - Adam Michna z Otradovic		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
Česká hudba 20. st.		- seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů
- L. Janáček, B. Martinů		- seznámí se s vybranými skladbami L. Janáčka a B. Martinů
Instrumentální činnosti		- umí použít k doprovodu jednoduché nástroje
- Hudební projekt k příležitosti vánočních oslav:		- dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova
pásmo reprodukované hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby		- dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova
- Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu

Hudební výchova	8. ročník	
- Pochod pro bicí		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- píseň Život je jen náhoda		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- ragtime - synkopický rytmus		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
- swing, boogie woogie, blues		- postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu
Hudebně pohybové činnosti		- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy
prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého škol. roku.		- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy
- taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie		- dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova
- polka, valčík, mazurka		- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy
- džaiv, cha-cha		- pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy
- dramatizace v hudebním projektu k příležitosti Vánoc		- dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
– naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Jsme Evropané		
kořeny a zdroje evropské civilizace; klíčové mezníky evropské historie; evropská integrace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich přispění k řešení problémů dětí a mládeže		

Hudební výchova	8. ročník	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
– právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve svnaše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ětě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		

5.21 Tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	18
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Tělesná výchova
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	-regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole -rozvoj pohybových dovedností a kultury pohybu -poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty -rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví -osvojování dovedností jak předcházet a řešit tyto situace
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	-2 hodiny týdně
Integrace předmětů	• Tělesná výchova
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** -poznat smysl a cíl svých aktivit -organizovat a řídit činnost skupiny -užívat názvosloví cvičence, rozhodčího,instruktora, diváka -zpracovat informace o pohybových aktivitách ve škole -dodávat vzájemně sebedůvěru -sledovat a hodnotit dosažené pokroky spolužáků
	Kompetence k řešení problémů: -vnímat problémové situace a plánovat řešení problémů -vyhledávat správnou cestu k řešení -uvědomovat si zodpovědnost svých rozhodnutí -obhájit svá rozhodnutí
	Kompetence komunikativní: -dodržovat pravidla slušného chování -komunikovat na odpovídající úrovni -osvojit kultivovaný ústní projev -spolupracovat při sportovních aktivitách
	Kompetence sociální a personální: -spolupracovat ve skupině -podílet se na vytváření pravidel práce v týmu

Název předmětu	Tělesná výchova
	-poskytnout pomoc nebo o ni požádat -vytvářet si pozitivní představu o sobě, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj -dodržovat dohodnutou kvalitu a postup
	Kompetence občanské: -respektovat názory ostatních -formovat volní a charakterové rysy -rozhodovat podle dané situace -zapojit se do sportovních aktivit -podporovat ochranu svého zdraví i zdraví ostatních -rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vylývající z různých rolí
	Kompetence pracovní: -efektivita při organizování vlastní práce -spoluorganizovat svůj pohybový režim -využívat znalostí a dovedností v běžné praxi -ovládat základní postupy první pomoci -dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Tělesná výchova	**1. ročník**	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti		- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
Různé typy cvičení - cvičení během dne - rytmické a kondiční formy		- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

Tělesná výchova	1. ročník	
- cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu - cvičení v přírodě - bezpečnost při sportování		
Základy sportovních her - míčové hry - pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování		- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
Základy atletiky - rychlý běh - skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu		- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly (přetlaky a přetahy)		- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
- cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; - organizace vlastního času; - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, - problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů v seberegulaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		

Tělesná výchova	1. ročník	
- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; - tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; - lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; - lidská práva jako regulativ vztahů; - vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		

Tělesná výchova	2. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu - zdravotně zaměřené činnosti		- zvládne techniku jednoho plaveckého stylu
Cvičení během dne - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky - základy estetického pohybu		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Tělocvičné pojmy-komunikace v TV		- provádí skoky do vody
Bezpečnost při sportování		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení

Tělesná výchova	2. ročník	
Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - hry a soutěže - zásady jednání a chování		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Základy atletiky: - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly - pohyblivost a koordinace pohybu		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Základy gymnastiky: - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnost - průpravná cvičení a úpoly		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Vztah ke sportu - zásady jednání a chování – fair play - zdravý vývoj našeho těla		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení
Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti - základní zvládnutí jednoho plaveckého způsobu - hygiena při plavání a adaptace na vodní prostředí		- zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - provádí skoky do vody
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;		

Tělesná výchova	2. ročník	
- tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; - lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; - lidská práva jako regulativ vztahů; - vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, - problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
- cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; - organizace vlastního času; - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
- vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; - chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
- dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; - dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); - hledání pomoci při potížích		

Tělesná výchova	3. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu ,zdravotně zaměřené činnosti		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Cvičení během dne - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Pojmy-komunikace v TV		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Bezpečnost při sportování		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry - pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení - organizace při TV		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností –her a soutěží - zásady jednání a chování		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky - hod míčkem - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly - pohyblivost a koordinace pohybu		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - průpravná cvičení a úpoly		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Vztah ke sportu - zásady jednání a chování – fair play		- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech ve známých prostorech školy

Tělesná výchova	3. ročník	
Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti - jeden plavecký způsob - hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí		- zvládne techniku jednoho plaveckého stylu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; - tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; - lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; - lidská práva jako regulativ vztahů; - vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, - problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
- cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; - organizace vlastního času; - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		

Tělesná výchova	3. ročník	
- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; - pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu)		

Tělesná výchova	4. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Pohybové činnosti - příprava organismu, příprava ke sportovnímu výkonu - chůze, klus, skoky, taneční kroky, rovnovážné cviky		- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
Průpravné hry běžecké		- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
Zdravotně zaměřené činnosti - cviky z hlediska správného držení těla - správné držení těla při provádění cviků - správné dýchání při cvičení - zásady pohybové hygieny		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
Rytmická cvičení		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
		- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
Sportovní hry - přípravné hry pro jednotlivé sporty - vybíjená - přehazovaná - košíková – přihrávky, driblink - ringo		- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

Tělesná výchova	4. ročník	
- malá kopaná - florbal - míčové hry		
Atletika - běh – průpravné hry běžecké, rovinky, rychlý běh, běh z různých startovních poloh, běh 50m, běh 60m, vytrvalostní běh 800m, 3minutový běh - skok do dálky - hod kriketovým míčkem		- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
Základy gymnastiky - průpravná cvičení - cvičení ve dvojicích - akrobacie – kotoul vpřed, stoj na lopatkách - přeskoky – nácvik odrazu, skok prostý, prohnutě, s obratem, do vzporu dřepmo - hrazda – shyby, překoty vpřed, vzad - kruhy – kroužení ve svisu ležmo, komíhání ve svisu - kladinka – chůze, poskoky, obraty, rovnovážné polohy - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti		- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
Pořadová cvičení		- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
Závodivé hry		- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
Vyrovnávací cviky		- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

Tělesná výchova	4. ročník	
Kondiční cvičení – se švihadly, tyčemi, plnými míči, lavičkami, na žebřinách, s dlouhým švihadlem		- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
Dopravní výchova – mladý cyklista		- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; - tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; - lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; - lidská práva jako regulativ vztahů; - vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, - problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
- cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; - organizace vlastního času;		

Tělesná výchova	4. ročník	
- stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
– pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; - rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; - hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); - hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; - chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; - identifikování základních orientačních prvků v textu		

Tělesná výchova	5. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Pohybové činnosti - příprava organismu - příprava ke sportovnímu výkonu chůze, klus, cval stranou, skoky, taneční kroky, rovnovážné cviky		- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
Průpravné hry běžecké		- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
Zdravotně zaměřené činnosti - cviky z hlediska správného držení těla		- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
Rytmické cvičení		- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
		- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
Sportovní hry - přípravné hry pro jednotlivé sporty - vybíjená - přehazovaná - košíková		- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

Tělesná výchova	5. ročník	
- ringo - malá kopaná - florbal - míčové hry		
Atletika - běh – průpravné hry běžecké, rovinky, rychlý běh, běh z různých startovních poloh, běh 60m, běh 800m,3minutový běh - skok do dálky - hod kriketovým míčkem		- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
		- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnost
Základy gymnastiky - průpravná cvičení - cvičení ve dvojicích - akrobacie – kotoul vpřed, kotoul vzad, stoj na lopatkách - přeskoky – nácvik techniky roznožky, skrčky přes kozu a bednu - hrazda – shyby, svisy, nácvik výmyku - kruhy – kroužení ve svisu ležmo, komíhání ve svisu, cviky protahovací a vyrovnávací - kladinka – opakování chůze, poskoků, obratů, rovnovážných poloh - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti		- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
Pořadová cvičení		- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
Závodivé hry		- jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

Tělesná výchova	5. ročník	
Vyrovnávací cviky		- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
Kondiční cvičení – se švihadly, tyčemi, plnými míči, lavičkami a na žebřinách, s dlouhým švihadlem		- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
Sportovní aktuality		- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); - náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
- význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; - tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; - lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; - dovednosti pro verbální i neverbální sdělování		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; - chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; - lidská práva jako regulativ vztahů; - vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
- dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, - problémy v mezilidských vztazích, zvládání problémů v seberegulaci		

Tělesná výchova	5. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
- cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; - organizace vlastního času; - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		

Tělesná výchova	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
běh vytrvalostní na 3000m		při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli
běh přes nízké překážky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok daleký-další techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok vysoký-zlepšování techniky flopu		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
hod granátem		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
vrh koulí-zlepšování techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
akrobacie přemet vpřed		zvládá přemet vpřed
hrazda-toč vzad		cvičební prvky na hrazdě, kruzích
kruhy-překot vzad		cvičební prvky na hrazdě, kruzích
trampolínka-salto vpřed s dopomocí		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
švédská bedna nadél-kotoul, roznožka		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
šplh-bez přírazu, s obměnami		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
		při cvičení uplatní svůj fyzický fond
rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		zvládá jednoduché taneční kroky
		tančí se žákem opačného pohlaví

Tělesná výchova	6. ročník	
úpoly-střehové postoje, pády stranou, vzad		používá správnou techniku
sportovní hry-házená, ringo, freesbee		uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech
		dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků
turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko-branném kurzu		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí
		zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25 km
bruslení-jednoduchý skok, LH hra		zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry
		osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH
význam pohybu pro zdraví		získané dovednosti uplatní jako repr. školy
		aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
		usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody i silničního provozu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		

Tělesná výchova	6. ročník	
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků		

Tělesná výchova	6. ročník	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

Tělesná výchova	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
běh vytrvalostní na 3000m		při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli
běh přes nízké překážky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok daleký-další techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok vysoký-zlepšování techniky flopu		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
hod granátem		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
vrh koulí-zlepšování techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
akrobacie-přemet vpřed		zvládá přemet vpřed
hrazda-toč vzad		cvičební prvky na hrazdě a kruzích
kruhy-překot vzad		cvičební prvky na hrazdě a kruzích

Tělesná výchova	7. ročník	
trampolínka-salto vzad s dopomocí		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
švédská bedna nadél-kotoul,roznožka		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
šplh-bez přírazu, s obměnami		při cvičení uplatní svůj fyzický fond
rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		zvládá jednoduché taneční kroky, tančí s žákem opačného pohlaví
úpoly-střehové postoje, pády stranou,vzad		používá správnou techniku
sportovní hry		uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech
		dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků
turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí
		zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25km
bruslení-jednoduchý skok,LH hra		zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH
význam pohybu pro zdraví		získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy
		aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
		usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem;		

Tělesná výchova	7. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků		

Tělesná výchova	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení	

Tělesná výchova	8. ročník	
	• Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
běh vytrvalostní na 3000m		při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli
běh přes nízké překážky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok daleký-další techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok vysoký-zlepšování techniky flopu		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
hod granátem		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
vrh koulí-zlepšování techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
akrobacie-přemet vpřed		zvládá přemet vpřed
hrazda-toč vzad		cvičební prvky na hrazdě a kruzích
kruhy-překot vzad		cvičební prvky na hrazdě a kruzích
trampolínka-salto vzad s dopomocí		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
švédská bedna nadél-kotoul,roznožka		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
šplh-bez přírazu, s obměnami		při cvičení uplatní svůj fyzický fond
rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		zvládá jednoduché taneční kroky, tančí s žákem opačného pohlaví
úpoly-střehové postoje, pády stranou,vzad		používá správnou techniku
sportovní hry		uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech
		dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků
turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí
		zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25km
bruslení-jednoduchý skok,LH hra		zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH
význam pohybu pro zdraví		získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy
		usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti

Tělesná výchova	8. ročník	
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí		aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
		samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly
		předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu		

Tělesná výchova	8. ročník	
slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

Tělesná výchova	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
běh vytrvalostní na 3000m		při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli
běh přes nízké překážky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok daleký-další techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
skok vysoký-zlepšování techniky flopu		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
hod granátem		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
vrh koulí-zlepšování techniky		zvládá techniku nové atletické disciplíny i náročnější techniky
akrobacie-přemet vpřed		zvládá přemet vpřed

Tělesná výchova	9. ročník	
hrazda-toč vzad		cvičební prvky na hrazdě a kruzích
kruhy-překot vzad		cvičební prvky na hrazdě a kruzích
trampolínka-salto vzad s dopomocí		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
švédská bedna nadél-kotoul,roznožka		dokáže zvládnout obtížný prvek s dopomocí
šplh-bez přírazu, s obměnami		při cvičení uplatní svůj fyzický fond
rytmická a kondiční gymnastika-polkový krok		zvládá jednoduché taneční kroky, tančí s žákem opačného pohlaví
úpoly-střehové postoje, pády stranou,vzad		používá správnou techniku
sportovní hry		uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech
		dokáže řídit sportovní utkání svých vrstevníků
turistika a pobyt v přírodě-uplatnění získaných poznatků ze ZŠ na turisticko branném kurzu		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí
		zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu do 25km
bruslení-jednoduchý skok,LH hra		zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry, osvojené dovednosti umí uplatnit i při hře LH
význam pohybu pro zdraví		získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy
		aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu
		samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností-zatěžovanými svaly
		usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti
hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech		odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
		uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu
prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových disbalancí		předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		

Tělesná výchova	9. ročník	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem;		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Práce v realizačním týmu		
redakce školního časopisu, rozhlasu, televize či internetového média; utváření týmu, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu; stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti; faktory ovlivňující práci v týmu; pravidelnost mediální produkce		

5.22 Výchova ke zdraví

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	1	0	1	3
					Povinný	Povinný		Povinný	

Název předmětu	Výchova ke zdraví
Oblast	Člověk a zdraví
Charakteristika předmětu	Filozofie vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví vychází z myšlenky, že zdraví jedince, jeho zdravý životní styl, život v rodině a život ve společnosti jsou vzájemně velmi úzce propojeny. Cílem vyučovacího předmětu je vychovávat mladého člověka, připravovat ho na život ve své budoucí rodině a na plnohodnotný život v moderní demokratické společnosti. Výchova ke zdraví se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí se zakládáním a vedením vlastní domácnosti. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Část vzdělávacího obsahu věnovaná výchově ke zdraví a zdravému životnímu stylu přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky. Učí se předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích, dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučuje se v 1 hodinové dotaci v 6., 7. a 9. ročníku. Výuka probíhá většinou v učebně přírodopisu, příležitostně v učebně informatiky a školní knihovně, neboť využíváme všech dostupných výukových programů a informačních zdrojů
Integrace předmětů	• Výchova ke zdraví
	Kompetence k učení:

Název předmětu	Výchova ke zdraví
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	Učitel: • podporuje samostatnou tvořivost • podporuje různé přijatelné způsoby k dosažení cíle • ve výuce se zaměřuje na aktivní dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání • umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
	Kompetence k řešení problémů: Učitel: • na modelových příkladech učí žáky řešení problémů, podporuje originální způsoby řešení problémů • podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů • v rámci rodinné výchovy učí, jak některým problémům předcházet
	Kompetence komunikativní: Učitel: • připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích • vyžaduje dodržování stanovených pravidel, umožňujeme žákům podílet se na jejich sestavování • učí žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
	Kompetence sociální a personální: Učitel: • učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce • rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role • upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle • učí žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky (mezi žáky i učiteli) • důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
	Kompetence občanské: Učitel: • netoleruje sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže) • vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem • na konkrétních modelových příkladech demonstruje pozitivní a negativní projevy chování lidí

Název předmětu	Výchova ke zdraví
	• vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí • nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
	Kompetence pracovní: Učitel: • důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků • učíme žáky chránit své zdraví při práci • při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, vede žáky k adaptaci na nové pracovní podmínky • vede žáky k dodržování vymezených pravidel ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků
Poznámky k předmětu v rámci učebního plánu	Výuka předmětu Výchova ke zdraví směřuje k pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí - využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i poznávání využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví - propojování činností a jednání souvisejících se zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd. - vnímání pocitu sounáležitosti s vlastní rodinou i společenstvím v nejbližším okolí i s lidmi, se kterými se žáci náhodně setkají - utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti.
Způsob hodnocení žáků	K ověření získaných znalostí našich žáků využíváme různé formy hodnocení – písemného, ústního nebo testu. Motivujeme a povzbuzujeme žáky při individuálních i skupinových aktivitách; podporujeme a oceňujeme smysl pro kooperaci

Výchova ke zdraví	**6. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů	

Výchova ke zdraví	6. ročník	
	• Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
zdravý způsob života		vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím
		umí sestavit osobní pohybový režim
		vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy
režim dne, odpočinek,pohybová aktivita a její význam		umí sestavit osobní pohybový režim
		zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování, relaxaci
biorytmy a negativní vliv prostředí, únava, spánek		zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování, relaxaci
osobní a duševní hygiena, souhrn zásad		uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy
prostředky osobní hygieny, péče o pleť		uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy
otužování		zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování, relaxaci
intimní hygiena		uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy
hygiena odívání		uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy
preventivní a lékařská péče		vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy
Rodina - vztahy v rodině		umí vysvětlit pojem "dobrovolné rozhodnutí"
		vysvětlí rozdíl mezi rodinou nukleární a širokou
		vysvětlí hierarchii v rodině, povinnosti a vztahy jednotlivých členů rodiny
		vysvětlí sourozenecké vztahy, je schopen přijmout starost a zodpovědnost
harmonie a disharmonie v rodině		vysvětlí hierarchii v rodině, povinnosti a vztahy jednotlivých členů rodiny
výchovné styly v rodině		charaktterizuje výchovný styl autokratický, liberální a demokratický
vztahy v rodině, vztahy mezi sourozenci		vysvětlí sourozenecké vztahy, je schopen přijmout starost a zodpovědnost

Výchova ke zdraví	6. ročník	
kvalita rodinné péče, náhradní rodinná péče		umí vysvětlit pojem náhradní péče, pěstounství
dospívání chlapců a dívek - proměny v tomto období		rozumí období dospívání a umí jej charakterizovat
		umí vysvětlit pojmy prepuberta, puberta a adolescence
komunikace mezi vrstevníky		rozumí období dospívání a umí jej charakterizovat
		umí vysvětlit rozdíly mezi dospívající dívkou a chlapcem
vztahy k druhému pohlaví		umí vysvětlit rozdíly mezi dospívající dívkou a chlapcem
sebepoznání, rozvoj citů, utváření lidského "Já", zrání lidské osobnosti		umí vysvětlit pojmy prepuberta, puberta a adolescence
zdravá výživa		uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu
		vysvětlí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou, navrhne změny stravování
zásady sestavování jídelníčku, pitný režim		vysvětlí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou, navrhne změny stravování
		orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání
způsoby rychlého občerstvení - zdravotní rizika		vysvětlí rozdíly mezi zdravou a nezdravou výživou, navrhne změny stravování
pravidla silničního provozu		využívá z hlediska osobního bezpečí svých znalostí, jak se chovat v dopravě
		jako chodec umí základní pravidla silničního provozu
		rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost
chování v dopravě		využívá z hlediska osobního bezpečí svých znalostí, jak se chovat v dopravě
		jako chodec umí základní pravidla silničního provozu
		rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost
návykové látky a rizika užívání návykových látek		uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogami
dopad návykových látek na zdraví jedince		uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogami
		používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky
kouření, alkohol, káva, těkavé látky a léky		uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem a drogami
		používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky
		orientuje se v zákonech omezujících kouření
odmítání návykových látek		kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol
		vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu
krizové situace - šikana, týrání, sexuální zneužívání		kriticky se vyjadřuje k projevům násilí

Výchova ke zdraví	6. ročník	
		uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte
		předchází úrazům
centra odborné pomoci		samostatně vyhledává v případě potřeby služby specializované pomoci
přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení		samostatně vyhledává v případě potřeby služby specializované pomoci
mimořádné situace - základní pojmy		umí charakterizovat mimořádné situace
		zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace a po vyhlášení evakuace
		rozumí integrovanému záchrannému systému
		zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací
		zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva
		zná potenciální nebezpečí
živelné pohromy		umí charakterizovat mimořádné situace
varovné signály a chování po jejich vyhlášení		zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace a po vyhlášení evakuace
		rozumí integrovanému záchrannému systému
		zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací
		zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva
tísňová volání		zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace a po vyhlášení evakuace
havárie s únikem nebezpečných látek		zná potenciální nebezpečí
improvizovaná ochrana		zná potenciální nebezpečí
evakuace a evakuační zavazadlo		zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací
		zná potenciální nebezpečí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
– já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		

Výchova ke zdraví	6. ročník	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
– právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Etnický původ		
rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Výchova ke zdraví	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví a zdraví jiných		rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání,zná způsoby prevence těchto onemocnění
preventivní a lékařská páče		vyhledává v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy
		uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků
vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví a vznik civilizačních chorob		rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační, aktivně se proti nim brání,zná způsoby prevence těchto onemocnění
odolávání stresu		zná techniky pro zvládání stresu rozlišuje závažné a méně závažné poranění
poruchy příjmu potravy - anorexie, bulimie, přejídání se		uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti
složky potravy a jejich význam		uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti
sestavování jídelníčku		uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti
		posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy
skladování potravin		uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti
alternativní způsoby výživy a jejich rizika		seznámí se s alternativním způsobem stravování a s riziky tohoto stravování
vliv reklamy na stravování		rozpozná klamavou reklamu na potraviny

Výchova ke zdraví	7. ročník	
sebepoznání, opravdové přátelství, vztahy		charakterizuje vlastnosti, které se váží k jednotlivým temperamentovým typům
komunikace, řešení konfliktu		osvojuje si způsoby komunikace - mediace jako řešení problému a konfliktu
mediace		osvojuje si způsoby komunikace - mediace jako řešení problému a konfliktu
návykové látky, jejich rizika		používá způsoby odmítání návykových látek
		orientuje se v zákonech omezujících kouření, pití alkoholu a užívání drog
pozitivní životní cíle a hodnoty		obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek
návykové látky a zákon		používá způsoby odmítání návykových látek
gamblerství		vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s gamblerstvím a workoholismem
workoholismus		vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s gamblerstvím a workoholismem
služby specializované pomoci		rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
– já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		

Výchova ke zdraví	7. ročník	
cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
– naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie,odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
– právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		

Výchova ke zdraví	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	

Výchova ke zdraví	9. ročník	
Učivo		**ŠVP výstupy**
význam sexuální výchovy		zná základní informace o sexualitě
fakta o sexualitě		zná základní informace o sexualitě
anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů		pojmenuje tělesné, fyziologické a psychologické změny dospívání
slovníček pojmů		osvojí si pojmy z oblasti sexuality
intimní hygiena pro každý den, hygiena při menstruaci, hygiena pohlavního styku		zná a respektuje základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci
		zná základní pravidla hygieny pohlavního styku
dětská gynekologie		zná základní informace o sexualitě
předčasná sexuální zkušenost a její rizika		uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod
		vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku
sexuální orientace		orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexualita, bisexulita...)
početí,		pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství
		vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu
těhotenství		vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu
		získá základní vědomosti týkající se těhotenství a šestinedělí
porod		vysvětlí početí a vývoj plodu, orientuje se v průběhu porodu
šestinedělí		získá základní vědomosti týkající se těhotenství a šestinedělí
antikoncedpce		vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku
předčasné ukončení těhotenství		získá základní vědomosti týkající se těhotenství a šestinedělí
nemoci přenosné pohlavním stykem		pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a zná prevenci těchto nemocí
HIV/AIDS		pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a zná prevenci těchto nemocí
		vysvětlí, jak dochází k přenosu HIV
		orientuje se v léčbě AIDS a použije v případě problénů kontakty na odbornou pomoc
rizikové chování, promiskuita		pojmenuje nejčastější pohlavní choroby a zná prevenci těchto nemocí
		zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech
etická stránka sexuality		zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech
způsob vyjadřování lásky, žárlivost		zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech

Výchova ke zdraví	9. ročník	
zdrženlivost a pohlavní stud		zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech
sexuální zneužití		orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte
sexualita z hlediska odlišné kultury a víry		respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné jinou kulturou a vírou
sexualita a zákon		orientuje se v zákonech, které se vztahují na sexuální život jedince a v právní problematice zneužívání dítěte
první pomoc		zná základní postupy první pomoci
prevence úrazů		předchází úrazům
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
– péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí		
vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání lidí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
– cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

Výchova ke zdraví	9. ročník	
– dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
– analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
– naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
– občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
– škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy – žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
– zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Výchova ke zdraví	9. ročník	
naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
– různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství,reklamě i zábavě)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		

5.23 Pracovní činnosti

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	Povinný	

Název předmětu	Pracovní činnosti
Oblast	Člověk a svět práce
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v pracovní výchově směřuje k : - získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu - osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci. - osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce. - získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě. - získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci - seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti - poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyuč. hodina týdně.
Integrace předmětů	• Člověk a svět práce
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci - poznávají smysl a cíl učení - pracují s odbornou literaturou Žáci - si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat různé materiály,vhodné nástroje, nářadí a pomůcky
	Kompetence k řešení problémů: Žáci

Název předmětu	Pracovní činnosti
	- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení - při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen - jedno správné řešení - poznatky aplikují v praxi Žáci - promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů - mají možnost rozvíjet tvořivost a uplatňovat vlastní nápady
	Kompetence komunikativní: Žáci - učí se správnému technologickému postupu při práci - při komunikaci používají správné technické pojmy - využívá informační technologie k získání nových poznatků - dokáží spolupracovat s ostatními Žáci - si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce - používají správnou terminologii
	Kompetence sociální a personální: Žáci - pracují ve skupinách - spolupracují při řešení problémů - přispívají k diskusi a respektují názory jiných - učí se věcně argumentovat Žáci - vzájemně spolupracují a pomáhají si - vytvářejí společné práce,respektují nápady druhých a snaží se o dosažení kvalitního výsledku
	Kompetence občanské: Žáci - respektují pravidla při práci - dokáží přivolat pomoc při zranění

Název předmětu	Pracovní činnosti
	- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické - dědictví **Žáci** - si vytvářejí pozitivní vztah k práci,jsou vedeni k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce - na základě jasných kritérií hodnotí své činnosti a pracovní výsledky
	Kompetence pracovní: Žáci - dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci - používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály - dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých - dbá na ochranu životního prostředí - své znalosti využívá v běžné praxi. Žáci - jsou vedeni k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny - správným způsobem používají pracovní nástroje a materiály - pracují individuálním tempem,umí požádat o pomoc a také ji nabídnout - správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Pracovní činnosti	**1. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní	

Pracovní činnosti	1. ročník	
	• Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
práce s drobným materiálem - papír		umí mačkat, trhat, lepit, vystřihovat, překládat a skládat papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru
práce s drobným materiálem - přírodniny		dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy
práce s drobným materiálem - textil		umí stříhat textil a nalepit textilii
konstrukční činnosti		dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici
pěstitelské činnosti		zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, přesazování
		zná základy správného stolování a společenského chování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		

Pracovní činnosti	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
práce s drobným materiálem - papír, karton		umí mačkat, trhat, lepit, překládat a skládat papír, stříhat, vystřihovat, umí vytvářet jednoduché tvary z papíru
práce s drobným materiálem - přírodniny		dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál, pracuje podle návodu
práce s drobným materiálem - textil		umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil, naučí se zadní steh, umí přišít knoflík, vyrobí jedn. text. výrobek
konstrukční činnosti		dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici
pěstitelské práce		zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena, provádí a hodnotí pozorování
základní vybavení kuchyně, potřeby pro jednoduché stolování		chová se vhodně při stolování, připraví tabuli pro jednoduché stolování
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující		

Pracovní činnosti	2. ročník	
komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		

Pracovní činnosti	3. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
poznává vlastnosti funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic		umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - jednod. prostorové tvary
papír a karton		umí mačkat, trhat, lepit, polepovat, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír - jednod. prostorové tvary
přírodniny		dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat, třídit při sběru přírodní materiál, pracuje podle návodu, předlohy
textil		umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil, naučí se zadní steh, přišít knoflík, slepit textil, vyrobí text. výr.
práce se stavebnicemi		dovede sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici
		pracuje podle předlohy
základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti		zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, umí zasít semena, prování a hodnotí pozorování

Pracovní činnosti	3. ročník	
základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		orientuje se v základním vybavení kuchyně, chová se vhodně při stolování, připraví jednoduchý pokrm, udržuje pořádek
		Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
Zdravá výživa		Uplatňuje zásady zdravé výživy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		

Pracovní činnosti	4. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
využívá vlastnosti a funkci materiálu, pomůcek a nástrojů, osvojí si jednoduché pracovní postupy, využívá tradice		udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne 1. pomoc při úrazu
papír a karton		dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat, vytváří prostorové konstrukce
přírodniny		seznámí se se základy aranžování a využití samorostů, s různým materiálem s prvky lidových tradic, udržuje pořádek
		zná základy péče o pokojové květiny, zná rozdíl mezi setím a sázením, zná množení odnožemi a řízkováním
textil		zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný
práce se stavebnicemi - plošnými, konstrukčními, prostorovými materiály, práce s návodem		montuje a demontuje stavebnici, dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky, pracuje podle návodu, předlohy
výběr a nákup surovin, úprava stolu při slavnostním stolování, pravidla správného stolování		orientuje se v základním vybavení kuchyně, seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti		

Pracovní činnosti	4. ročník	
(monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		

Pracovní činnosti	5. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, plánování a organizace práce, hygienické návyky		rozlišuje a pojmenovává vlastnosti a druhy papíru, dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat

Pracovní činnosti	5. ročník	
práce s papírem a kartonem		rozlišuje a pojmenovává vlastnosti a druhy papíru, dovede vyřezávat, děrovat, polepovat, tapetovat
práce s přírodninami		seznámí se se základy aranžování a využití samorostů, s různým přírodním materiálem s prvky lidových tradic
práce s textilem		zvládne různé druhy stehů, seznámí se s látáním a tkaním - osnova, útek, zvládne opravu oděvu a jednoduchý výrobek
práce s modelovací hmotou		poznává a porovnává vlastnosti různých materiálů, používá a pracuje s modelovací hmotou
práce se stavebnicí, s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem		montuje a demontuje stavebnici, dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky, pracuje podle jednoduchého schématu
konstrukce z drobného materiálu		dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne 1. pomoc při úraze
základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, rostlin ze semen v místnosti		udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch
základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, úprava stolu, pravidla správného stolování		orientuje se v základním vybavení kuchyně, seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice		
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání,		

Pracovní činnosti	5. ročník	
omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na zadanou práci, problémy v seberegulaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace času práce, plánování učení a studia; stanovování cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Vztah člověka k prostředí – způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí, životní styl, odpady, problémy ekologie, prostředí a zdraví		

Pracovní činnosti	6. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
organizace a bezpečnost práce		Práce s technickými materiály
		je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce
		zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu
vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo,plast, kov		Práce s technickými materiály

Pracovní činnosti	6. ročník	
		zvládá základní postupy při opracování dřeva, měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání
úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí		Práce s technickými materiály
technické náčrty a výkresy, technické informace		je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku
pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu		zvládá základní postupy při opracování dřeva, měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání
jednoduché pracovní postupy a operace		je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku
pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování		zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.		

Pracovní činnosti	6. ročník	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. • Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení		

Pracovní činnosti	6. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.		

Pracovní činnosti	6. ročník	
• Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občan, občanská společnost a stát		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. • Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)		

Pracovní činnosti	7. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
jednoduché pracovní operace a postupy		je schopen sestrojit jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm
technické kreslení - rovnoběžné pravoúhlé promítání		Práce s technickými materiály

Pracovní činnosti	7. ročník	
výroba železa, výroba oceli,těžba a zpracování barevných kovů		provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
		má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby
pracovní postupy - zhotovení výrobků		dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1.pomoci
ze dřeva, ze železa a z plastu		zvládá základní postupy při opracování železa a oceli
umělé hmoty - výroba a vlastnosti		zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností
pracovní postupy – tvarování plastů		Práce s technickými materiály
další užití plastů a jejich recyklace		zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností
péče o čistotu a pořádek v okolí školy,trávníky, atrium a školní hřiště		dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1.pomoci
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé		

Pracovní činnosti	7. ročník	
společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků – příslušníků minorit. Tím přispívá k vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“. • Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při		

Pracovní činnosti	7. ročník	
respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. • Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. • interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.		

Pracovní činnosti	7. ročník	
• Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		

Pracovní činnosti	8. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
technické kreslení - nárys, půdorys, bokorys, řez a detail		dokáže porozumět technickému výkresu a vyrobit podle něj šablonu, kterou použije při zhotovení výrobku
jednoduché pracovní operace a postupy		dokáže vyrobit jednotlivé části výrobku z jednotlivých částí je schopen sestavit hotový výrobek
pracovní postupy - výrobek		ovládá postupy opracování pozinkovaného plechu - orýsování dle šablony, stříhání, ohýbání, nýtování, pájení
		při práci i zásady bezpečnosti při práci s nástroji a nářadím , poskytne 1. pomoc při úrazu
z pozinkovaného plechu - montáž celého výrobku z jednotlivých částí		Práce s technickými materiály
trh práce – povolání, druhy pracovišť		využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
		orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

Pracovní činnosti	8. ročník	
prac.prostředků, charakter a druhy prac. činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní		dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny
volba profesní orientace – osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb		Svět práce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		

Pracovní činnosti	8. ročník	
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. • Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Pracovní činnosti	8. ročník	
• Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. • Ekosystémy – les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		

Pracovní činnosti	9. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
návod, předloha, náčrt, plán, schéma a jednoduchý program		Design a konstruování
montáž a demontáž jízdního kola – přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla, převodníku, údržba pedálů, nábojů kol		provádí montáž a demontáž jednoduchého zařízení
montáž a demontáž lyžařského vázání na běžeckých a sjezdových lyží, nastavení bezpečnostních prvků a jejich údržba		dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu
sestavení modelu dopravního prostředku/letadlo, loď/		provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

Pracovní činnosti	9. ročník	
možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby		posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace
zaměstnání a způsoby hledání,informační základna pro volbu povolání		orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí
problémy nezaměstnanosti, úřady práce,		využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání
		zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele		Svět práce
		prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samé/mu; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola		
Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů. Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Ta vyjadřuje způsobilost orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti. Její získání má umožnit žákovi konstruktivně řešit problémy se zachováním své lidské důstojnosti,		

Pracovní činnosti	9. ročník	
respektem k druhým, ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení. Průřezové téma v základním vzdělávání využívá ke své realizaci nejen tematických okruhů, ale i zkušeností a prožitků žáků, kdy celkové klima školy (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru třídy, sloužící jako „laboratoř demokracie“. V ní jsou žáci více motivováni k uplatňování svých názorů v diskusích a k možnosti demokraticky se podílet na rozhodnutích celku, společenství, komunity. Zároveň si sami na sobě mohou ověřit nejen význam dodržování pravidel, eventuálně v zájmu spravedlnosti se podílet na vytváření pravidel nových, ale i to, jak je důležité se o udržování demokracie starat, protože překročení hranice k anarchii či naopak k despotismu je neustále přítomným nebezpečím. Tato zkušenost pak rozvíjí schopnost kritického myšlení. • Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy (význam aktivního zapojení žáků do žákovské samosprávy - žákovských rad či parlamentů); formy participace žáků na životě místní komunity; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. • Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.		

Pracovní činnosti	9. ročník	
• Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.		
• Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV) změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.		
• Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět		

Pracovní činnosti	9. ročník	
zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře fungování), jednak získání dovedností podporujících poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času. • interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí. • Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		

5.24 Zdravotní tělesná výchova

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
				Nepovinný					

Název předmětu	Zdravotní tělesná výchova
Oblast	Nepovinné předměty
Charakteristika předmětu	Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy: • činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení - základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky • speciální cvičení - oslabení podpůrně pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, oslabení nervových funkcí • všestranné rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah Tv
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět Zdravotní Tv se vyučuje jako volitelný předmět, který navštěvují žáci s určitým zdravotním oslabením na doporučení dětského pediatra. Vyučuje se od 1. do 5. ročníku 1 hodinu týdně.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Žáci jsou vedeni k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty, učí se speciální vyrovnávací cvičení související s jeho oslabením, zvládá techniku cvičení - koriguje ji podle obrazu v zrcadle a podle pokynů učitele, učí se uplatňovat vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
	Kompetence k řešení problémů: Žáci chápou zdraví jako vyvážený stav tělesné, duševní i sociální pohody.
	Kompetence komunikativní: Žáci využívají osvojené postupy pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci.

Název předmětu	Zdravotní tělesná výchova
	Kompetence sociální a personální: Žáci chápou zdatnost, dobrý fyzický vzhled i duševní pohodu jako předpoklad pro výběr partnera i profesní dráhy, propojují zdraví a zdravé mezilidské vztahy se základními etickými a morálními postoji.
	Kompetence občanské: Žáci získávají základní orientaci v názorech na to, co je ve společnosti zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.
	Kompetence pracovní: Žáci jsou vedeni k zapojování do pracovních činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností, uplatňují správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech.

Zdravotní tělesná výchova	**5. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Základní zdravotní oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností,prevence a korekce oslabení, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro Zdravotní TV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, soustředění na cvičení		uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech: zaujímá správné základní cvičební polohy
Oslabení podpůrně pohybového aparátu - poruchy funkce svalových skupin, poruchy páteře, poruchy stavby dolních končetin: lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp		uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech: zaujímá správné základní cvičební polohy
		zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
		zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
		zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Zdravotní tělesná výchova	5. ročník	
Oslabení vnitřních orgánů - oslabení oběhového a dýchacího systému, oslabení endokrinního systému, obezita, ostatní oslabení vnitřních orgánů: rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy		zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
Oslabení smyslových a nervových funkcí - oslabení zraku; oslabení sluchu; neuropsychická oslabení: adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu;rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání		zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
		zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotního oslabení)		upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením a aktivně se jim vyhýbá
pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV		uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita		
– multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti; multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost; naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem; význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
– organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
– právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV);		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		

Zdravotní tělesná výchova	5. ročník	
náš životní styl (spotřeba věcí, energie),prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví)		

5.25 Fiktivní firmy

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
							Nepovinný		

Název předmětu	Fiktivní firmy
Oblast	Nepovinné předměty
Charakteristika předmětu	
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	

5.26 Přírodovědná praktika

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
					Nepovinný				

Název předmětu	Přírodovědná praktika
Oblast	Nepovinné předměty
Charakteristika předmětu	Vyučovací předmět Přírodovědná praktika vede žáka k uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjí dovednost objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Výuka směřuje k: – podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních přírodopisných pojmů – vytváření potřeb objevovat a vysvětlovat přírodopisné jevy – k umění zacházet s mikroskopem, lupou, laboratorní soupravou atd. – získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Přírodovědná praktika jsou volitelným vyučovacím předmětem pro žáky 7. ročníku II. stupně ZŠ . Vyučuje se v 1 hodinové týdenní dotaci. Přírodovědná praktika mohou být vyučována v laboratoři, v kmenových třídách i v terénu. Vyučovací předmět Přírodopis a Přírodovědná praktika se vzájemně doplňují.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Učitel: – učí žáky různým metodám poznávání přírodních objektů, procesů, vlastností a jevů – učí žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti – učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu – učí žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivity a využívat je k dalšímu učení – podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky – umožňuje žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry – učí žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment – motivuje k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení – učí trpělivosti, povzbuzuje
	Kompetence k řešení problémů: Učitel: – vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit

Název předmětu	Přírodovědná praktika
	– učí žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založeném na pojmech, prvcích teorií a modelech a chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti přírodních faktů – učí žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života – učí žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z přírodovědných zákonů – rozvíjí schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení – podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů – podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení - podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů – podporuje využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů – učí, jak některým problémům předcházet – průběžně monitoruje, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají
	Kompetence komunikativní: Učitel: – vede žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci – učí žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup a výsledky svých pozorování a experimentů – ve výuce podporuje používání cizího jazyka a výpočetní techniky – vede žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty – podporuje kritiku a sebekritiku – učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky – podporuje přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícím a mezi žáky navzájem – připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích – důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených v řádu školní přírodopisné laboratoře – důsledně vyžaduje dodržování pravidel pro zacházení s chemickými látkami a mikroskopem atd.
	Kompetence sociální a personální: Učitel: – vede žáky k osvojování dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů – minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování – podporuje „inkluzi“ („začlenění“)

Název předmětu	Přírodovědná praktika
	- volí formy práce, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu – učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce – rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role – učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu – podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují – upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle – podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů – netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu – průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině – vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli) – důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
	Kompetence občanské: Učitel: – vede žáky k poznání možností rozvoje i zneužití biologie – vede žáky k odpovědnosti za jejich zdraví a za zachování životního prostředí – vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k aktivní ochraně životního prostředí – vede žáky k odmítavému postoji k drogám, alkoholu, kouření, zneužívání (a nadměrnému užívání) léků – netoleruje agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků – netoleruje nekamarádské chování a odmítnutí požadované pomoci – netoleruje žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů učí žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích – podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují – učí žáky preventivně předcházet nemocem a úrazům – učí žáky poskytnout účinnou první pomoc – důsledně vyžaduje dodržování stanovených pravidel (manipulace s chemickými látkami mikroskopem, pravidla chování ve škole, v přírodopisné laboratoři) a dodržování stanovených pracovních postupů – neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření

Název předmětu	Přírodovědná praktika
	Kompetence pracovní: Učitel: – vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci – učí žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat – v rámci možností a podmínek školy učí žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a techniku – podporuje využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka – seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a důsledně vyžaduje jejich dodržování – vede žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků – při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí – mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
Způsob hodnocení žáků	Tento předmět se bude hodnotit formou odevzdaných laboratorních prací, referátů a aktivity žáků.

Přírodovědná praktika	**6. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
bezpečnost a hygiena při práci v laboratoři, dodržování laboratorního řádu		dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
zásady bezpečné práce v laboratoři, poskytování první pomoci – poruchy vědomí, poleptání kyselinou, hydroxidem,řezné rány, otravy, popáleniny		dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
		prokáže znalost poskytnutí první pomoci při úrazu v laboratoři
význam a postavení biologické techniky v dnešním světě a její využití v běžném životě		prokáže znalost obsahu řádu školní přírodopisné laboratoře
rozlišení, popis a správně použití základních laboratorních přístrojů a pomůcek		rozliší, popíše a správně použije základní laboratorní přístroje a pomůcky

Přírodovědná praktika	6. ročník	
laboratorní technika (vybavení přírodopisné laboratoře - mikroskop,preparační souprava, lupa, …)		rozliší, popíše a správně použije základní laboratorní přístroje a pomůcky
základní funkce a práce s mikroskopem		pozoruje lupou a mikroskopem
laboratorní dokumentace - záznam a zdokumentování experimentu (laboratorní protokol)		vypracuje laboratorní protokol
		vypracuje laboratorní protokol s využitím PC
laboratorní práce - vytvoření mikroskopického preparátu		porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných organismů
		aplikuje praktické metody poznávání přírody
		pozoruje lupou a mikroskopem
samostatná práce při řešení jednoduchých laboratorních prací		aplikuje praktické metody poznávání přírody
zařazení organismů do botanického a živočišného systému, práce s atlasy a určovacími klíči		seznámí se s určovacími klíči a atlasy
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
– cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita		
– cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Sebepoznání a sebepojetí		
í – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah k sobě samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
– cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygiena		
– dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění/relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá		
– rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		

Přírodovědná praktika	6. ročník	
– řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
– dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
– zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí (průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
- voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Ekosystémy		
– les (les v našem prostředí, produkční a mimoprodukční významy lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na polích, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru, mořské řasy a kyslík, cyklus oxidu uhličitého) a tropický deštný les (porovnání, druhová rozmanitost, ohrožování, globální význam a význam pro nás); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Fungování a vliv médií ve společnosti		
– organizace a postavení médií ve společnosti; faktory ovlivňující média, interpretace vlivů působících na jejich chování; způsoby financování médií a jejich dopady; vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu z hlediska současné i historické perspektivy; role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na		

Přírodovědná praktika	6. ročník	
uspořádání dne, na rejstřík konverzačních témat, na postoje a chování; role médií v politickém životě (předvolební kampaně a jejich význam); vliv médií na kulturu (role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti); role médií v politických změnách		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
- naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci – instituce, nevládní organizace, lidé); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky, souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi (rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
– pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
– různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od stereotypů zobrazovaných médii jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		

5.27 Fyzikální pokusy

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
						Nepovinný			

Název předmětu	Fyzikální pokusy
Oblast	Nepovinné předměty

Název předmětu	Fyzikální pokusy
Charakteristika předmětu	**Vzdělávání v předmětu Fyzikální pokusy:** • směřuje k poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí • vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy • vede k vytváření a ověřování hypotéz • směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: • skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury) Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné. Předmět **fyzikální pokusy** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**: • chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie • přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor • zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava Předmětem prolínají **průřezová témata**: • posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky (EV) • efektivní využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v evropském a globálním měřítku (VMEGS)
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	**Obsahové, časové a organizační vymezení** Vyučovací předmět fyzikální pokusy se vyučuje jako nepovinný předmět v 7. ročníku: 7. ročník – 1 hodina Celkem: 1 Součet za oblast: 1+0
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** **Žáci** • vyhledávají, třídí a propojují informace • používají odbornou terminologii • samostatně měří a porovnávají získané informace
	Kompetence k řešení problémů:

Název předmětu	Fyzikální pokusy
	Žáci • se učí nalézt problém, formulovat jej, řešit a vyhodnotit získaná data
	Kompetence komunikativní: **Žáci** • pracují ve skupinách, komunikují mezi sebou, respektují názory druhých, diskutují • formulují své myšlenky v písemné i mluvené formě
	Kompetence sociální a personální: **Žáci** • během skupinového vyučování spolupracují při řešení problémů • ochotně si pomáhají, mají pocit zodpovědnosti
	Kompetence občanské: **Žáci** • uvědomují si potřebu šetrného využívání elektrické energie, efektivitu jednotlivých energetických zdrojů • chápou upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)
	Kompetence pracovní: **Žáci** • dodržují bezpečné chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

Fyzikální pokusy	**7. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**

Fyzikální pokusy	7. ročník	
Měření času zadaných úkolů pomocí stopek		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Sledování změny teploty chladnoucí kapaliny		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
Sledování změny teploty ohřevu kapaliny		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
Určování hustoty různých kapalin		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Určování hustoty těles z pevných látek		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Určování objemu různých těles pomocí měřidel		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Určování objemu nepravidelných těles pomocí odměrného válce		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Určování hmotnosti těles pomocí laboratorních vah		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Práce s laboratorními vahami, zásady správného měření		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Měření délky těles s využitím různých měřidel		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
		změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
Pokusy s vodou-jehla ve vodě		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Pokusy s vodou-zakřivená voda		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Pokusy s vodou-změna povrchového napětí		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

Fyzikální pokusy	7. ročník	
Pokusy s vodou-vyfukování bublin		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Změny skupenství-jak se dělá otvor do ledu		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
Změny skupenství-zanořování do ledu		předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
Chemie v kuchyni-pozorování kvasnic		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Rozpínání a smršťování-kouzelný balónek na láhvi		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Rozlitý inkoust-rozdělte inkoust		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Rozlitý inkoust-překvapující černý inkoust		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Bublavá zábava-bublavý nápoj		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Oční triky-rovné čáry		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
Oční triky-děravá ruka		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
Propíchnutý balónek		změří velikost působící síly
		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
		rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
Lze v dlani rozmáčknout vajíčko		změří velikost působící síly
Rozlož zelenou barvu pomocí jednoduchého unašeče		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Černo-bílé tanečky		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Newtonovo kolo-míchání barev		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
Domácí telefon		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Jak udělat, aby plastelína plavala		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Fyzikální pokusy	7. ročník	
		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Statická elektřina		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Vzduchový vír		změří velikost působící síly
		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
Proudění plynu		změří velikost působící síly
		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
		rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
Vodní dělo		změří velikost působící síly
		využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
Tříbarevný koktail		uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
Reaktivní vzduchový míček		změří velikost působící síly
		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
Síla větru		změří velikost působící síly
		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
Netradiční větrník		aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
Plovající mince		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
		předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
Dva obrázky v jednom		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
		rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Fyzikální pokusy	7. ročník	
Jak se podívat za roh		využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
		rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
Nafukování balónku teplou vodou		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Měření objemu pomocí toaletního papíru		využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Setrvačnost papírové trubičky		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
		využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
Zhašení svíčky		určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
		využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec(přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl(spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky,souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví(rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi(rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		

Fyzikální pokusy	7. ročník	
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí(význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí(průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady(odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV)změny v krajině(krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Základní podmínky života – voda (vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení); ovzduší (význam pro život na Zemi, ohrožování ovzduší a klimatické změny, propojenost světa, čistota ovzduší u nás); půda (propojenost složek prostředí, zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí, změny v potřebě zemědělské půdy, nové funkce zemědělství v krajině; ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy – biodiverzita (funkce ekosystémů, význam biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrana ve světě a u nás); energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie, možnosti a způsoby šetření, místní podmínky); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)		
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět		
Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi, která podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a jako princip prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí evropské dimenze je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě. Rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda se uplatňuje zejména při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí především v dané lokalitě.		

Fyzikální pokusy	7. ročník	
Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly; Den Evropy; život Evropanů a styl života v evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů		

5.28 Chemické pokusy

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
							Nepovinný		

Název předmětu	Chemické pokusy
Oblast	Nepovinné předměty
Charakteristika předmětu	Vzdělávání v předmětu chemie: • směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor • vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů • učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy • učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů • učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověka a příroda a z části s matematikou.

Název předmětu	Chemické pokusy
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	Předmět chemické pokusy se vyučuje jako nepovinný předmět v 8. ročníku: 8. ročník - 2 hodiny (jednou za 14 dnů) Celkem: 1 hodina týdně

Chemické pokusy	**8. ročník**	
Učivo		**ŠVP výstupy**
Směsi		rozlišuje směsi a chemické látky
Co je a co není rozpustné ve vodě?		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
Oddělování složek ze směsi		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
Rychlost rozpouštění		vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
Ovlivnění rychlosti rozpouštění mícháním		vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
Ovlivnění rychlosti rozpouštění teplotou		vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
Ovlivnění rychlosti rozpouštění vlastnostmi látek		vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
Barevné krystaly		navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – oddělování složek v praxi
Chromatografie - Dělení barviv na papíře		navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – oddělování složek v praxi
Dělení barviv na křídě		navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – oddělování složek v praxi
Dělení přírodních barviv		navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení – oddělování složek v praxi
Hoření - Nehořlavý papír		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
Oheň, který nespálí		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
Zóny plamene		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
Hasicí přístroj		aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

Chemické pokusy	8. ročník	
Můžeme oheň hasit pomocí oxidu uhličitého?		aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
Pěnový hasicí přístroj		aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
Kovy		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
Tepelná vodivost kovů		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
Žhavé kovy		určí společné a rozdílné vlastnosti látek
Elektrická vodivost		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Vedení elektrického proudu pevnými látkami		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Vedení elektrického proudu ovocem a zeleninou		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Vedení elektrického proudu vodným roztokem		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Tužka jako elektrický vodič		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Koroze - Koroze kovů		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Nepřítel hliníku		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Koroze drátěnky		orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich vlastnosti
Oxid uhličitý		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí
Příprava oxidu uhličitého		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí
Šumivý prášek		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí
Příprava oxidu uhličitého ze zeleniny		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí
Kyseliny		orientuje se na stupnici pH a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
Co je a co není kyselina?		orientuje se na stupnici pH a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Chemické pokusy	8. ročník	
Kyseliny a zásady		orientuje se na stupnici pH a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
Indikace kyselin a zásad		orientuje se na stupnici pH a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
Uhličitany - Důkaz přítomnosti uhličitanů		porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí
Ethanol - Důkaz ethanolu v nápojích		rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
Octová kyselina - Neviditelné písmo		rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
Pokus s vajíčkem		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Škrob		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Izolace škrobu z brambor		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Příprava škrobového mazu		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Škroby a tuky		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Která strava obsahuje škroby?		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Která strava obsahuje tuky?		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Bílkoviny		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Denaturace bílkovin různými metodami		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Izolace kaseinu z mléka		uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc; lidská práva jako regulativ vztahů; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Základní podmínky života		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení		

Chemické pokusy	8. ročník	
environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec(přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl(spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky,souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví(rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi(rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí(význam a vývoj, energetické zdroje dopravy a její vlivy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž, doprava a globalizace); průmysl a životní prostředí(průmyslová revoluce a demografický vývoj, vlivy průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály a jejich působení, vliv právních a ekonomických nástrojů na vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí, průmysl a udržitelný rozvoj společnosti); odpady a hospodaření s odpady(odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek; právní řešení u nás, v EU a ve světě, příklady z okolí, zásada předběžné opatrnosti; ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV)změny v krajině(krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy); dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti (Státní program EVVO, Agenda 21 EU) a akce (Den životního prostředí OSN, Den Země apod.)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Hodnoty, postoje, praktická etika – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní		

Chemické pokusy	8. ročník	
dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení		
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Vztah člověka k prostředí		
Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků. Vztah člověka k prostředí – naše obec(přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci - instituce, nevládní organizace**,** lidé); náš životní styl(spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); aktuální (lokální) ekologický problém (příklad problému, jeho příčina, důsledky,souvislosti, možnosti a způsoby řešení, hodnocení, vlastní názor, jeho zdůvodňování a prezentace); prostředí a zdraví(rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, jejich komplexní a synergické působení, možnosti a způsoby ochrany zdraví); nerovnoměrnost života na Zemi(rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi, příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás)		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě; rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení od informativních a společensky významných; hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů); hledání rozdílu mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením; chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel; identifikování základních orientačních prvků v textu		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom		

Chemické pokusy	8. ročník	
sdělení, jež jsou médii nabízena, mají nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. interpretace vztahu mediálních sdělení a reality– různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce; rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem; hlavní rysy reprezentativnosti (rozlišení reality od médii zobrazovaných stereotypů, jako reprezentace reality); vztah mediálního sdělení a sociální zkušenosti (rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a nezaujatého postoje); identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu, o kterou se sdělení opírá; identifikace zjednodušení mediovaných sdělení, opakované užívání prostředků (ve zpravodajství, reklamě i zábavě)		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů, problémy v seberegulaci		

5.29 Konverzace AJ

Počet vyučovacích hodin za týden									Celkem
1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Nepovinný	Nepovinný								

Název předmětu	Konverzace AJ
Oblast	Nepovinné předměty
Charakteristika předmětu	Výuka anglického jazyka v 1. období tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání žáků. Proto je v tomto období nejdůležitější probuzení zájmu o výuku angličtiny a vytváření pozitivního vztahu k cizímu jazyku. v

Název předmětu	Konverzace AJ
	tomto období se snažíme, aby žák porozuměl vyslechnutému sdělení. Uměl opakovat jednoduchá slova, dovedl je přečíst, popř. k nim nakreslit obrázek. Výklad pravidel gramatiky je omezen na nezbytně nutné minimum, potřebné k tvorbě jednoduchých vět. Slovní zásoba je volena především z okruhu zájmů dětí tohoto věku. Upevňování, procvičování a využití slovní zásoby v jednoduchých větách spojujeme vždy s činnostmi (s konkrétním předmětem, obrázkem) v každé hodině. Využíváme audiovizuálních pomůcek. Používáme vhodné učební materiály pro tuto věkovou skupinu (písničky, didaktické hry, příběhy, vhodné k dramatizaci, odkazy na www stránky).
Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)	- motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk, učit se vnímat a napodobovat melodii a rytmus anglického jazyka - poznávat a prakticky používat základní pravidla výslovnosti - činnostní formou naučit žáky základní slovní zásobu z jim blízkých oblastí (činnosti s obrázky nebo předměty) - činnostní formou výuky naučit žáky jednoduchá základní pravidla gramatiky a základní zdvořilostní fráze - základní fráze a obraty procvičovat s pomocí CD a manuálních činností zahrnutých v pracovním sešitě - s pomocí obrázků nebo předmětů vytvářet a obměňovat první krátké rozhovory - rozumět jednoduchým pokynům v anglickém jazyce a reagovat na ně - vést žáky k získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené jednoduché texty v anglickém jazyce - motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk - získávat první poznatky o zemích, kde se mluví anglicky - postupně začít chápat význam znalosti angličtiny pro život - aktivní účastí žáka na výuce anglického jazyka ho vést ke schopnosti jednoduše komunikovat s využitím prvních poznaných slov a frází 1. a 2. ročník - 1 hodina týdně
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků	**Kompetence k učení:** Učitel: · usiluje o vybudování pozitivního vztahu žáka k poznávání anglického jazyka · vede žáky k tvořivosti v anglickém jazyce a k vyjadřování vlastních úvah a názorů Žák:

Název předmětu	Konverzace AJ
	· umí používat získané informace v běžném životě (jednoduché fráze) · umí posoudit vlastní pokrok a buduje si pozitivní vztah k učení
	Kompetence k řešení problémů: Učitel: · zadáváním problémových úkolů vede žáky k samostatnému řešení problémů · podporuje žáky při hledání nových řešení Žák: · rozpozná problém, snaží se najít vhodné řešení, nenechá se odradit případným nezdarem
	Kompetence komunikativní: Učitel: · vlastním příkladem vede žáky k vyjadřování cizím jazykem · dbá na rozvoj slovní zásoby žáků · rozvíjí komunikaci žáků nejen s učitelem, ale především se spolužáky Žák: · naslouchá promluvám jiných lidí, porozumí jim, účinně se zapojuje do diskuse · rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků, reaguje na ně a aktivně se zapojuje do společenského dění ve třídě
	Kompetence sociální a personální: Učitel: · učí žáky pracovat ve dvojici, ve skupinách · vede žáky k toleranci názorů i pracovního tempa a individuálních zvláštností spolužáků · pozitivní motivací vede žáky k sebeúctě, sebedůvěře Žák: · účinně spolupracuje ve skupině · podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty k druhým, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá · chápe potřebu efektivně spolupracovat ve skupině s druhými při řešení problému, respektuje různá hlediska · vytváří si pozitivní představu osobě samém
	Kompetence občanské: Učitel:

Název předmětu	Konverzace AJ
	· vede žáky k přijmutí zodpovědnosti za práci svoji, ale i celé skupiny · učí žáky společenským formám chování · podílí se na utváření žebříčku hodnot žáků · podporuje u žáků zapojení do kulturního a společenského života třídy, školy Žák: · respektuje přesvědčení druhých · poskytne dle svých možností pomoc, chová se zodpovědně v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
	Kompetence pracovní: Učitel: · vytváří žákům esteticky a hygienicky vhodné prostředí pro práci · vede žáky k účelné organizaci práce · zapojuje žáky do péče o prostředí třídy, školy Žák: · dodržuje vymezená pravidla, dbá na ochranu svého zdraví i ostatních · organizuje si svoji práci
Způsob hodnocení žáků	Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. - na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematičnosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období - v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě

Konverzace AJ	**1. ročník**	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské	

Konverzace AJ	1. ročník	
	• Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pozdravy (Hello, Goodbye)		umí pozdravit a rozloučit se
školní potřeby		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
přivlastňovací zájmeno můj		učí se vyslovovat
číslovky 1-10		učí se vyslovovat
hračky		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
množné číslo podstatných jmen		učí se vyslovovat
barvy, základní tvary		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
přídavná jména		učí se vyslovovat
oblečení		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
věk + narozeniny		umí se představit, řekne věk
každodenní věci		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
moci, umět		učí se vyslovovat
zvířata		umí pojmenovat základní věci podle obrázků
vyjádření libosti a nelibosti		učí se vyslovovat
svátky (Vánoce, Velikonoce)		učí se vyslovovat
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.		

Konverzace AJ	1. ročník	
Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení		
Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí elementární poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Pro uplatnění jednotlivce ve společnosti je důležité umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což vyžaduje stále větší schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty přicházející z médií. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Sdělení, jež jsou médii nabízena, mají přitom nestejnorodý charakter, vyznačují se svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářeny s různými (namnoze nepřiznanými, a tedy potenciálně manipulativními) záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu. Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení; tvorba mediálního sdělení pro školní časopis, rozhlas, televizi či internetové médium; technologické možnosti a jejich omezení		

Konverzace AJ	2. ročník	
Výchovné a vzdělávací strategie	• Kompetence k učení • Kompetence k řešení problémů • Kompetence komunikativní • Kompetence sociální a personální • Kompetence občanské • Kompetence pracovní	
Učivo		**ŠVP výstupy**
pozdravy		umí pozdravit, rozloučit se
		učí se vyslovovat
abeceda		učí se vyslovovat
zvířata		umí pojmenovat věci podle obrázků
vybavení třídy		umí pojmenovat věci podle obrázků
přivlastňovací zájmena můj/tvůj		umí se představit, řekne věk

Konverzace AJ	2. ročník	
		učí se vyslovovat
barvy		umí pojmenovat věci podle obrázků
jídlo		umí pojmenovat věci podle obrázků
vyjádření libosti, nelibosti		učí se vyslovovat
části těla		umí pojmenovat věci podle obrázků
sloveso mít, vlastnit		učí se vyslovovat
můj dům		umí pojmenovat věci podle obrázků
předložky in, on		učí se vyslovovat
oblečení		umí pojmenovat věci podle obrázků
hry		učí se vyslovovat
svátky (Vánoce, Velikonoce)		učí se vyslovovat
Průřezová témata, přesahy, souvislosti		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium		
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace		
Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt i objekt, je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti. Specifikem Osobnostní a sociální výchovy je to, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní žákovská skupina a stávají se jím více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání; dovednosti pro verbální i neverbální sdělování (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); specifické komunikační dovednosti (monologické formy – vstup do tématu „rétorika“); dialog (vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; pravda, lež a předstírání v komunikaci		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Kulturní diference		

Konverzace AJ	2. ročník	
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Kulturní diference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy); základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice a v Evropě		
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy		
Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak žáci mohou lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty. Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci. Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); předsudky a vžité stereotypy (příčiny a důsledky diskriminace); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; tolerance, empatie, schopnost umět se vžít do role druhého; lidská solidarita, osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy		

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Způsoby hodnocení

Způsoby hodnocení žáků jsou stanoveny a vyházejí ze samostatné přílohy č. 1 Školního řádu „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků.

6.2 Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení žáků jsou stanoveny a vycházejí ze samostatné přílohy č. 1 Školního řádu „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání a chování žáků.